

C 432
Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 26-lea.

Nr. 237

1936.

Calendarul pentru popor al Asociațiunii

BCU Cluj / Central University Library Cluj
pe anul

1937

Întocmit de

Horia Petra-Petrescu.

Editura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 6.
Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Trăiană“, s. a., Sibiu.

Prețul 10 Lei.

**„Asociațiunea pentru literatura Română
și cultura poporului român“, „ASTRA“.**

Intemeiată în 1861.

**PREȘEDINTE DE ONOARE:
M. S. Regele CAROL II.**

**Președinte activ:
Dr. Iuliu Moldovan.**

**Vice-președinte:
Dr. Gh. Moga.**

**Vice-președinte:
Dr. Gh. Preda.**

**Comitetul central al „Asociațiunii“ număără 50 de
fruntași din toate părțile societății românești.**

**E datoria fiecărui bun
român să sprijinească „Aso-
cilațiunea“, cefind publicațiile
ei și înscriindu-se de membru.**

Taxe de membru sunt următoarele:

Membru fondator al Casei Naționale, odată pentru totdeauna	Lei 5000.—
Membru fondator al „Asociațiunei“, odată pentru totdeauna	„ 1000.—
Membru pe viață al „Asociațiunei“, odată pentru totdeauna	„ 500.—
Membru activ al „Asociațiunei“, anual	„ 30.—
Membru ajut. al „Asociațiunei“, anual	„ 10.—

C 402
Biblioteca populară a Asociațiunii „Astra“.

Anul al 26-lea.

Nr. 237.

1936.

Calendarul pentru popor al Asociațiunii

pe anul

1937

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Întocmit de

Horla Petra-Petrescu.

Editura Asociațiunii „Astra“, Sibiu, Strada Șaguna 6.
Tiparul Institutului de arte grafice „Dacia Trăiană“, s. a., Sibiu.

Prețul 10 Lei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Casa Domnițoare română.

1. *Maiestatea Sa CAROL II, Rege al României*, născut în 16 Octombrie 1893 la Castelul Peleş.
2. *Marele Voevod de Alba-Iulia MIHAILI*, moștenitor de Tron al României, născut în Cotroceni (București) în 25 Octombrie 1921.
3. *Maiestatea Sa ELENA*, fiica Regelui Greciei, născ. în 20 Aprilie 1896 în Atena, căsătorită la 10 Martie 1921.
4. *M. S. MARIA, Regina-Văduvă a României*, Prințesă de Britania-mare și Irlanda, născ. la 29 Octombrie 1875, căsătorită la 10 Ian. 1893 cu Ferdinand, al doilea Rege al României, mort la 20 Iulie 1927.
5. *Principele Nicolae*, fratele M. S. Regelui, născut la 5 August 1903.
6. *Prințesa Elisaveta*, născută la 29 Septembrie 1894.
7. *Regina văduvă Mărioara*, a Jugoslaviei, născ. la 27 Dec. 1899, căsătorită în ziua de 8 Iunie 1922 cu *Alexandru* fostul rege al Sârbilor, Craiilor și Slovenilor.
8. *Prințesa Ileana*, născ. la 23 Decembrie 1908, căsătorită în 26 Iulie 1931 cu arhiducele Anton de Habsburg.
9. *Principele Mircea*, născ. la 21 Decembrie 1912, mort la 2 Nov. 1918.

Sărbători ale Familiei Regale.

- 16 Octombrie, *Nașterea M. Sale Regelui Carol II.*
21 Maiu, *Onomastica M. Sale Elena.*
22 Iulie, *Onomastica M. S. Reginei-Văduve Maria.*
25 Octombrie, *Nașterea Marelui Voevod Mihailu,*
moștenitorul de Tron.
8 Noembrie, *Onomastica Marelui Voevod Mihailu.*

Căpeteniile bisericilor românești din România

1. Biserica ortodoxă.

Mitropoliile bisericeii ortodoxe-române sunt:

1. Mitropolia *Ungro-Vlahiei*, ridicată în anul 1925 la *Patriarhie*, cu reședința în București; 2. Mitropolia *Moldovei și Sucevii*, cu reședința în Iași; 3. Mitropolia *Transilvaniei*, cu reședința în Sibiu; 4. Mitropolia *Bucovinei*, cu reședința în Cernăuți; 5. *Archiepiscopia Chișinăului și Hotinului*, cu reședința în Chișinău.

Episcopiile sunt: 1. *E. Râmnicului-Noului Severin* cu reședința la *R.-Vâlcea*; 2. *E. Argeșului* cu reședința la *Curtea de Argeș*; 3. *E. Buzăului* cu reședința la *Buzău*; 4. *E. Romanului* cu reședința la *Roman*; 5. *E. Hușilor* cu reședința la *Huși*; 6. *E. Dunării de jos* cu reședința la *Galăți*; 7. *E. Tomisului și Durostorului* cu reședința la *Constanța*; 8. *E. Aradului* cu reședința la *Arad*; 9. *E. Caransebeșului* cu reședința la *Caransebeș*; 10. *E. Vadului, Feleacului și Clujului* cu reședința la *Cluj*; 11. *E. Oradiei-Mari* cu reședința la *Oradea-Mare*; 12. *E. Cetății-Albe* cu reședința la *Ismail*; 13. *E. Hotinului* cu reședința la *Bălți*; 14. *Episcopia Oștirii*.

Patriarh: Sanctitatea Sa *Dr. Miron Cristea*, București.
Mitropolit și arhiepiscop: Înalt Prea Sf. Sa *Dr. Nicolae Bălan*, Sibiu.

Episcopi: Prea Sf. Sa *N. Popovici*, Oradea.

Prea Sf. Sa *Nicolae Colan*, Cluj.

Prea Sf. Sa *Dr. Vasile Lăzăreșeu*, Caransebeș.

Prea Sf. Sa *Dr. Ioan Stroia*, Episc. Armatei.

Prea Sf. Sa *Policarp Morușca*, Episcopul misionar pentru Românii ortodoksi din Tările Apusene și America.

2. Biserica greco-catolică.

Românii uniți sau greco-catolici au în fruntea bisericeii un mitropolit cu titlul „*Mitropolit de Alba-Iulia și Făgăraș*” cu reședința la *Blaj*, sub care stau 4 episcopi ș. a. la *Lugoj, Oradea-Mare, Gherla și Satu-Mare*.
Mitropolit și arhiepiscop: I. P. S. S. *Dr. Alexandru Niculescu*.

Episcopi: P. S. S. Dr. Traian Frențiu Oradea,
 P. S. S. Dr. Iuliu Hossu, Cluj.
 P. S. S. Dr. Ioan Bălan, Lugoj.
 P. S. S. Dr. A. Russu, Satu-Mare.

Sărbători naționale.

(Cu oprire de orice lucru.)

- 24 Ianuarie: Unirea Principatelor Române (Moldova și Muntenia) 1859.
 10 Mai: Carol I. urcă tronul României (1866). — Proclamația Independenței României (1877). — Încoronarea întâiului Rege român (1881).
 Înălțarea Domnului: Sărbătorirea eroilor morți pentru Patria română.

Alte sărbători naționale.

(Cu slobozenie la lucru.)

- 27 Martie: Proclamarea Unirii Basarabiei cu România (1918).
 15 Mai: Proclamarea libertății poporului român la Blaj (1848).
 28 Noembrie: Proclamarea Unirii Bucovinei cu România (1918).
 1 Decembrie: Proclamarea Unirii Transilvaniei cu România (1918).

Sărbători legale.

(Cu oprire de orice lucru.)

- Toate Duminicile de peste an.
 Ziua întâi și a doua de Paști, Rusali și Crăciun.
 Înălțarea Domnului (Ziua eroilor).
 1 Ianuarie (Anul Nou).
 6 Ianuarie (Boboteaza).
 24 Ianuarie (Unirea Principatelor).
 23 Aprilie Sf. Gheorghe.
 1 Mai, ziua muncii.
 10 Mai.
 8 Iunie, Procl. de Rege a M. S. Regelui Carol II.

Posturile.

1. Zilele de Mercur și Vineri. — 2. Ajunul Bobotezei, 5. Ianuarie. — 3. Postul Paștilor din 15 Martie—1 Mai. — 4. Postul SS. Apostoli în 28 luni. — 5. Postul Sântă-Măriei 1—14 August. — 6. Tătirea capului S. Ioan Botezătorul 29 August. — 7. Ziua Crucii, 14 Sept. — 8. Postul Crăciunului, 15 Noembrie—24 Decembrie.

Cheia Călindarului.

Crugul soarelui	25		Mâna anului	3
Crugul luni	16		Temelta luni	29
Litera Păscălei			ă	

Regentul anului

este *Saturn*. Toți astronomii vechi credeau că această planetă este cea mai depărtată de noi, planetă fără de noroc, producând și între oameni, dureri de urechi, de oase, tuse, friguri, lovituri și stricăre la stomac.

Se înțelege, că astronomii de azi nu mai cred lucruri de aceste despre Saturn, căci dureri, lovituri și stricăre la stomac ne pot proveni din alte cauze și de alte dăți, tocmai când nu se vede Saturn. — Dar cei vechi își aveau credințele și în ele trăiau.

Știința de azi ne spune, că Saturn e un glob ce-lesc, de 745 ori mai mare decât pământul nostru și e înconjurat de inele în forma curcubeului,

Anotimpurile.

Primăvara începe la 21 Martie. — *Vara* începe la 22 Iunie. — *Toamna* începe la 23 Sept. — *Iarna* începe la 22 Decembrie.

Intunecimi în 1937

1. Intunecime totală de Soare în 8 luni. Se va vedea mai ales pe Oceanul Pacific. Pe la noi — nu.

2. Intunecime parțială de Lună, în 18 Noembrie. Se va vedea mai ales din America și de pe Oceanul Pacific. Dela noi — nu.

3. Intunecime inelară de Soare, în 2—3 Decembrie. Se va vedea mai ales pe Oceanul Pacific și în Japonia.

Adresele Ministerelor și autorităților din București.

Palatul Regal, Calea Victoriei; *Ministere: de interne*, Str. Academiei 34; *de externe*, Șos. Bonaparte 1 (Palatul Sturdza); *de finanțe*, Calea Victoriei 123; *de războiu*, Piața Valter Mărașineanu; *de lucrări publice*, B-dul Elisabeta; *de comunicații*, B-dul Elisabeta; *de comerț și industrie*, Calea Victoriei 157; *de justiție*, Str. Bursei 2; *de domenii*, B-dul Carol; *al cultelor și artelor*, Str. Gen. Berthelot 26; *de instrucțiune publică*, Str. Spiru Haret 8; *al muncii și al ocrotirilor sociale*, Stradela Alex. Lahovari; *al domeniilor și agriculturii*, B-dul Carol 2. — Direcțiunea Generală C. F. R., Calea Victoriei (Biserica Albă). Direcțiunea Generală P. T. T., Calea Victoriei (Palatul Poștelor). Direcțiunea Generală a Serviciului Sanitar, B-dul Carol 88. Direcțiunea Generală a închisorilor, Str. Bursei 2. — Direcția Generală a S. M. R. la Minist. Comun., B-dul Elisabeta. — Înalta Curte de casajie, Calea Rahovei 4. — Direcțiunea Serv. Gom. C. F. R., Str. Gen. Berthelot. — Primăria Capitalei, Str. Sf. Vineri. — Prefectura Poliției, Calea Victoriei. — Casa de Depuneri, Calea Victoriei 13. — Camera Deputaților, Dealul Mitropoliei. — Senatul, Piața Universității. — Siguranța Gen. a Statului, Bulevardul Pake 94. — Casa pensiilor, Minist. de Finanțe. — Casa școalelor, Str. General Berthelot 26. — Casa Bisericilor, Str. General Berthelot 26. — Direcțiunea gen. a teatrelor, Teatrul Național. — Regia Monop. Statului, Șoseaua Giulești colț Bulev. Regiei. — Monitorul Oficial, Bulevardul Elisabeta. — Biroul Controlul Străinilor, Str. Matei Basarab 3.

Cronologie românească.

Anii după Christos :

101. Întâiul războiu al lui Traian cu Dacii.
106. Dacia (România de astăzi) e prefăcută în provincie romană.
271. Împăratul Aurelian retrage armata și pe funcționarii romani din Dacia și prin învoială lasă Goții (un fel de Germani) ca fătași ai împărăției în Dacia.
895. Năvălesc Ungurii.
1186. Se înființează statul româno-bulgar, dincolo de Dunăre, în frunte cu familia domnitoare română a lui *Asan*.
1211. Ca să poată stăpâni Ardealul cucerit, Andreiu II, regele Ungariei chiamă cavalerii *Teutoni* în Țara Bârsei. După câțiva ani se duc însă în Prusia.
1224. Acelaș rege dă *Sașilor* veniți în cursul anilor prin Ardeal o diplomă, ca și ei să se poată folosi de munți, pășuni, păduri, apele râurilor, împreună cu Românii, stăpânii cei vechi.
1247. Alt rege al Ungariei chiamă în Banat cavalerii *Ioaniși*. Dar și aceștia se reîntorc în țara lor. — În Muntenia erau voievozi români *Litovolu* și *Seneslau*, cari stăpâneau și Țara Hațegului și a Făgărașului.
1330. Basarab, Domnul Munteniei, bate rău pe Carol Robert, regele Ungariei, care-i cerea tribut.
1359. *Bogdan*, voevodul Maramurășului, întemeiază Țara Moldovei independente.
1437. Revoluția țaranilor români și unguri din Transilvania contra asupririi nobililor (nemeșilor). Țăranii sunt învinși cu înșelăctune. Nobilii unguri, Săcuii și Sași

inchele o 'tovărășie jurând să se ajute unii pe alții
 contra Românilor.

1467. Ștefan cel Mare al Moldovei bate pe Matei Corvin,
 regele Ungariei, la *Bata*.
1474. Românii din ținutul Șeicii și al Mediașului se răscoală
 din cauza asupririi diregătorilor sași.
1475. Ștefan cel Mare al Moldovei bate pe Turci la *Vaslul*
 (Podul Inalt, Racova).
1476. Ștefan e bătut de Turci la *Războieni* (Valea Albă).
1486. Românii încep o nouă revoluțiune în ținutul Bistriței,
 cerând recunoașterea lor ca națiune egal îndreptă-
 țită cu nobilii, Sașii și Săcuii după drepturile avute
 la venirea Ungurilor. După lupte grele, Românii sunt
 învinși de nobili, Săcui și Sași.
1497. Ștefan cel Mare bate pe Poloni în *Codrul Coșminului*.
1508. Înființarea *tipografiei* în Muntenia.
1514. Revoluția țărănilor români și unguri contra nobililor.
 Țăranii sunt învinși și robiți și mai rău.
1526. La Mohaci, Turcii bat pe Unguri, regele acestora
 e ucis. Ungaria de Nordvest ajunge sub stăpânirea
 Austriei, Transilvania își capătă domnitor, care plă-
 tește tribut Turcilor ca și Principatele Române Mol-
 dova și Muntenia, iar Ungaria adevărată (cea de azi)
 și Banatul ajung țară turcească.
1544. Sașii, părăsind religia catolică, se fac luterani și
 tipăresc în Sibiu românește un *catehism*, care e
 cea dintâiu carte românească tipărită. Pe Români
 nu-l pot atrage însă la legea lor.
1560. *Coresi* începe tipărirea de cărți bisericești româ-
 nești în Brașov, la o tipografie săsească.

1596. *Mihaiu Viteazul* bate pe Turci la *Călugăreni*.
1599. *Mihaiu Viteazul* bate pe Andreiu Batori, principele Ardealului, la *Șelimbăr* lângă Sibiu și cucerește Transilvania.
1600. *Mihaiu Viteazul* cucerește și Moldova. Anul acesta Românii din Dacia lui Traian ajung să fie toți uniți sub un singur domnitor român.
1601. (19 August) *Mihaiu Viteazul* e omorît pe Câmpia Turzii.
1640. Principele Transilvaniei, Gheorghe Rákóczy tipărește un *catehism calvin* și silește pe mitropolitul român și pe preoții români să învețe după el. Cei mai mulți boieri români s'au făcut calvini, pe-alocuri chiar și Români dela sate. De calvinire au scăpat Românii ajungând sub stăpânirea austriacă și făcându-se unire bisericească cu Roma catolică.
1648. Se tipărește, la Alba-Iulia, Noul Testament în limba română.
1688. Se tipărește românește, la București, Biblia întreagă, tradusă de boieri și clerici români.
1699. Pacea dela Corlovaș între Austria și Turcia. Austria ajunge stăpână peste Ungaria turcească și peste Transilvania.
1700. Unirea bisericii românești din Transilvania cu biserica romano-catolică, rămânând însă toate obiceiurile bisericești cele vechi.
1775. Austria răpește Nordul Moldovei, numindu-l *Bucovina*.
1784. Revoluția Românilor sub conducerea lui Horia, Cloșca și Crișan.

1787. Boierul Enache Văcărescu tipărește întâia gramatică românească.
1812. Rușii răpesc întâia oară Moldova dintre Prut și Nistru și o numesc *Basarabia*.
1816. Profesorul *Gheorghe Lazăr* din Avrig trece în România veche și înființează în București întâia școală superioară românească.
1821. Răscoala lui *Tudor Vladimirescu* în Muntenia și alungarea domniei fanariote (grecești).
1848. 15 Maiu. Adunarea Românilor pe Câmpia Libertății dela Blaj. *Revoluția*.
1859. *Unirea Principatelor Române*, Muntenia și Moldova.
1877. Războiul româno-ruso-turc. România se proclamă independentă. Rușii răpesc a doua oară Basarabia, din care se alipise o parte de nou la Moldova, în anul 1858.
1881. Încoronarea celui dintâiu Rege al României, Carol I.
- 1916—1919. Războiul pentru întregirea neamului românesc.
1919. Armata română ocupă *Budapesta*.
1920. Pacea dela *Trianon* (Versailles, lângă Paris).
1922. 15 Octombrie. Încoronarea întâiului Rege al României întregite.
1927. 20 Iulie, urcarea pe tron a M. Sale *Mihaiu*, Rege al României.
1930. 8 Iunie, urcarea pe tron a M. Sale *Carol II*, Rege al României.
-

Extras din tariful poștal intern și internațional.

I. Scrisori și imprimare.

1. O scrisoare simplă până la 20 grame:

a) În interiorul unei comuni . . .

b) Pentru alte localități . . .

iar pt. fiecare 20 gr. sau fraeș. în plus câte . . .

2. O carte poștală simplă . . .

3. O carte poștală ilustrată . . .

4. O carte poștală specială pentru militari, grade inferioare încazarmași . . .

5. O carte poșt. eu răsp. plătit

6. Imprim. ordinare de fiecare

50 gr. câte . . .

7. Cărți didactice, literare și științifice, inclusiv prospectele și cataloagele de editură și librării de fiecare 50 gr. sau fraeștune, câte . . .

8. Ziare cotidiene de fiecare 100 grame sau fraeș. de 100 gr.

Publicaștuni periodice cart apar în țară cel puțin odată pe lună, exp. direct de edit., sau mandatarii lor, de fiecare 50 grame sau fraeștune de 50 grame . . .

Imprimarele de sub 7 și 8 pentru jările cari au convenit la o reducere 50%, adică de fiecare 50 gr. câte . . .

9. Imprimare în relief pentru orb, de fiecare 1000 grame sau fraeștune câte . . .

10. Hârtii de afaceri până la 250 grame . . .

iar pentru surplus de fiecare 50 gr. sau fraeștune . . .

Aviație	Caut		Interiorul României		Pt. Grecia, Ungaria și Aliații, U.R.S.S.	Pt. Austria, Cehoslov., Polonia, Ungaria		Pentru toate celelalte țări
	L.	B.	L.	B.		L.	B.	
1			4	—				
1			6	—	7 50		7 50	10
				2	4.50		6	8
-50				3	4.50		4 50	6
1	2			3	4.50		4 50	6
-50				1	—		4 50	6
1				6	—		9	12
-50				1	—	1.25	2	2
-50					50		2	2
					25	50	4*	4*
					25	50	2	2
50					25		2	2
					5		10	10
					1		2	2

* Aceste taxe se înțeleg câte Lei 2— de fiecare 50 gr. sau fraeștune de 50 grame.

Cărțile poștale trebuie expeditate desehis, adică fără bandă, nici în plie.

11. Probele de mărfuri până la 100 gr.
iar pentru surplus de fiecare 50 gr. sau fracțiune

Francarea tuturor corespondențelor este obligatorie. Cele depuse nefrancate cad în rebut la origină. Cele insuficient francate se încarcă la destinație cu dublul insuficienței.

12. Taxa recomandată

Această taxă se aplică pe lângă cele de sub Nr. 1 până la 11.

13. Taxa adevăririi de primire la obiectele recomandate:

a) cerută în momentul depunerii obiectului

b) cerută ulterior depunerii obiectului

14. Taxa unei foi de reclamaș

15. Taxa pentru expres

16. Taxa unei foi de recl. pt. ob. int. neînregistrate

17. Taxa unei cărți de identitate internațională

18. Suprataxa pentru obiectele adresate Poste-restante (fără taxă)

19. Suprataxa în Dumineci și sărbătorile legale pt. poștă
Cupon internațional

20. Taxa de plată minimă pt. obiectele care se depun din eroare insuficient francate

Se tratează ca nefrancate obiectele cari deși au un început de francare, totuși timbrele aplicate pe ele nu reprezintă cel puțin taxa de francare pentru prima unitate de greutate.

Abiație	Cuit		Interiorul României		Pt. Grecia, Iugoslavia, Iaricia	Pt. Austria, Cehoslov., Polonia, Ungaria		Pentru toate celelalte țări
	L.	B.	L.	B.		Lei	B.	
			3	—		4	—	4
			1	—		2	—	2
			10	—		—	—	—
			10	—		10	—	10
			10	—		18	—	18
			10	—		18	—	18
			20	—		20	—	20
			2	—		—	—	—
			35	—		35	—	35
			—	—		—	—	—
			5	—		—	—	—
			15	—		—	—	—
			2	—		4	—	4

II. Taxa pentru telegrame în țara noastră.

Pe un cuvânt, adresat Loco Lei 1.— eu un minimum de Lei 10.—

Pe un cuvânt, preschimbat între 2 localități Lei 2.— eu un minimum de Lei 20.—

Pe 10 cuvinte Lei 20.—

„ 11 „ „ 22.—

„ 12 „ „ 24.—

Taxa de urgență este 20 Lei.

Pentru telegramele colajonate: Taxa plus 50%.

Afară de aceea drept suprataxă în Dumineci și sărbători, precum dela orele 22 până la orele 8 dimineața un plus de Lei 5.—

III. Taxa mandatelor postale.

1. Taxa cartonului până la 1000 Lei 3 Lei, dela 1000 în sus plus 1 Leu aviație. Lei 4.—

2. Taxa pe valoare: până la 5000 Lei, de fiecare sută sau fracțiune de sută de Lei câte „ 1.—

Dela 5001—10.000 Lei, de fiecare mite de Lei câte „ 5.—

De ex.: un mandat de 6010 Lei, va avea taxa pe valoare de 60 Lei.

3. Pentru plata mandatului la domiciliu:

până la 200 Lei Lei 1.— până la 5.000 Lei Lei 5.—

„ „ 1000 „ „ 3.— „ „ 10.000 „ „ 10.—

IV. Taxele pentru pachete.

În județ 4 Lei kgr. eu un minimum de 8 Lei.

„ „ limitrof 6 „ „ „ „ „ 8 „

„ „ nellimitrof 8 „ „ Dumineca și sărbătoarea

5 Lei în plus.

Cassa Națională de Economii și Cecuri postale București.

Ori ce persoană poate face economii!

Sumele depuse și dobânzile sunt garantate de Stat. Dobânzi $4\frac{1}{2}\%$.

Cea mai mică depunere pe livret este Lei 50.— și se poate depune anual Lei 300.000.—

Pentru organizațiunile profesionale, culturale sau de binefacere ori ce sumă.

Pentru economiile mai mici de Lei 50.— sunt foile de economii cu timbre speciale de 5 Lei.

Fiecare membru din familie poate avea un livret. Restituirile se fac cu înlesnire.

La ori eare oficiu din țară poate ridica suma de Lei 2000.—, fără nici o întârziere.

Sumele mai mari se aprobă de Cassa Națională de Economii în cel mai scurt timp.

Serviciul de Cecuri și Viramente postale.

Cassa Națională de Economii și Cecuri postale.

Dela 1 August 1933 s'a înființat un serviciu public de conturi-curente prin mijlocirea cecurilor și a viramentelor postale.

Comercianții, industriașii, autoritățile, societățile de ori ce categorie, cât și particulari care au mai mare mișcare de bani în mai multe orașe, se oferă acest serviciu, atât pentru încașări, cât și pentru plăți.

Prin un singur buletin de vărsământ se poate trimite suma maximă 500.000 Lei.

Taxele sunt următoarele: o taxă fixă de Lei 3.— și comisionul 1 Leu pentru fiecare 2000 Lei sau fracțiune de 2000 Lei.

Dobânzile pentru conturi-curente 2% .

Extras din noua lege a timbrului.

1. Petițiile adresate autorităților publice Lei 8+1 aviație
2. Declarațiile de vărsări de bani la Casele publice L.8+1 av.
3. Permise pentru radierea unor sarcini din Cartea
funduară dela 100—10.000 . . . Lei 3+2 aviație
" 10.000—50.000 . . . " 7+3
" 50.000 în sus . . . " 14+4 "
4. Cereri pentru radierea pretențiunilor ipotecare
vechi în sumă de cel mult 1000 Lei, ca simple petiții Lei 8+1 av.
5. Idem, peste Lei 1000— 68+2 "
6. Exemplarele actelor autentice și celor lăsate la
autoritățile fiscale cu ocaziunea percepției taxelor Lei 7+2 "
7. Căpșile și extractele de orice fel de acte libe-
rate la cererea părților de către autorități . . . Lei 7+2 "
8. Orice anexe depuse deodată cu cererile la au-
torități administrative . . . Lei 2+2 "
9. Anexe la cereri în procedură judiciară și Cărți
funduare . . . Lei 3+2 "
10. Orice testimonii și certificate liberate de către
autorități publice sau particulare . . . Lei 14+2 "
11. Procurile sau împuternicirile sub orice formă 14+2 "
12. Legalizarea semnăturilor la procuri . . . Lei 12+2 "
12. Ofertele întreprinderilor de lucrări
dela 101—1000 . . . Lei 2+2 aviație
1.001—10.000 . . . " 3+2
" 10.001 în sus . . . " 7+3 "
13. Toate chitanțele și adeverințele de plată, ca
sub punctul 3 . . . Lei 3, 7, 14
14. Biletele pentru vânzări de vite:
Pentru fiecare cap de vită mică . . . 2+2 aviație
" mare . . . 5+2 "
15. Registrele comerțanților (jurnal și inventar)
de fiecare filă . . . " 5+2
prin plată în bani numerar.
16. Registrele (jurnal și inventar) societăților co-
operative și ajutor mutual, $\frac{1}{4}$ din imp. dela pct. 16 de sus.
17. Cambiile întocmite sau negociate în țară cu
seadența sub 6 luni 0-40 procente
cu seadența peste 6 luni 0-70 procente în numerar,
plus 2 aviație aplicat pe cambie.
18. Actele de creanțe (obligățiunile de împrumuturi
la bănei sau particulari)
cu termen până la un an . . . 0-70 procente
" " mai lung sau fără termen . . . 1-40 "
19. Facturi când vânzările se fac între
comerțanți sau industriași, precum și vân-
zările făcute cu ridicata la particulari . . . 0-2
în timbre de factură și 1 la mii procente timbre de aviație.
20. Vânzările făcute cu ridicata prin acte
scrise sau verbale de derivate ale produselor
agricole (făinuri de tot felul, maltă, paste făi-
noase), precum și a recoltelor prinse de rădăcini
în numerar, iar prin Bursă . . . 1-40 procente
0-50 "

21. Contract. de închir. scrise sau verbale . 1-20 procente
în numerar și 1 la mite procente aviație.

22. Actele de ipotecă (obligățiuni de împru-
muturi cu întabulare) 1-60 ”
și 1 la mite timbre de aviație.

23. Facturile sau chitanțele despre furnituri
și executări de lucrări plătite de Stat; impozit pro-
porțional 1-40 procent. în numerar plus 2 la mite
timbre factură și 1 la mite aviație și contractele
verbale urmând aceeași procedură vizându-se prin
stemple borderouri.

24. Vânzările de bunuri mobile, fie voluntare,
fie silite, făcute în serie 1-40 ”
plus 1 la mite aviație.

25. Vânzări sau schimburi de bunuri imobiliare
după valoarea mai mare a unuia din imobilele
schimbate 7- ”
plus 1 la mite aviație.

26. Donațiuni de imobile negrevate de sar-
cini cu titlul gratuit până la 100.000 Lei între soț
și soție, părinți și copil 3- ”
plus 1 la mite aviație.

27. Inzestrările și donațiunile cu titlul de
dotă și contradotă, jumătate din textele de sub
punctul 26 plus 1 la mite aviație.

Actele de sub punctul 22, 24—27 se timbrează cu
timbru fix de 14+2 Lei aviație până la valoarea de Lei
5000, iar peste această valoare cu Lei 27+2 aviație.

Taxa de timbru cuvenită la actele de sub 21
și 23 se pot aplica pe acte timbre mobile până la
valoarea de 100 Lei.

Taxele de timbru de sub punctul 15, 16, 20, precum
și diferența de taxe la actele de sub punctul 17 se
plătesc prin viză în numerar — la percepătorul resp.

Impozitul proporțional de sub punctul 20, 22, 23
punctul b) 24—27 se plătește tot prin viză — în nu-
merar — la percepătorul respectiv.

Impozitul proporțional cuvenit la actele de sub
punctul 24—27 se va achita în termen de 30 zile dela
data formării actului, căci în caz contrar pe lângă
impozitul cuvenit se va percepe și o amendă egală
cu valoarea impozitului, afară de actele dela art. 4—13
inclusiv unde amenda e de 5 ori plus impozitul și
actele dela art. 14 de 3 ori amendă.

De pe actele la care impozitul proporțional se
achită în numerar, se va lăsa la percepător de către
părți două copii, din care una timbrată cu 7 Lei și
2 aviație, iar a doua netimbrată.

Zilele	Calendarul iulian	Gregorian	
1 Dineri	(†) I. Impr. și Sf. Vasile	Anul Nou	
2 Sâmb.	P. Silvestru	Macarie	
3 Dum.	Pr. Malachia	Genoveva	
Dum. înainte de Bot. D-lui. Ev. Mat. III, 13—17. Gl. 6. Sf. 9.			
4 Luni	Sin. ss. 70 Ap. ☾	Tit	
5 Marți	M. Tesp. și Teona	Simion St.	
6 Mercuri	(†) Botezul D-lui	† Epifania	
7 Joi	† Ioan Botez.	Niehila ep.	
8 Vineri	C. George	Severin ep.	
9 Sâmb.	M. Polieuct	Iuliana	
10 Dum.	P. Grigorie	Agaton	
Dum. după Botez. Ev. Mat. IV, 12—17. Gl. 7. Sf. 10.			
11 Luni	† C. Teodoste	Higin	
12 Marți	M. Taflana ☽	Taflana	
13 Mercuri	M. Brmil	Veronica	
14 Joi	Păr. ue. Sinai	Ilariu	
15 Vineri	C. Pav. Tebanul	Pavel	
16 Sâmb.	Gantul A. Petru	Marcel	
17 Dum.	† C. Antoniu	Anton	
Dum. Leproșilor. Ev. Luca XVII, 12—19. Gl. 8. Sf. 11.			
18 Luni	† Păr. At. și Chir.	Cat. s. Petru	
19 Marți	C. Macarie ☽	Sulpiciu	
20 Mercuri	† C. Eftimie	Sebastian	
21 Joi	C. Maxim	Agnes	
22 Vineri	Ap. Timotelu	Vineențiu	
23 Sâmb.	M. Clement	Log. Mariel	
24 Dum.	Untrea Princip.	Septuages	
Dum. Orbului. Ev. Luca XVIII, 35—43. Gl. 1. Sf. 1.			
25 Luni	† P. Grig. Teol.	Conv. I. Pavel	
26 Marți	C. Xenofon ☽	Poliearp	
27 Mercuri	† Ioan G. de a.	Ioan G. d. a.	
28 Joi	C. Efr. Strul	Iulian ep.	
29 Vineri	M. Ignatie	Francelse de Sales	
30 Sâmb.	(†) Vas., Grig. și Ioan	Martina	
31 Dum.	Chir și Ioan	Sexagesima	
Dum. Zahetu. Ev. Luca XIX, 1—10. Gl. 2. Sf. 2.			

Soarele.

1 Ian. răsare 8 ore
8 m. Ap. 4 ore 45 m.
11 Ian. răsare 8 ore
8 m. Ap. 4 ore 56 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 cald, 2—4 ceață,
5—18 ger, 17—18 ninge;
19—27 ger, 28—31 cald.

Prognosticuri.

În ziua Praznicului
Dumnezeescii arătări
(Boboteaza) de va
străluci soarele, an
bun vom avea, iar
de va fi negură, mulți
oameni vor muri. În
7 Ian. (ziua Sfântului
Ioan Botezătorul) de
va ninge sau va
ploua, nerodire sau
scumpete de pâine
însemnează. De va
bate vântul, vor fi
răsboațe; în zilele
acestea soarele intră
în semnul Vărsătoru-
lui de apă, carele
este călduros și umed;
jărani vor avea pa-
gube în sămănături.

Sfaturi economice.

Nu uita să alegi semințe bune pentru sămănat.
Curăță fructele stricate, iar vitele să le îngrijești cât de
bine. De acum înainte începe iarna grea; așterne-le bine
și le hrănește bine, nu numai cu fân, ci le dă și sare cât
de des. Bate parii de vie și trage vinul. De bucate nu
uita ca să le întorci. Cară gunolul, gunoiește sămănăturile
de trifoi și lucernă.

Insemnări.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Luni	M. Trifon	Ignat	
2 Marți	(†) Intimp. D-lui	Purificatio	
3 Mercuri	Drept. Simion ☾	Blasiu	
4 Joi	C. Isidor	Andrei	
5 Vineri	M. Agata	Agata	
6 Sâmb.	P. Vucol	Dorotea	
7 Dum.	P. Partenie	Quinquages.	
Dum. 'alașilor. Ev. Luca XIX. 12-26. Gl. 3. Sf. 3.			
8 Luni	M. Teodor Strat.	Ioan Matha	
9 Marți	M. Nichifor	Marția grasă	
10 Mercuri	† M. Haralamp.	Merc. Cenuș.	
11 Joi	M. Vlăscie ☾	Arăt. Lourd.	
12 Vineri	C. Meletie	Eulalia	
13 Sâmb.	P. Martinian	Eufrosina	
14 Dum.	P. Axentie	Inuocabit	
Dum. Hananencei. Ev. Mat. XD. 21-28. Gl. 4. Sf. 4.			
15 Luni	Ap. Onisim	Faustiu	
16 Marți	M. Pamfile	Iuliana	
17 Mercuri	M. Teodor Tir.	Constanța	
18 Joi	P. Leon Papa ☽	Flavian	
19 Vineri	Ap. Arhip	Mansuet	
20 Sâmb.	P. Leon ep.	Elefterie	
21 Dum.	P. Timoteiu	Remniscere	
Dum. Vam. și Paris. Ev. Luca XDIII. 10-14. Gl. 5. Sf. 5.			
22 Luni	Afl. m. Ev.	Petru în Ant.	
23 Marți	M. Policarp	Petru Dam.	
24 Mercuri	† Afl. c. Sf. I. B.	Ap. Matia	
25 Joi	P. Tarasie ☾	Felix	
26 Vineri	P. Porfirie	Tarasiu	
27 Sâmb.	C. Procopie	Martina	
28 Dum.	C. Vasilie	Oculi	
Dum. Flutur rătăcitt. Ev. Luca XD. 11-32. Gl. 6. Sf. 6.			

Soarele.

1 Febr. răsare 7 ore
49 m. Ap. 5 ore 26 m.
11 Febr. răsare 7 ore
36 m. Ap. 5 ore 41 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—4 vânt, 5—6 frig,
7—13 bine, 14 cald, 15—
17 vânt, 18 ninge, 19—
20 vânt, 21 ninge, 22—
24 frig, 25—28 ninge cu
furtună.

Prognosticuri.

În ziua întâmpinării
Domnului de va fi
luna luminoasă, an
bun și roditor vom
avea, dar și zăpadă
multă vom avea. În
ziua Preacuvosului
Martinian de va fi frig
și ger, 40 zile vom
avea tot frig și ger,
iar în noaptea aceea
de cu seară de va
bate vântul, aseme-
nea 40 zile va bate
tot vânt; în ziua lă-
satului de sec de
carne, dacă soarele
va răsări în senin,
înseamnă că sămă-
năturile de vreme
vor fi bune.

Sfaturi economice.

Nu lăsa oile să bea apă de pe zăpadă fiindcă pierd
mielul cele ce vor făta mai târziu, iar celor cu lapte li se
strică laptele. Gândește-te la altoit și taie mlădițele din
partea de miazăzi a pomilor și le pune în nisip umed.
Curățește pomii de omide și de crengle mici și sădește
pomi, dacă timpul e frumos. Fă straturi calde pentru ră-
saduri. Gunoiește în vie, iar pivnița o curățește și afumă
cu pucioasă vasele goale. Curăță bine vinurile înflorite.

Insemnări.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Luni	M. Eudochia	Albinus	
2 Marți	M. Teodot	Simplieiu	
3 Mercuri	M. Eutrop	Cunigunda	
4 Joi	C. Gerasim	Casimir	
5 Vineri	M. Conon	Adrian	
6 Sâmb.	SS. 42 Martiri	Perpetua	
7 Dum.	M. Efrem	Gaetare	
Dum. lăs. de carne. Ev. Mat. XXV, 31-4. Gl. 7. Sf. 7.			
8 Luni	P. Teofilact	Francisca	
9 Marți	† SS. 40 M.	40 Mart.	
10 Mercuri	M. Codrat	Eulogiu	
11 Joi	P. Sofronie	Gregortu	
12 Vineri	C. Teofan	P. Nichifor	
13 Sâmb.	P. Nichifor	Matilda	
14 Dum.	C. Benedict	Iudica	
Dum. lăs. de brânză. Ev. Mat VI, 14-21. Gl. 8. Sf. 8.			
15 Luni	M. Agapie	Longin	
16 Marți	M. Sabin	Chiriac	
17 Mercuri	C. Alexie	Patriciu	
18 Joi	P. Chiril	Ciril	
19 Vineri	M. Ch. și Daria	† S. Iosif	
20 Sâmb.	P. uciiși Sf. Sava	Niehta Ep.	
21 Dum.	C. Iacob	Florit	
Dum. I. din Post. Ev. Ioan I, 43-51. Gl. 1. Sf. 9.			
22 Luni	M. Vasile	Caterina	
23 Marți	C. Nicon	Victorian	
24 Mercuri	P. Zaharie	Arh. Gavril	
25 Joi	(†) Bunavestire	† Bunavestire	
26 Vineri	Sob. arh. Gavr.	Vin. Patim.	
27 Sâmb.	C. Măroana	Ioan Dam.	
28 Dum.	Cuv. Stefan	† S. Paști	
Dum. II. din Post. Ev. Mareu II, 1-12. Gl. 2. Sf. 10.			
29 Luni	Păr. Marcu	† S. Paști	
30 Marți	Cuv. Ioan Scărar	Quirin	
31 Mercuri	C. Ipatie	Amos	

Insemnări.

Soarele.

1 Martie răs. 7 ore
4 m. Ap. 6 ore 9 m.
11 Martie răsare 6 ore
45 m. Ap. 6 ore 23 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—2 frig. 3 vânt cu
furtună. 4 puțin mai
cald. 5 moale. vânt și
frig. 7—8 mestecat. 9—
10 vânt mare. 11 vânt
și ninsoare. 12 bine.
13 noaptea ger. 14
ninge. 15—16 bine. 17—
18 nor și mestecat. 19
ceață și frig. 20—27
bine. 28 ninge. 29—31
ninsoare și vânt.

Prognozele.

În luna aceasta în
câte zile va fi negură
așa peste tot anul
vor fi ploii. iar câte
zile va fi rouă. tot în
atâtea zile va fi bru-
mă după Paști; ase-
menea în luna lui
August vor fi neguri
stricăcioase.

De va fi tunet când
soarele intră în sem-
nul Berbecului. în-
semnează furtună și
spaimă între oameni
și după aceea pace și
bună chiverniseală.

Sfaturi economice.

Dă nutreț bun vitelor de lucru. Mânzilor de 10—12
zile le poți da ovăs, iar iepetele la 3—4 luni le pui la lucru.
Ține scroafele cari au fătut, bine, lasă purceii când e
vreme frumoasă pe afară. Pune cloște că începe vremea
bună. Se pot face semănăturile de primăvară și locurile
de trifol și lucernă le grăpează din nou. Curăță șanțurile
și răzoarele și gunoiește via. Samână flori și legume cât
de curând dacă te lasă vremea. Curăță coșnițele și dă
mâncare albinelor.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Joi	C. Maria Eg.	Teodora	
2 Vineri	C. Tit	Franc. P.	
3 Sâmb.	P. Nichita	Richard	
4 Dum.	P. Iosif ☾	Quasimodo	
Dum. III. din Post. Ev. Mareu VIII, 34—36. Gl. 3. Sf. 11.			
5 Luni	M. Teodul	Dincenț. Fer.	
6 Marți	P. Eufemie	Marceliu	
7 Mercuri	P. George ep.	Ciriac	
8 Joi	Ap. Irodion	Dionisiu	
9 Vineri	M. Eupsichie	Daltruda	
10 Sâmb.	M. Terente	Pr. Ezechiel	
11 Dum.	M. Antipa ☽	Misericordia	
Dum. IV. din Post. Ev. Mareu IX, 17—32. Gl. 4. Sf. 1.			
12 Luni	P. Vasile ep.	Iuliu	
13 Marți	M. Artimon	Hermenegild	
14 Mercuri	P. Martin	Iustin	
15 Joi	Ap. Aristarh	Anastasia	
16 Vineri	M. Agapia	Fructuos	
17 Sâmb.	C. Simeon Pers ☽	Anicet	
18 Dum.	P. Ioan	Iubilate	
Dum. V. din Post. Ev. Mareu X, 33—45. Gl. 5. Sf. 2.			
19 Luni	C. Ioan d. Peșteră	Leon	
20 Marți	P. Teodor Tr.	Teofim	
21 Mercuri	M. Ianuarie	Anselm	
22 Joi	P. Teodor Steh.	Sofer	
23 Vineri	(+) S. Gheorghe	† George	
24 Sâmb.	M. Sava Strat.	Fidel	
25 Dum.	(+) Florile ☽	Cantate	
Duminea Florilor. Toate ale sărbătoarei.			
26 Luni	M. Vasile	Clet	
27 Marți	M. Simeon	Peregrin	
28 Mercuri	Ap. Iason	Paul dela Cr.	
29 Joi	SS. 9 M. Clzie	Petru Ver.	
30 Vineri	(+) Vinerea Patimilor	Beat. Stena	

Insemnări.

Soarele.

1 Aprilie răs. 8 ore
4 m. Ap. 8 ore 51 m.
11 Aprilie răs. 5 ore
45 m. Ap. 7 ore 5 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 noaptea senin și
ger, 2—5 bine, 6 nor
și frig, 7—8 bine, 9—11
ploae, 12—15 bine, 16
ploae și frig, 17—26
bine, 27—29 ploae și
vânt friguros, 30 fur-
tună și ninsoare.

Prognosticeul.

Luna aceasta mai
de multe ori se în-
tâmplă să fie vântu-
roasă căci în această
urme 7 stele cari se
numesc Pleiade, iar
românește Moaște.
seara și dimineața îm-
preună cu soarele și
cu stelele se află lângă
capul semnelor. Ce-
resc, care se cheamă
Vișel. Dacă se apropie
de dânsule, adică
de stele, sau după
oarecare întâmplare,
cu dânsa merge pla-
neta Saturnus de se
împreună și se face
primăvara ger, ză-
padă și frig, cu cea
mai mare socotință
s'a socotit. Drept-
aceia oamenii soco-
tesc bine cum să facă
grădinile.

Sfaturi economice.

Începe vremea umedă și când ne lasă vremea, să
punem cartofi și cucuruz. Mai bine mai din vreme decât
mai târziu, mai ales dacă vremea este uscată. Tufunul
dacă are 3—6 foi se poate resădi. În grădină se plivesc
straturile și se pune fasolea. Pășune pentru oi, miei feriji
de umezeală. Pune flori înaintea casei.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Sâmb.	Ziua Muncii	Ziua Muncii	
2 Dum.	(+) Sf. Paști	Rogate	
Duminerea Sfințelor Paști. Toate ale sărbătoarei.			
3 Luni	(+) Sf. Paști ☾	† Afl. s. Cruci	
4 Marți	(+) Sf. Paști	Monica	
5 Mercuri	M. Irina	Pius V	
6 Joi	Dreptul Iov	† Înălț. D-lui	
7 Vineri	M. Acachie	Stanislau	
8 Sâmb.	† Ap. Ev. Ioan	Ar. s. Mih.	
9 Dum.	Pr. Isata	Exandri	
Duminerea Tomii. Ev. Ioan XX. 19. Gl. 1. Sf. 1.			
10 Luni	Aniv. Independ. ☽	Aniv. Indep.	
11 Marți	M. Mochie	Mamertius	
12 Mercuri	Epifan	Panerașiu	
13 Joi	Muc. Glic.	Servașiu	
14 Vineri	M. Izidor	Bonișău	
15 Sâmb.	C. Pah.	Ioan dela S.	
16 Dum.	P. Teodor	† Rusaliile	
Duminerea Mironosifelor. Ev. Marcu XV. 43. Gl. 2. Sf. 4.			
17 Luni	Ap. Andronie ☽	† Rusaliile	
18 Marți	M. Petru	Denanșiu	
19 Mercuri	M. Patriche	Celestin	
20 Joi	M. Talaleu	Bernardin	
21 Vineri	(†) Const. și Elena	Felix	
22 Sâmb.	M. Vasilise	Emil	
23 Dum.	P. Mihail	Trinitas	
Duminerea Săbănogului. Ev. Ioan V. 1. Gl. 3. Sf. 5.			
24 Luni	P. Simeon	Donat	
25 Marți	† Afl. cap. s. Ioan Bot. ☽	Urban	
26 Mercuri	Ap. Carp	Filip Neri	
27 Joi	M. Terapant	† Corpus Dom.	
28 Vineri	P. Nichita	Augustin ep.	
29 Sâmb.	M. Teodosia	Maximin	
30 Dum.	P. Isachie	Ferdinand	
Duminerea Samaritenei. Ev. Ioan IV. 5. Gl. 4. Sf. 7.			
31 Luni	Ap. Ermie	Angela	

Soarele.

1 Matu răs. 5 ore
 10 m. Ap. 7 ore 32 m.
 11 Matu răsare 4 ore
 55 m. Ap. 7 ore 44 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
 140 ani).

1—4 bine, 5 nor, 6—7
 noaptea frig, 8—11 bine,
 12 ploae, 13—19 meste-
 eat, 20 bine și cald.
 21—24 ploae, frig și
 vânt, 25 bine, 26 ploae
 mare cu grindină, 27
 nor, 28—30 senin, 31
 ploae.

Prognoștiurii.

În luna aceasta de
 vor fi tunete dese, an
 bun și vară bună în-
 semnează; iar de va
 fi ploaie în ziua de
 Pogorirea Duhului
 Sfânt (Rusalțiile) tot
 rele vom avea.

La 10 Matu întră
 soarele în semnul e-
 rului Gemenii, carele
 este călduros și este
 bine atunci a ne-
 gustorii, a umbla la
 vânat și pe copii a-
 ținea la învățătură.

Siaturi economice.

Sămânatul s'a făcut, numai cânepa a mai rămas și
 e bine să ne grăbim cu ea. Holde'e se curăță de scai,
 fânațele de mușuroaie, se culeg pietrele și se scot mizu-
 rinele. Se vor răsădi zarzavaturile, crastaveții și să nu con-
 tenim cu udatul, dacă e uscat. Nu lua copilul dela școală
 pentru a-l trimite cu vitele la pășunat, căci folos nu vei
 avea. Roiurile încep și pregătește coșnițele. Curăță pomii
 de viermi, mai ales de păduchia rosii, pe cari cu pământ
 galbin și petrol ii poți risipi. Cărăbușii dimineața sunt
 amorții și scuturând pomii, cad și se pot culege. Hrană
 pentru găini. Vița se stopește cu piatră vânăță în contra
 peronosporii.

Insemnări.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Marţi	M. Iustin	Graţian	
2 Mercuri	Păr. Nictfor ☾	Gaston	
3 Joi	M. Lucian	Paula	
4 Vineri	P. Mitrofan	Francis Car.	
5 Sâmb.	M. Doroteiu	Bonifaieu	
6 Dum.	C. Visarion	Norbert	
Duminea Orbului. Ev. Ioan IX. 1. Gl. 5. Sf. 8.			
7 Luni	M. Teodor	Lucreţia	
8 Marţi	Restaurarea ☽	Restaurarea	
9 Mercuri	P. Ciril	Prim	
10 Joi	(†) Înălţ. N-Int. Zna Eroilor	Margareta	
11 Vineri	Ap. Dart. şi Varn.	Darnava	
12 Sâmb.	C. Onofrie	Ioan F.	
13 Dum.	M. Achilina	Anton Padua	
Duminea S. S. Părinţi. Ev. Ioan XVII. 1. Gl. 6. Sf. 10.			
14 Luni	Pr. Eliseu	Vasile cel Mare	
15 Marţi	Pr. Amos ☾	Ditus	
16 Mercuri	C. Tihon	Frane, Reg.	
17 Joi	M. Manuil	Anit	
18 Vineri	M. Leonte	Marcu	
19 Sâmb.	Ap. Iuda	Gervasiu	
20 Dum.	(†) Pogorârea Dob. Sfânt	Silveriu	
Duminea Rusalelor. Toate ale sărbătoarei.			
21 Luni	(†) Luniă Rusal.	Alois Gonz.	
22 Marţi	M. Eusevie	Paulin	
23 Mercuri	M. Agripina ☽	Eltruda	
24 Joi	(†) Naşl. S. Ioan Bot.	+ Naşl. S. Ioan	
25 Vineri	M. Fevronia	Prosper	
26 Sâmb.	C. David	Ioan şi Pau.	
27 Dum.	C. Samson	Creseentiu	
Dum. Tuturor Sfinţilor. Ev. Mat. X. 32. Gl. 8. Sf. 1.			
28 Luni	Chtr. şi Ioan	Ireneu	
29 Marţi	(†) St. Ap. Petru şi Pavel	+ St. Petru şi Pavel	
30 Mercuri	Sob. SS. 12 Ap.	Paul ep.	

Soarele.

1 lunte răs. 4 ore
34 m. Ap. 8 ore 8 m.
11 lunte răsare 4 ore
29 m. Ap. 8 ore 17 m.

Nersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 ploae, 2 senin, 3
ploae, 4—10 mesiecat,
11 nor, 12 vânt rece și
ploae, 13-17 bine, 18-19
ploae, 20-24 bine, 25
vânt, 26—30 tot bine cu
căldură.

Prognosticuri.

În ziua Nașterii
lui Ioan Botezătorul
dacă va răsări soa-
rele de vreme și fru-
mos și peste zi tot
într'un câmp va stră-
luci până va apune,
însemnează o vreme
bună la secerat și la
costi. Însă la Sf. Ioan
de va ploua sau va
fi negură, așa va fi
și în vremea secerei.
În luna aceasta de
va tuna, rod la pâne
vom avea, iar vacile
vor rămânea sterpe.

Siaturi economice.

Cucuruzul se sapă și întâia oară și a doua oară.
Nu lăsa prea dese firele, rărește bine și cosește fânațele.
Sapă cartofii, adună frunze și le usucă, fin mai mult ca
fânul. Ajută roiurile slabe, dă-le miere ori apă dulce.
În vie umblă des, o stropește. Valorizează cireșele și
vișinele.

Iulie

are 31 zile

Cuptor

Zilete	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Joi	Cosma și Dam. ☾	Sănz. D. N. I. C.	
2 Vineri	Vestmânt. M. Dlui	Visita Mariei	
3 Sâmb.	M. Iacint	Anatol	
4 Dum.	P. Andreiu	Berta	
Dum. II d. Rus. Ev. Mat. IV, 18—23. Gl. 1. Sf. 2.			
5 Luni	C. Atanasie	Zoe	
6 Marți	C. Sisoe	Tranquillu	
7 Mercuri	C. Toma	Ciril și Met.	
8 Joi	M. Procopie ☽	Procopiu	
9 Vineri	M. Pancrafie	Veronea	
10 Sâmb.	S. 45 Muc. din N.	Rufina	
11 Dum.	M. Eufemia	Pius I	
Dum. III d. Rus. Ev. Mat. VI, 22—33. Gl. 2. Sf. 3.			
12 Luni	M. Proelu	Ioan Gual.	
13 Marți	Sob. Arh. Gav.	Margareta	
14 Mercuri	Ap. Achilla	Bonaventura	
15 Joi	M. Chir. și Iul. ☽	Împărt. Ap.	
16 Vineri	M. Atinogen	Maria Carm.	
17 Sâmb.	M. Marina	Alexe	
18 Dum.	M. Emilian	Camil	
Dum. IV. d. Rus. a Sf. Părinți. Ev. Mat. V, 14—20. Gl. 3. Sf. 4.			
19 Luni	C. Macrina	Dincentiu	
20 Marți	(†) Pr. Ilie	Pr. Ilie	
21 Mercuri	C. Sim. și Ioan	Praxeda	
22 Joi	† Maria Magd.	Maria Magd.	
23 Vineri	M. Trofin ☽	Apolinar	
24 Sâmb.	M. Cristina	Cristina	
25 Dum.	† Ad. S. Ana	Ap. Iacob	
Dum. V. d. Rus. Ev. Mat. VIII, 5—13. Gl. 4. Sf. 5.			
26 Luni	M. Ermolae	Ana	
27 Marți	† M. Pantel.	Pantellmon	
28 Mercuri	Ap. Prohor	Nazarie	
29 Joi	M. Calinic	Marta	
30 Vineri	Ap. Sila și Silv. ☽	Abdon	
31 Sâmb.	P. Eudochtu	Ign. Loyola	

Soarele.

1 Iulie răs. 4 ore
31 m. Ap. 8 ore 21 m.
11 Iulie răsare 4 ore
39 m. Ap. 8 ore 17 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 ploaie mare, 2—7
ploaie cu tunet, 8—9
bine, 10—18 ploaie, 17—
19 bine, 20 ploaie mare,
21—22 ploaie, 23 bine,
24—26 ploaie, 27—28 bine,
29—30 ploaie, 31 bine.

Prognoștiuri.

2 săptămâni înainte
de 15 zile ale lunet
Iulie dacă va fi senin,
în zilele acestea că-
nești, căci așa se
numesc, pâinea va
rodi bine pe locurile
mai joase, iar de va
fi și ploaie bucatele
asemenea vor rodi
bine și pe locurile
mai înalte. În 15 Iulie
de va tuna mai în-
ainte cu un clas de
miazăzi însemnează
tarnă târzie, iar dacă
soarele va străluci,
tarnă de mijloc însă
cu mari răceli, iar
dacă va ploua, va fi
și tarnă cu ploaie
amestecată.

Staturi economice.

Încep căldurile mari și lucrul cel mult. Seceră numai
dacă e copt bine grâul, iar ovăsul tăiat îl lasă la vatră
să se usuce paiele. Grâul treerat îl întoarce. Alege tri-
foiul și lucerna de sămânță. Plivește legumele, udatul nu-l
uita. Porcii îi închide, acum vin boalele pentru ei, dease-
menea și hoarele. Stropește vița și o plivește. Sprijinește
pomii încărcăți. Bea apă răcorită și nu multă. Grijiți să
nu mănânce copiii poame crude, mai ales prune. Nu vinde
bucatele, holdele le asigură.

Insemnări.

August

are 31 zile

Măsălar

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Dum.	Inch. Sf. Cruce	Lanț. Petru	✠
Dum. VI. d. Rus. Ev. Mat. VIII., 28—33. Gl. 5. Sf. 8.			
2 Luni	M. Ștefan	Alfons Lig.	✠
3 Marți	C. Isaehie	Ștefan	✠
4 Mercuri	SS. 7 eoconi Efes.	Dominte	✠
5 Joi	M. Busignie	Maria Niv.	✠
6 Vineri	(†) Schimbarea la față ☾	† Schimb. față	✠
7 Sâmb.	C. Domeție	Caietan	✠
8 Dum.	P. Emilian	Chiriac	✠
Dum. VII. d. Rus. Ev. Mat. IX., 1—8. Gl. 6. Sf. 7.			
9 Luni	† Ap. Mattia	Roman	✠
10 Marți	M. Laurențiu	Laurențiu	✠
11 Mercuri	M. Eupludiae.	Susana	✠
12 Joi	M. Foște și An.	Clara	✠
13 Vineri	C. Maxim	Casian	✠
14 Sâmb.	Pr. Miehea ☽	Eusebiu	✠
15 Dum.	(†) Ad. Născ. de D-zeu	† Assumptio	✠
Dum. VIII. d. Rus. Ev. Mat. IX., 27—35. Gl. 7. Sf. 8.			
16 Luni	M. Diomid	Ioachim	✠
17 Marți	M. Miron	Hiacint	✠
18 Mercuri	M. Flor și Laur	Agapit	✠
19 Joi	M. Andr. Strat	Donat	✠
20 Vineri	Pr. Samuil	Bernard	✠
21 Sâmb.	Ap. Tadeu	Ioana	✠
22 Dum.	M. Agatonie ☽	Simforian	✠
Dum. IX. d. Rus. Ev. Mat. XIV., 14—21. Gl. 8. Sf. 9.			
23 Luni	M. Lup	Filip Beniti	✠
24 Marți	M. Eutichie	Dariolomeu	✠
25 Mercuri	Ap. Vartolom.	Eudovie	✠
26 Joi	M. Adrian și Nat.	Zefiriu	✠
27 Vineri	C. Pimen	Iosif calas.	✠
28 Sâmb.	C. Moise Arapul	Augustin	✠
29 Dum.	(†) Tălerea cap. S. Ioan ☽	† Tălerea C.	✠
Dum. X. d. Rus. Ev. Mat. XVII., 14—21. Gl. 1. Sf. 10.			
30 Luni	P. Al. Ioan și P.	Rosa	✠
31 Marți	Br. Născ. D-zeu	Raimund	✠

Soarele.

1 August răs. 5 ore
2 m. Ap. 7 ore 55 m.
11 August răs. 5 ore
24 m. Ap. 7 ore 42 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—2 ploae, 3 bine,
4 vânt dela apus, 5—7
bine, 8—9 ploae, 10—12
bine, 13—14 ploae, 15—
17 bine și vânt, 18—22
bine și cald, 23 ploae,
24—27 bine și cald,
28—31 mestecat.

Prognosticuri.

În ziua praznicului
Adormirii Maicii Dom-
nului de vă fi sentin,
poamele se vor coace
bine, măcar de se
vor fi și stricăt în-
ainte de aceasta.
În ziua aceasta de
velajla struguri copti,
să tragi nădejde și de
vin. În 25 August, (ziua
Sf. Bartolometu) de
va fi sentină și fru-
moasă, însemnează
că întreagă toamnă
va fi mai mult fru-
moasă și sentină, de-
cât ploioasă și rea.

Sfaturi economice.

Culege fasolea, cânepa, te pregătește de anul care
vine. Ară din vreme ogoarele după ce le-ai gunoit. Nu
lăsa gunoiul în curte, scoate-l din vreme. Grădina bogată
vine culeasă. Prunele le adună coapte, fă magiun și-l
valorizează. Din merele cari cad dacă sunt coapte poți
să faci vin de mere. Uscă frunza de țelină și pătrânjel.
Urdinișul îl strâmtează, vremea rece începe. Vița începe
a se îndulci, piersicele sunt coapte și de valoare. Gân-
diți-vă la copiii de școală și nu uita că cereri de înscriere
la cele mai multe școli se primesc numai până în 15 August.

Septembrie are 30 zile

Răpeliune

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Mercuri	C. Simeon St.	Egidiu	
2 Joi	M. Mamant	Stefan	
3 Vineri	M. Antim	Serafina	
4 Sâmb.	M. Vavila ☾	Rozalia	
5 Dum.	Pr. Zaharia	Laurent	
Dum. XI. d. Rus. Ev. Mat. XVIII. 23—35. Gl. 2. Sf. 11.			
6 Luni	Min. Arh. Mth.	Magnus	
7 Marți	M. Sozont	Regina	
8 Mercuri	(+) Băsterea N. de B-zen	† Mașt. Marlei	
9 Joi	† Ioach. și Ana	Gorgoniu	
10 Vineri	M. Minodora	Nicol. Tolent.	
11 Sâmb.	C. Teodora	Protus	
12 Dum.	M. Autonom ☽	Valerian	
Dum. înainte de înălț. sf. Crucel. Ev. Ioan III. 13—17. Gl. 3. Sf. 1.			
13 Luni	M. Corn. Sut.	Maurilius	
14 Marți	(+) Înălțarea Sf. Crucel	(+) Înălț. s. Crucel	
15 Mercuri	M. Nichita	Nieomed	
16 Joi	M. Bujemia	Bujemia	
17 Vineri	M. Sofia	Lambert	
18 Sâmb.	C. Eumente	Iosif Cup.	
19 Dum.	M. Trofim	Ianuarie	
Dum. după înălț. sf. Crucel. Ev. Marcu VIII. 34—38. Gl. 4. Sf. 2.			
20 Luni	M. Bustate ☽	Bustachiu	
21 Marți	Ap. Codrat	Mateiu	
22 Mercuri	M. Foca	Toma Ulanov	
23 Joi	† Zem. S. I. B.	Linus	
24 Vineri	M. Teela	Rupertus	
25 Sâmb.	C. Eufrosina	Firmin	
26 Dum.	† Ad. S. I. Ev.	Ciprian	
Dum. XIV. d. Rus. Ev. Luca V. 1—11. Gl. 5. Sf. 3.			
27 Luni	M. Calistrat ☽	Cosma și Dam.	
28 Marți	C. Hariton	Denceslau	
29 Mercuri	C. Chirlae	Mihail	
30 Joi	M. Gregorlu	Ierontim	

Insemnări.

Soarele.

1 Sept. răs. 5 ore
42 m. Ap. 6 ore 4 m.
11 Sept. răs. 6 ore
54 m. Ap. 5 ore 44 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—12 senin și cald,
13—14 ploae, 15 frig,
16 vânt rece, 17—19
brumă, 20—24 bine, 25
ploae, 26—28 bine și
cald, 29 vânt rece, 30
ploae.

Prognosticuri.

În 10 sau 11 a lunii
acestea daea va fi
senin, poame multe
vom avea, vin însă va
fi puțin dar bun. De
vești să știți anul ul-
tor cum va fi, atunci
să fel mere, de stejar
și să le crepiți și dacă
vei găsi întrânsele
pațangen, anul va fi
rău, iar de vei găsi
muscă, anul va fi de
mijloc, iar de vei găsi
verme, an bun va fi,
iar de nu vei găsi
nimica să te temi de
etumă. De vor fi go-
goașe multe, țarna se
începe de vreme.

În luna aceasta
intră Soarele în sem-
nul cerului Cumpăna
și se face ziua cu
noaptea egală.

Sfaturi economice.

Hambarele se umplu și cu cucuruz. Bostanii se
culeg și se face imediat după tăierea tuteilor arătura
pentru grâu. Se scot cartofii, dar numai pe vreme uscată.
Adună semințe dela zarzavaturi, scoate-le și le așează în
nistip. Perele iernatice le culege și le pune pe polițe în
pivniță să se înmoaie. Păstrează fructele, mai târziu au
preț bun. Pregătește butoaiele pentru vin și poți lua
mierea dela albine.

Octomvrie are 31 zile

Brumărel

Zilele	Calendarul iulian	Gregorian	
1 Vineri	Ap. Anania	Remigiu	
2 Sâmb.	M. Ciprian	† Ing. Păzitori	
3 Dum.	M. Dion. Ar.	Teresa Ets.	
Dum. XV. d. Rus. Ev. Luca VI, 31—36. Gl. 6. Sf. 4.			
4 Luni	M. Ieroteiu ☉	Francisc Ass.	
5 Marți	M. Haretina	Piacid	
6 Mercuri	Ap. Toma	Bruno	
7 Joi	M. Sergie	Marcus	
8 Vineri	C. Pelagia	Brigita	
9 Sâmb.	Ap. Iacob	Dionisie	
10 Dum.	M. Eulampie	Francisc B.	
Dum. XVI. d. Rus. Ev. Luca VII, 11—16. Gl. 7. Sf. 5.			
11 Luni	Ap. Filip	Nieasiu	
12 Marți	M. Prov. Tar. ☾	Serafin	
13 Mercuri	M. Carp	Eduard	
14 Joi	(†) Gov. Paraschiva	Calist	
15 Vineri	M. Lucian	Teresia	
16 Sâmb.	M. Longin	Gai	
17 Dum.	Pr. Osie	Hedviga	
Dum. XVII. d. Rus. (SS. Păr.) Ev. Luca VIII, 5—15. Gl. 8. Sf. 6.			
18 Luni	Ap. Ev. Luca	Luca	
19 Marți	Pr. Ioil ☽	Petru Alc.	
20 Mercuri	M. Artemie	Ioan Cant.	
21 Joi	C. Ilarion	Ilarion	
22 Vineri	A. Averchie	Cordula	
23 Sâmb.	Ap. Iac. fr. Dlui	Ioan Cap.	
24 Dum.	M. Areta	Rafail	
Dum. XVIII. d. Rus. Ev. Luca VIII, 26—30. Gl. 1. Sf. 7.			
25 Luni	M. Mareian	Chrisant	
26 Marți	(†) M. Dimitrie ☾	Evarist	
27 Mercuri	M. Nestor	Frumențiu	
28 Joi	M. Terentie	Simon și Iuda	
29 Vineri	M. Anastasia	Nareis	
30 Sâmb.	M. Zenovie	Alfons	
31 Dum.	Ap. Eustaehie	Antoniu	
Dum. XIX. d. Rus. Ev. Luca XXI, 10—31. Gl. 2. Sf. 8.			

Soarele.

1 Oct. răs. 6 ore
20 m. Ap. 6 ore 5 m.
11 Oct. răsare 6 ore
34 m. Ap. 5 ore 45 m.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 ploaie, 2 vânt rece,
3 brumă, 4-5 bine, 6-
9 ninge, 10 soare, 11
nor și frig, 12-13 ninge,
14 soare, 15 nor, 16-
18 ploaie, 19-24 moale,
25-26 bine, 27-31 ninge.

Prognoستicuri.

Dacă în luna aceea-
știa nu va plea frunza
de pe pomi înseamnă
că va fi iarnă aspră
și iute, iar de vor fi
orunde și alși mulți
nfermi vor fi. Dacă
va ploua la sfârșitul
lunii acesteta, vara
va fi de vreme și ro-
ditoare, iar de va fi
ploaie cu plină la
apusul soarelui, va
fi roada de mijloc.
Bine să tei seama,
în ce zi din luna
aceasta va cădea ză-
padă și din ziua aceea
vei număra zilele
până la nașterea lunii
vitoare, fiindcă atâta
va ploua și va ninge
la iarnă. Unfi numără
zilele din nașterea
lunii acesteta de acum
până la ziua întru
care va fi cea din-
tâi naștere a luminei.

Siaturi economice.

După ziua Crucii se începe gândul sămânăturilor
de toamnă. Vitele acum se pun pe iesle, fă-ți socoteala
cu nutrețul. Adu-ți la cale grajdurile și nu risipi cu hrana.
Stupii se retrag pentru iarnă. Nucile se usucă bine și le
spală bine, au valoare mai mare.

Serile lungi, fusul se întoarce și cărturarul din casă
cetește și altora câte ceva bun.

Insemnări.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Luni	Cosma și Dam.	† Toti sfinții	
2 Marți	M. Aehindin	Zina morților	
3 Mercuri	M. Acheptma ②	Hubert	
4 Joi	C. Ioanichie	Carol Bor.	
5 Vineri	M. Galacteon	Emeric	
6 Sâmb.	P. Panel	Leonard	
7 Dum.	SS. 33 M. d. M.	Engelbert	
Dum. XX. d. Rus. Ev. Luca VIII, 41-56. Gl. 3. Sf. 9.			
8 Luni	(†) Arb. Mihail și Gavril	Vital	
9 Marți	M. Onisifor	Teodor	
10 Mercuri	Ap. Erast	Andrieu Au.	
11 Joi	M. Vict. și Mina ③	Martin ep.	
12 Vineri	P. Ioan Milost.	Didacus	
13 Sâmb.	† Ioan G. d. aur	Stanislau	
14 Dum.	† Ap. Filip	Iosafat	
Dum. XXI. d. Rus. Ev. Luca X, 25-37. Gl. 4. Sf. 10.			
15 Luni	M. Gurie	Gertruda	
16 Marți	† Ap. Ev. Matei	Edmund	
17 Mercuri	P. Grigorie	Grigore	
18 Joi	M. Platon ④	Odon	
19 Vineri	Pr. Avdie	Elisabeta	
20 Sâmb.	C. Grig. Decap.	Felix	
21 Dum.	(†) Intrarea în Biserică	† Intr. în bis.	
Dum. XXII. d. Rus. Ev. Luca XII, 16-21. Gl. 5. Sf. 11.			
22 Luni	Ap. Filimon	Cecilia	
23 Marți	P. Amfilohie	Clemens	
24 Mercuri	P. Clement	Ioan	
25 Joi	† M. Ecaterina ⑤	Ecaterina	
26 Vineri	C. Alipie	Silvestru	
27 Sâmb.	M. Iac. Persul	Sanislau	
28 Dum.	M. Ștef. eel nou	Aduent	
Dum. XXIII. d. Rus. Ev. Luca XIII, 10-27. Gl. 6. Sf. 1.			
29 Luni	M. Paramon	Saturnin	
30 Marți	† Ap. Andreiu	Andreiu	

Soarele.

1 Nov. răs. 7 ore
4 m. Ap. 5 ore 8 m.
11 Nov. răsare 7 ore.
18 m. Ap. 4 ore 55 m.

Insemnări.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1 puțină ploae, 2
bine, 3 ploae, 4-8 bine,
9-24 nor și ceață, 25
ploae, 26-27 frig, 28-
29 ninge.

Prognosticuri.

În ce timp va fi
timpul la 28 ale lunii
lui Noembrie, ase-
menea va fi și în luna
lui Februarie și ce-
lelalte zile până la
sfârșitul lunii. Să lei
seama cum se va
preface vremea întru
aceea zi, așa într'un
timp va fi timpul și
în lunile viitoare,
adecă în Martie, Apr.
și altele până la îm-
plintrea anului. Dacă
va tuna când soarele
se va afla în semnul
Săgetătorului însem-
nează, că săcara să-
mănată la loc înalt
va fi bună, iar cea-
laltă slabă.

Staturi economice.

Se scoate gunoii, se sădesc pomi, se sapă ră-
zoarele și pomii îi îngrijește. Pune spini în jurul lor, să
nu-i roadă iepurii. Se strânge varza și se pune pe iarnă.
Vița se îngroapă. Se repară uneltele de casă și se aduce
în ordine casa și grădina.

Zilele	Calendarul Iulian	Gregorian	
1 Mercuri	Pr. Naum	Natalia	
2 Joi	Pr. Auacum	Bibiana	
3 Vineri	Pr. Sofronie ☉	Franc. Xaver	
4 Sâmb.	† M. Varvara	Barbara	
5 Dum.	C. Sava cel sf.	Sana	
Dum. XXIV. d. Rus. Ev. Luca XVIII. 18—27. Gl. 7 Sf. 2.			
6 Luni	(†) P. Nicolae	Nicolae	
7 Marți	P. Ambrozie	Ambrosie	
8 Mercuri	C. Patapie	(†) Conceptio	
9 Joi	† Zem. Sf. Ane	Petru F.	
10 Vineri	M. Mina	Melehtade	
11 Sâmb.	C. Danil st.	Damaeus	
12 Dum.	† P. Spiridon	Maxențiu	
Dum. Strămoșilor. Ev. Luca XII, 16—24. Gl. 8. Sf. 3.			
13 Luni	M. Eustratie	Lucia	
14 Marți	M. Tirs și soții	Spiridon	
15 Mercuri	† M. Elefterie	Chiliana	
16 Joi	Pr. Ageu	Eusebiu	
17 Vineri	Pr. Danil	Lazar ep.	
18 Sâmb.	M. Sebastian	Grațian	
19 Dum.	M. Bonifactu	Menesiu	
Dum. înainte de Nașt. D-lui. Ev. Mat. I, 1—25 Gl. 1. Sf. 4.			
20 Luni.	M. Ignatie	Liberat	
21 Marți	M. Iuliana	Ap. Toma	
22 Mercuri	M. Anastasia	Flavian	
23 Joi	SS. 40 M. Crit.	Dietoria	
24 Vineri	M. Eugenia ☉	Adam și Eva	
25 Sâmb.	(†) Băsterea D-lui	(†) Nașt. D-lui	
26 Dum.	(†) S. Hăsc. de D-zen	(†) S. Stefan	
Toate ale sărbătoarei.			
27 Luni	(†) M. Ștefan	† Ev. Ioan	
28 Marți	SS. 20 mit M.	Pruneli nev.	
29 Mercuri	Pruneli uc. de l.	Ep. Toma	
30 Joi	M. Antsia	Eugeniu	
31 Vineri	G. Melania	Silvestru	

Soarele.

1 Dec. răs. 7 ore
45 m. Ap. 4 ore 37 m.
11 Dec. răsare 7 ore
57 m. Ap. 4 ore 35 m.

Insemnări.

Mersul vremii.

(După calendarul pe
140 ani).

1—4 ninge, 5—16
cald, senin și frig, 17
cu soare, 18 senin și
vânt, 19—21 bine, 22—
26 nor și cold, 27—28
bine, 29—30 ninge, 31
nor.

Prognoستeurii.

De se va întâmpla
Nașterea lui Christos
Dumineca, iarna va
fi caldă, îndoită, rea
și ploioasă. Primă-
vara ploioasă și căl-
duroasă. Vara vese-
loasă și secetoasă,
și cu bună vreme.
Toamna ploioasă și
vânturoasă. Viile și
săcara vor fi foarte
bune. Prin grădini
legumi de-ajuns. Pe
vremea secerii va fi
și vremea bună. Poa-
me multe, împletitură
puțină. Dobitoacele
și fiarele se vor în-
multi. Oameni bătrâni
și femei îngreunate
vor muri, iar cei că-
sătorii veață paci-
nleă vor trăi.

Staturi economice.

Se aduc lemne la casă, iarna se pune. Se mai duc
gunoii. Vitele trebuiesc bine îngrijite, altcum slăbesc și
nu pot răzbi la primăvară. Dă-le țărăte cât de des și dela
viței să nu fragi laptele.

În casă aerizește des și cu rășboiul nu contenti. Te
gândește la anul care vine și fă-ți planurile pentru viitor.

Toate drepturile rezervate.

Târgurile anuale din Transilvania

intocmite după datele adunate dela comunele respective.

Rugăm onor. primării comunale să binevoiască a ne comunica orice schimbări s'ar face în privința târgurilor.

	= Târg de marfă.		= Târg de vite cornute
	= " " vite.		= " " oi.
	= " " cai.		= " " porci.

Târgurile aranjate în ordine alfabetică.

- Abrud și 1 Martie, 3 Mai, 26 Iulie, 27 Sept., 20 Dec.
 Agârbiciu (lângă Copsa-mică). 20 Martie și 29 Oct.
 — 21 Martie și 30 Octomvrie.
 Agârbiciu (jud. Turda) 16—18 Martie, 12—14 Noemv.
 — 19 Martie, 15 Noemvrie.
 Aghiriș (jud. Cluj) 1 Februarie, 3 Mai, 1 August,
 3 Noemvrie.
 Agnita 12—13 Martie, 11—12 Iunie, 12—13 Octomv.,
 19—20 Decemvr. — 15 Martie, 14 Iunie, 14 Oct.,
 21 Decemvrie.
 Agoștin (jud. Târn. Mare) 29 Martie, 2 Iulie, 12
 Sept., 15 Dec. — 30 Martie, 3 Iulie, 13 Septemv.,
 16 Decemvrie.
 Alta-Mare 15 Febr., 6 Mai, 28 Dec. — 16 Febr.,
 7 Mai, 29 Dec.
 Aiud 22—23 Ian., 1 Martie, 5—6 Mai, 10 Iunie,
 16—17 August, 13—14 Oct. 1—4 Mai. — 25
 Ianuarie, 8 Mai, 19 Aug., 16 Oct
 Alâmor și 4 Martie, 3 Septemvrie.
 Alba-Iulia 20—22 Martie, 23—25 Iulie, 27—29 Sept.,
 14—16 Dec. — 23 Martie, 26 Iulie, 30 Septemv.,
 17 Decemvrie.

- Aleşd ☉ 3—4 Martie, 17—18 Iunie, 23—24 Septembrie,
16—17 Decembrie.
- Alma (jud. Târnava mică) 🐄 20 Ianuarie, 18 Aprilie,
21 Iunie, 22 Nov. — ☉ 23 Ian., 21 Apr., 25 Iunie,
25 Noembrie.
- Almaşul mare (jud. Cluj) ☉ 6 Febr., 2 Iulie, 25 Oct.
- Alţina 🐄 18—19 Febr., 29—30 August. — ☉ 20 Febr.,
31 August.
- Amnaş 🐄 10 Febr., 5 Iulie. — ☉ 11 Febr., 6 Iulie.
- Apahida (jud. Cluj). 🐄 11—12 Febr., 10—11 Iulie, 25—26
Sept., 17—18 Nov.
- Apold (jud. Târnava mare) 🐄 20 Martie, 4 Dec. —
☉ 22 Martie, 6 Dec.
- Apoldul-de-jos 🐄 2 Ian., 16 Apr., 10 Aug., 20 Oct. —
☉ 3 Ian., 17 Apr., 11 Aug., 21 Oct.
- Apoldul-de-sus 🐄 11 Apr., 5 Dec. — ☉ 13 Apr., 7 Dec.
- Arad 🐄 12—13 Martie, 2—4 Iulie, 29—30 Oct. —
☉ 12—16 Martie, 2—6 Iulie, 29 Oct.—2 Nov.
- Archita (jud. Târn. mare) 🐄 21 Aprilie, 13 Octomv.
🐄 19 Aprilie, 24 Apr., 16 Octomvrie.
- Archiud ☉ 24 Aprilie, 16 Octomvrie.
- Ardihat 🐄 1 Ian., 28 Aprilie, 31 Iulie, 19 Sept. —
☉ 2 Ian., 29 Apr., 1 Aug., 20 Sept.
- Armeni (jud. Sibiu) 🐄 şi ☉ 5 Februarie, 19 Iulie.
- Arpaşul-de-jos 🐄 21 Martie, 4—5 Iulie, 20 Septemv.,
9—10 Octomvrie — ☉ 22 Martie, 6 Iulie, 21 Sept.,
11 Octomvrie.
- Asuajul de sus (Sălaj) 🐄 20 Ian., 20 Martie, 4 Iulie,
24 Septembrie. — ☉ 21—22 Ianuarie, 21—22 Martie,
5—6 Iulie, 25—26 Septembrie.
- Aţel 🐄 11 Febr., 20 Aprilie, 8 August, 3 Decembrie.
— ☉ 14 Febr., 23 Aprilie, 11 Aug., 6 Decembrie.
- Atid (jud. Mureş) ☉ 31 Ian., 1 Aprilie, 21 Mai, 26 Sept.
- Avrig 🐄 19 Martie, 1 Iunie, 12 August, 1 Oct. —
☉ 20 Martie, 2 Iunie, 13 August, 2 Octomvrie.
- Axente Sever (Frâua, judeţul Târn.-mare) 🐄 12 Apr.,
1 Oct. — ☉ 14 Apr., 2 Oct
- Bacău 29 Iunie, 29 August, durează 15 zile.

- Bahnea** 🐄🐄 7—9 Februarie, 16—18 Mai, 28—30 Iulie,
 27—29 Sept., 12—14 Dec. — 📦 10 Febr., 19 Mai,
 31 Iulie, 30 Sept., 15 Decembrie.
- Băgaciu** 🐄🐄 7 Martie, 24 Octombrie.
- Bagin** 📦 17 Iunie, 11 Nov.
- Bala-de-Criș** 🐄🐄 și 📦 17 Martie, 16 Iunie, 15 Sept.,
 15 Decembrie.
- Bala-mare** 🐄🐄 18 Ianuarie, 1 Martie, 31 Mai, 23 Aug.,
 15 Nov. — 📦 19 Ian., 2 Martie, 1 Iunie, 24 Aug.,
 16 Noembrie.
- Bălăușeri (Târn.-mică)** 🐄🐄 2 Martie, 7 Mai, 16 Iulie, 12
 Sept., 12 Oct., 19 Decemv. — 📦 3 Martie, 8 Mai,
 17 Iulie, 13 Sept., 13 Oct., 20 Decembrie.
- Bălcaciu** 🐄🐄 15—17 Martie, 6—8 Noemv. — 📦 18 Martie,
 9 Noembrie.
- Balinț** 🐄🐄 și 📦 1 Aprilie, 3 Iunie, 2 Septembrie, 2 Dec.
- Balșa (j. Hunedoara)** 🐄🐄 și 📦 25 Martie, 24 Iunie, 26 Oct.
- Band** 🐄🐄 🐄🐄 și 📦 28—30 Apr., 28—31 Oct.
 — 📦 1 Mai, 1 Nov.
- Baraolt** 🐄🐄 31 Ianuarie—2 Febr., 18—20 Mai, 18—20
 Aug., 9—11 Nov. — 📦 3 Februarie, 21 Mai, 21 Aug.,
 12 Noembrie.
- Bărcuț** 🐄🐄 26 Febr. — 📦 1 Martie.
- Bârlad** 🐄🐄 și 📦 15—29 August.
- Bârghiș** 🐄🐄 9 Mai, 10 Oct. — 📦 10 Mai, 11 Oct.
- Bârzava (jud. Arad)** 📦 7 Martie, 16 Mai, 20 Iunie, 1 Aug.,
 10 Oct., 19 Dec.
- Bătania (jud. Arad)** 🐄🐄 6 Martie, 3 Iulie, 30 Octombv. —
 📦 7 Martie, 4 Iulie, 31 Oct.
- Bătaui mari** 📦 21 Ian., 18 Apr., 31 Iulie, 7 Oct.
- Batoș** 🐄🐄 25—26 Ianuarie, 19—20 Mai, 12—13 Nov. — 📦
 27 Ian., 21 Mai, 14 Nov.
- Bazna** 🐄🐄 și 🐄 29 Martie, 29 Iulie. — 📦 1 Aprilie,
 1 August.
- Beclean** 🐄🐄 5 Aprilie, 23 Mai, 5 Sept., 28 Noemv. —
 📦 6 Aprilie, 24 Mai, 6 Septembrie, 29 Noembrie.
- Beia** 🐄🐄 20 Febr., 20 Aug., 20 Nov. — 📦 23 Febr.,
 23 Aug., 23 Nov.
- Beiuș** 🐄🐄 și 📦 11 Febr., 6 Mai, 29 Iulie, 4 Nov.

- Belting (j. Satu-mare) 🐾 21 Febr., 17 Martie, 5 Iunie, 17 Iulie, 18 Oct
- Beliu (jud. Bihor) 🐾 30 Martie, 1 Iunie, 31 August, 12 Octomvrie. — 🎲 1 Aprilie, 3 Iunie, 2 Septemv., 14 Octomvrie.
- Berchez (jud. Satu-mare) 🎲 8 Ianuarie, 30 Aprilie, 18 Iunie, 15 Oct.
- Berchieș 🎲 29 Iunie.
- Berzasca 🐾 23 Aprilie, 13 Iulie, 26 Oct.
- Bezid (jud. Odorheiu) 🐾 31 Mai și 1 Iunie, 1—2 Oct., 11—12 Dec. — 🎲 2 Iunie, 3 Oct., 13 Dec.
- Bleazul ardelean (jud. Neamțu, fost Ciuc) 🐾 21—23 Aprilie, 28—30 Sept. — 🎲 24 Aprilie, 1 Oct.
- Biertan 🐾 14—15 Apr., 2—3 Septemv., 20 Dec. — 🎲 17 Apr., 5 Sept., 23 Dec.
- Bileag (j. Năsăud) 🎲 22 Martie.
- Birchiș 🐾 și 🎲 16 Ian., 25 Martie, 10 Iunie.
- Bistrița 🐾 14—16 Februarie, 14—16 Mai, 19—24 Aug., 21—23 Noemvrie — 🎲 17 Mai, 25 Aug., 24 Nov.
- Blaj 🐾 17—19 Martie, 29 Iunie—1 Iulie, 25—27 Sept., 3—5 Decemvrie. — 🎲 20 Martie, 2 Iulie, 28 Sept., 6 Decemvrie.
- Bogoz 🐾 8—10 Martie. — 🎲 11 Martie.
- Bogșa-Montană 🎲 11—14 Martie, 20—23 Mai, 1—4 Iulie, 23—26 Sept.
- Boian 🐾 10—12 Martie, 11—13 Iunie, 10—12 Sept., 11—13 Dec. — 🎲 13 Martie, 14 Iunie, 13 Septemvrie, 14 Decemvrie.
- Bontida 🐾 13 Ianuarie, 7 Martie, 29 Iunie, 21 Aug., 20 Oct. — 🎲 14 Ian., 8 Martie, 30 Iunie, 22 August, 21 Octomvrie.
- Boroșineu (jud. Arad) 🐾 6 Ian., 17 Iulie, 9 Oct. — 🎲 7 Ian., 18 Iulie, 10 Oct.
- Boroșneul-mare 🐾 17 Februarie, 19 Mai, 25 August, 10 Nov. — 🎲 18 Febr., 20 Mai, 26 August, 11 Nov.
- Boroșsebes 🎲 21 Apr., 29 Sept., 8 Dec.
- Borșa 🐾 și 🎲 13 Mai, 26 August, 23 Septemvrie, 14 Oct., 7 Nov.

- Bozoviciu 🐾 5 Apr., 3 Mai, 4 Oct., 20 Dec. — 🏠 6 Apr.,
 4 Mai, 5 Oct., 21 Dec.
 Brad (judetul Hunedoara) 🐾 și 🏠 4 Martie, 3 Iunie,
 2 Sept., 2 Decembrie.
 Bran 🐾 7 Aug., 5 Oct. — 🏠 8 Aug., 6 Oct.
 Brașov 🐾 6 Apr., 31 Mai, 25 Octombrie. — 🏠 28 Oct.
 Brateiu 🐾 și 🏠 10 Martie, 31 Aug., 28 Oct., 28 Dec.
 Brestovaț 🐾 și 🏠 2 Aprilie, 8 Octombrie.
 Brețcu 🐾 24 Ian., 6 Aug., 25 Sept. — 🏠 25 Ianuarie,
 7 Aug., 26 Sept
 Bruia 🐾 și 🏠 1 Martie, 24 Octombrie.
 Bucium (jud. Făgăraș) 🐾 și 🏠 18 Martie, 2 Sept.,
 15 Decembrie.
 Budiul-de-Câmpie (j. T.-Arieș) 🐾 20—22 Iunie. — 🏠
 23 Iunie, 1 Nov.
 Buia 🐾 25 Martie, 25 Oct. — 🏠 27 Martie, 27 Oct.
 Bunești 🐾 10—11 Februarie, 15—16 August. — 🏠
 12 Febr., 17 August.
 Buteni (jud. Arad) 🐾 și 🏠 1 Febr. 24 Mai, 6 Sept.,
 20 Decembrie
 Buza 🐾 19 Ianuarie, 19 Apr., 27 Iulie, 25 Oct. — 🏠
 20 Ian., 20 Apr., 28 Iulie, 26 Octombrie.
 Buziaș (j. Timiș) 🐾 22 Ian., 22 Apr., 22 Iulie, 7 Oct.
 Cacova (jud. C.-Severin) 🐾 21 Aprilie, 3 Nov. — 🏠
 22 Apr., 4 Nov.
 Cal 🐾 19—21 Ian., 22—24 Mai, 1—3 Oct. — 🏠 22 Ian.,
 25 Mai, 4 Oct
 Călnic (j. Alba), 🐾 3 Iulie, 2 Dec. — 🏠 4 Iulie, 3 Dec.
 Câmpeni 🏠 21 Apr., 17 Iunie, 9 Iulie, 28 Aug., 5 Nov.
 Câmpia-Turzii (jud. Turda) 🐾 31 Ian.—2 Februarie,
 5—7 Iulie, 18—20 Oct. — 🏠 3 Febr., 8 Iulie, 21 Oct
 Căpâlnaș (jud. C.-Severin) 🏠 13 Ian., 21 Martie, 5 Mai,
 21 Iunie, 6 Iulie, 20 Sept., 20 Nov.
 Caransebeș 🐾 28 Ian., 29 Aprilie, 5 August, 7 Oct
 — 🏠 28—30 Ian., 29—30 Apr.—1 Mai, 5—7 August,
 7—9 Octombrie.
 Căța 🐾 6 Mai, 15 Sept. — 🏠 7 Mai, 16 Sept.
 Cârța (jud. Făgăraș) 🐾 20 Martie, 20 Iulie, — 🏠
 21 Martie, 21 Iulie.

- Carțfalău (județul Ciuc) 14 Martie, 23 Iun., 15 Oct.
 — 15 Martie, 24 Iunie, 16 Oct.
 Cața (jud. T.-mare) 17 Febr., 6 Mai, 15 Septemv.,
 16 Dec. — 18 Febr., 7 Mai, 16 Sept., 17 Dec.
 Cătina (jud. Cluj) 1—2 Febr., 25—26 Apr., 25—26
 Iulie, 25—26 Oct. — 3 Febr., 27 Apr., 27 Iulie,
 27 Octomvrie.
 Cazon (jud. Ciuc) 1 Mai, 2 Iulie, 27 Nov.
 Cehul-Silvaniei 10 Febr., 17 Martie, 2 Iunie, 21 Iulie,
 8 Sept., 20 Oct., 22 Dec. — 11 Febr., 18 Martie,
 3 Iunie, 22 Iulie, 9 Sept., 21 Oct., 23 Dec.
 Celca (j. Bihor) și 13—14 Ianuarie, 28—29 Apr.,
 30 Iunie—1 Iulie 20—21 Oct.
 Cermelu (jud. Arad) 21 Martie, 4 Iulie, 31 Oct.
 Cernatu (jud. Brașov) și 3 Mai, 20 Sept.
 Cernatul-de-jos și 2 Aprilie, 5 Iulie, 20 Dec.
 Cetatea-de-baltă (jud. T.-mică) 5 Febr., 19 Martie.
 și 21 Mai, 18—19 Aug., 5—6 Oct., 17 Dec.
 — 8 Februarie
 Chendul-mic (jud. Târnava-mică) 16—18 Februarie,
 4—6 Noemvrie. — 19 Februarie, 7 Noemvrie.
 Chezdi-Oșorhei 2—3 Ian., 1—2 Mai, 26—27 Oct.
 — 4 Ian., 3 Mai, 28 Octomvrie.
 Chibed (jud. Odorheiu) 16—17 Febr., 16—17 Mai,
 29—30 Nov. — 19 Febr., 19 Mai, 2 Dec.
 Chindul-mic 19—21 Febr., 4—6 Nov. — 22 Febr.,
 7 Noemvrie
 Chiochiș 6 Apr., 30 Oct.
 Chirpăr 26 Ian., 20 Martie, 10 Iulie. — 28 Ian.,
 22 Martie, 12 Iulie.
 Chișineu-Criș 17 Apr., 25 Sept., 4 Dec. — 18 Apr.,
 26 Sept., 5 Dec.
 Ciachi-Gârbău 8 Mart., 21 Iun., 28 Sept. — 9 Mart.,
 22 Iunie, 29 Sept.
 Clacova 8—11 Apr., 3—6 Iun., 26—29 August, 14—17
 Oct., 11—14 Nov.
 Cii (j. Arad) și 21 Mart., 5 Iul., 25 Oct., 13 Dec.
 Cincșor (jud. Făgăraș) 5 Martie, 15 Iul., 20 Oct.
 — 8 Martie, 16 Iulie, 21 Oct.

- Cinc (jud. Făgăraș) 🐎🐎 19 Febr., 7 Mai, 1 Oct., 10 Dec.
— 🐎 22 Febr., 10 Mai, 4 Oct., 13 Dec.
- Cincul-mare 🐎🐎 19 Febr., 21 Mai, 1 Oct., 8 Dec. —
🐎 22 Febr., 24 Mai, 4 Oct., 11 Dec.
- Clocman 🐎 8 Ianuarie, 27 Octomvrie.
- Cisnădie 🐎 29 Iunie.
- Cinc-Sândominic 🐎🐎 17—18 Martie, 8—9 Oct. — 🐎 19
Martie, 10 Octomv
- Ciuc-Sângeorgiu (jud. Ciuc) 🐎🐎 21 Martie, 19 Dec. —
🐎 22 Martie, 20 Dec.
- Ciuc-Sânmartin 🐎🐎 1—2 Mai, 7—8 Nov. — 🐎 3 Mai,
9 Noemvrie.
- Ciuchici (jud. Caraș) 🐎🐎 și 🐎 2 Febr., 21 Mai, 15 Aug.,
26 Octomvrie.
- Cluj 🐎🐎 și 🐎 8—9 Ian., 10—11 Martie, 12—13
Iunie, 29—30 Iunie, 30 Oct.—1 Nov. 🐎 24—25 Apr.
— 🐎 10 Ian., 12 Martie, 13 Iunie, 1 Sept., 2 Nov.
- Codlea 🐎🐎 24 Apr., 29 Septemv. — 🐎 25 Apr., 30 Sept.
- Cojocna 🐎🐎 29—30 Martie, 3—4 Nov. — 🐎 31 Martie,
5 Noemvrie
- Comâna de jos (jud. Făgăraș) 🐎🐎 30 Ianuarie, 24 Mai,
14 Sept. — 🐎 31 Ian., 25 Mai, 15 Sept.
- Comloșul mare (Timiș) 🐎🐎 27 Febr., 12 Iunie, 28 Aug.
— 🐎 28 Febr., 13 Iunie, 29 August.
- Copăcel (jud. Făgăraș) 🐎🐎 și 🐎 15 Febr., 25 Sept.
- Copalnic-Mănăstur 🐎🐎 23 Febr., 13 Aprilie, 25 Mai,
24 Aug., 12 Oct., 7 Dec. — 🐎 24 Febr., 14 Aprilie,
26 Mai, 25 Aug., 13 Oct., 8 Decemvrie.
- Copșa-mare 🐎🐎 21 Aug. — 🐎 24 August.
- Copșa-mică 🐎🐎 și 🐎 25 Aprilie, 29 Iunie, 20 August,
13 Oct. 🐎 21 Apr. — 🐎 28 Aprilie, 23 August
- Cornățel 🐎🐎 31 Martie, 1 Aug. — 🐎 1 Aprilie, 2 Aug.
- Cornud (judetul Odorheiu) 🐎🐎 15 Ianuarie, 10 Mai,
1 Iulie, 22 August. — 🐎 18 Ianuarie, 13 Mai,
4 Iulie, 25 Aug.
- Covasna 🐎🐎 10 Febr., 1 Mai, 21 Iulie, 10 Noemvrie.
— 🐎 11 Februarie, 2 Mai, 22 Iulie, 11 Noemvrie.
- Cozmeni (jud. Ciuc) 🐎🐎 22—23 Ian., 19—20 Aug. —
🐎 25 Ian., 21 Aug.

- Crasna 18 Ianuarie, 12 Aprilie, 12 Iulie, 11 Oct.
 — 19 Ianuarie, 13 Aprilie, 13 Iulie, 12 Oct.
- Crihalma 25 Martie, 1 Iulie, 1 Dec. — 26 Mart.,
 2 Iulie, 2 Dec.
- Criș 5 Ianuarie, 10 Iunie, 10 Oct. — 7 Ianuarie,
 12 Iunie, 12 Oct.
- Crișpatac 24 Febr., 16 Iunie, 4 Octomvrie.
- Cristur 21—22 Februarie, 1—2 Mai, 4—5 Iulie,
 8—9 Septemvrie. — 28—29 April. — 24 Febr.,
 4 Mai, 7 Iulie, 11 Septemvrie. Expoziție și târg de
 reproducători masculi 28 Februarie, 1 Martie, târg de
 tauri.
- Criț 22 Ian., 29 Aug. — 25 Ian., 1 Sept.
- Cucin, 10 Aprilie, 25 Noemvrie.
- Cugir (jud. Hunedoara) 2 Apr., 20 Iulie, 14 Sept.,
 17 Dec. — 3 Apr., 21 Iulie, 15 Sept., 18 Dec.
- Daia săsească 4—5 Aprilie, 10—11 Oct. — 6—7
 Apr., 12—13 Oct.
- Dalboșet (jud. C. Severin) 10 Martie, 23 Octomvrie.
- Daneș 2—4 Martie, 17—19 Iunie, 2—4 Octomv. — 5
 Martie, 20 Iunie, 5 Oct.
- Dârlos 18 Martie, 19 Iunie, 8 Oct. — 20 Martie,
 21 Iunie, 10 Oct.
- Dealul-frumos (jud. Târnava-mare) și 12 Sept.
- Deda (jud. Muraș) 16—18 Ian., 4—6 Apr., 18—20
 Sept. — 19 Ian., 7 Apr., 21 Ian., 21 Sept.
- Dej și 2—3 Martie, 13 Apr., 1—2 Iunie, 17—18
 Aug., 12 Oct., 14—15 Dec.
- Detta (Timiș) 20—21 Mart., 12—13 Iunie, 4—5 Sept.,
 27—28 Nov.
- Deva 10—11 Ianuarie, 10—11 Mai, 31 Iulie—1 Aug.
 27—28 Oct. — 14 Ian., 13 Mai, 3 Aug., 30 Oct.
- Dezna (j. Arad) și 13 Martie, 8 Mai, 11 Sept.,
 20 Noemvrie.
- Diclo-Sănmărtin 26—28 Februarie, 28—30 Aprilie,
 21—23 Iulie, 12—14 Octomv. — 1 Martie, 1 Mai,
 24 Iulie, 15 Octomvrie.
- Ditrău 31 Ian.—2 Febr., 28—30 Apr., 14—16 Iulie,
 22—24 Nov. — 3 Febr., 1 Mai, 17 Iulie, 25 Nov.

- Dobra (jud. Hunedoara) 🐾 21 Aprilie, 29 Iunie, 6 Sept.,
24 Oct. 🐾 și 🌀 23 Apr., 1 Iulie, 8 Sept. 26 Oct.
- Drag (județul Cluj) 🐾 28 Aprilie, 6 Iulie, 18 August,
7 Noemv. 🐾 5 Iunie, 17 August. — 🌀 29 Aprilie,
7 Iulie, 19 Aug., 8 Noemvrie.
- Drăgășani (Vâlcea), 24 Martie, 29 Iunie, 15 August și
26 Octomvrie.
- Drăguș 🐾 și 🌀 27 Februarie, 21 Iulie.
- Drașov 🐾 10 Aprilie, 28 Aug. — 🌀 11 Aprilie, 29 Aug.
- Drăușeni (Draoș, jud. T.-mare) 🐾 26—28 Febr., 29—31
Oct. — 🌀 1 Martie, 1 Noemvrie.
- Dridif (Făgăraș) 🐾 27 Martie, 25 Sept. — 🌀 29 Mart.,
27 Septemvrie.
- Duca I. G. (fost Cristnr, jud. Odorheiu) 🐾 21—22
Febr., 1—2 Mai, 4—5 Iulie, 8—9 Sept., 14 Nov.
Vite de prăsilă: 28 Februarie—1 Martie. 🐾 28 Apr.,
5 Sept. 🐾 și 🌀 24 Febr., 4 Mai, 7 Iulie, 11 Sept.
- Dumbrăveni (Ibașfalău) 🐾 24 Ian., 23 Martie, 4 Mai,
2 Iulie, 18 Sept., 17 Noemv. — 🌀 27 Ian., 26 Martie,
7 Mai, 5 Iulie, 21 Sept., 20 Nov.
- Eted 🐾 1—2 Febr., 2—3 Aprilie, 22—23 Mai, 27—28
Sept. — 🌀 3 Febr., 4 Aprilie, 24 Mai, 29 Sept.
- Făgăraș 🐾 15 Martie, 2 Iunie, 7 Sept., 4 Dec. — 🌀
17 Martie, 4 Iunie, 9 Sept., 7 Dec.
- Făget 🐾 și 🌀 2 Ianuarie, 17 Martie, 21 Apr., 6 Iunie,
25 Iunie, 11 August. 22 Oct., 2 Decemvrie.
- Fântânele (jud. Odorheiu) 🐾 22—24 Ian., 9—11 Iunie,
22—24 Nov. — 🌀 25 Ian., 12 Iunie, 25 Nov.
- Farcașlaca (jud. Odorheiu) 🐾 5—7 Mai, 16—18 Aug.,
9—11 Nov. — 🌀 8 Mai, 19 Aug., 12 Nov.
- Feldioara (jud. Brașov) 🐾 24 Martie, 13 Dec. — 🌀
25 Martie, 14 Dec.
- Felmer (j. Făgăraș) 🐾 1 Aprilie, 1 Sept. — 🌀 2 Apr.,
2 Septemvrie.
- Focșani 24 Iunie.
- Ferihaz (jud. Târn.-mare) 🐾 21 Martie, 20 Oct. — 🌀
22 Martie, 21 Oct.
- Frata (jud. Cluj) 🌀 5—7 Mai, 1—3 Aug., 7—9 Nov.

- Frumoasa 🐎 4-6 Ian., 11-13 Apr., 27-29 Iunie,
6-8 Septemv. — 📅 7 Ianuarie, 14 Aprilie, 30 Iunie,
9 Septembrie.
- Galați 2 Februarie, 21 Mai, 6 August, 14 Octombrie.
- Gâlgău (jud. Soln.-Dob.) 🐎 22 Aprilie, 9 Septemv. — 📅
23 Apr., 10 Septembrie
- Gârbova 🐎 15 Mai, 29 Oct. — 📅 17 Mai, 31 Oct.
- Gârcei (Sălăgiu) 📅 19 Mart., 24 Iunie, 21 Sept., 25 Nov.
- Geaca (jud. Cluj) 📅 6 Iulie.
- Geoagiul de jos (jud. Hunedoara) 🐎 6-7 Aprilie,
1-2 Iulie, 3-4 Septembrie, 18-19 Decemv. — 📅
8 Aprilie, 3 Iulie, 5 Sept., 20 Dec.
- Gheorgheni (jud. Ciuc) 🐎 17-19 Martie, 12-14 Iunie,
4-6 Sept., 10-12 Decemv. — 📅 20 Martie, 15 Iunie,
7 Septembrie, 13 Decembrie.
- Gherla 🐎 4 Februarie, 29 Aprilie, 3 Iunie, 29 Iulie,
28 Oct., 23 Dec. — 🐎 24 Apr. — 📅 5 Febr., 30 Apr.,
4 Iunie, 30 Iulie, 29 Oct., 24 Dec.
- Ghiertenis (jud. Timiș) 📅 4 Apr., 13 Iunie, 12 Septemv.
- Ghimeș-Făget (Ciuc) 🐎 20-21 Ian., 22-23 Aug. —
📅 22 Ian., 24 Aug.
- Ghindari (jud. Odorheiu) 🐎 21-22 Apr., 21-22 Iunie.
6-7 Sept., 29-31 Dec. 🐎 19-20 Aprilie. 📅 27-28
Dec. — 📅 24 Apr., 24 Iunie, 9 Septembrie, 2 Ianuarie,
2 Ian. 1938.
- Ghioroc 📅 14 Martie, 26 Septembrie.
- Ghiriș 🐎 31 Ian.-2 Februarie, 5-7 Iulie, 18-20 Oct.
— 📅 3 Februarie, 8 Iulie, 21 Oct.
- Gialacuta 🐎 23-24 Ian., 10-11 Iunie, 23-24 Nov.
— 📅 25 Ian., 12 Iunie, 25 Noembrie.
- Gilău (j. Cluj) 🐎 19 Apr., 23 Iulie, 10 Dec. — 📅 20 Apr.,
24 Iulie, 11 Dec.
- Grădiște (Sarmisegetuza, jud. Hunedoara) 📅 15 Mai,
26 Octombrie
- Gurghiu 🐎 21-22 Apr., 8-9 Sept. — 📅 23 Aprilie,
10 Sept.
- Guruslău 🐎 28 Ianuarie, 13 Martie, 13 Mai, 18 Aug.,
20 Noembrie. — 📅 29 Ianuarie, 14 Martie, 14 Mai,
19 Aug., 21 Noembrie.

- Hadad 9 Ianuarie, 12 Martie, 14 Mai, 25 Iunie, 23 Iunie, 22 Octomv — 10 Ian., 13 Martie, 15 Mai, 26 Iunie, 24 Iulie, 23 Octomvrie.
- Haldacut (Timiș) 16 Ian., 16 Mai, 14 Sept.
- Hălmăgiu (jud. Arad) și 20 Martie, 24 Aprilie, 3 Iulie, 11 Sept., 4 Dec
- Hălmeag 11 Apr., 15 Oct. — 12 Aprilie, 16 Oct.
- Hărâșcrac 9—11 Martie, 29 Iunie—1 Iulie, 13—15 Aug., 16—18 Nov. — 12 Mart., 2 Iulie, 16 Aug., 19 Noemvrie.
- Hășmașul-Lăpușului 25 Martie, 6 Dec.
- Hateg 30—31 Ianuarie, 17 Martie, 12—13 August, 4—5 Sept. — 2 Febr., 20 Martie, 15 Aug., 8 Sept.
- Hendorf 14 Apr., 14 Iulie, 8 Nov. — 16 Aprilie, 16 Iunie, 10 Nov.
- Hetur (jud. T.-mare) 30—31 Ianuarie, 25—26 Iunie, 10—11 Octomvrie — 1 Februarie, 27 Iunie, 12 Oct.
- Hida 6 Apr., 28 Sept. și 28 Iun., 20 Dec. — 7 Apr., 29 Sept.
- Hodod (jud. Sălaj) 11 Ianuarie, 8 Martie, 3 Mai, 28 Iunie, 19 Iulie, 27 Sept., 25 Octomv., 29 Nov. — 12 Ianuarie, 9 Martie, 4 Mai, 29 Iunie, 20 Iulie, 28 Sept., 26 Oct., 30 Nov.
- Hodoș 25—27 Ianuarie, 14—16 Apr., 18—20 Septemv. și 11—13 Aprilie. — 28 Ianuarie, 17 Aprilie, 21 Septemvrie.
- Hoghilag și 1 Aprilie, 26 August.
- Homorod 15 Mart., 29 Iunie, 15 Nov. — 17 Mart., 1 Iulie, 17 Nov.
- Hosman (jud. Sibiu) 7 Apr., 22 Sept. — 9 Apr., 24 Septemvrie.
- Huedin 24 Ian., 8 Februarie, 22 Martie, 10 Mai, 25 Iunie, 20 Sept., 24 Nov., 20 Dec. — 25 Ian., 9 Februarie, 23 Martie, 11 Mai, 26 Iulie, 21 Sept., 25 Noemvrie, 21 Decemvrie.
- Hundrubechiu 5 Iulie, 13 Nov. — 7 Iulie, 15 Nov.
- Hunedoara 10—12 Martie, 25—27 Mai, 26—28 Iunie, 26—28 August, 11—13 Noemvrie. și 24—25 Iunie. — 13 Martie, 28 Mai, 29 Iunie, 29 Aug., 14 Nov.

- Hususău (jud. Târn-mică) 🐾 23—25 Febr., 20—22 Iunie, 23—25 Oct. — 🎲 28 Febr., 23 Iunie, 26 Oct.
- Iacobeni 🐾 27 Apr., 26 Octomvrie. — 🎲 29 Aprilie, 28 Octomvrie.
- Iara de jos (jud. Turda) 🐾 28—30 Apr., 30 Sept., — 2 Oct. — 🎲 1 Mai, 3 Octomvrie.
- Ibişdorful-săsesc 🐾 11—12 Martie, 26—27 Octomvrie.
- Iclod (jud. Someş) 🐾 şi 🎲 12 Ian., 30 Martie, 10 August, 19 Octomvrie.
- Ieclu (jud. M.-Turda) 🎲 2 Iulie.
- Iernut 🐾 7—9 Ian., 20—22 Martie, 29 Iunie—1 Iulie, 1—3 Nov. — 🎲 10 Ian., 23 Martie, 2 Iulie, 4 Nov.
- Ighişul-nou 🐾 şi 🎲 11—12 Martie, 26—27 Octomvrie.
- Ighiu 🐾 8—13 Mai, 20—25 Octomv. — 🎲 14 Mai, 26 Octomvrie.
- Ileanda-mare 🐾 9 Febr., 1 Mai, 17 Aug., 15 Oct. — 🎲 10 Febr., 2 Mai, 18 Aug., 16 Oct.
- Ieni (jud. Treiscaune) 🐾 şi 🎲 10 Ianuarie, 1 Mai, 4 Septemvrie.
- Iia (jud. Hunedoara) 🐾 23 Iunie, 14 August, 28 Sept. 🐾 şi 🎲 7 Ian., 25 Martie, 24 Iunie, 15 Aug., 29 Sept.
- Intorsura Buzăului 🐾 2 Mai, 29 Septemv. — 🎲 3 Mai, 30 Septemvrie.
- Jibău (jud. Sălaj) 🐾 17 Februarie, 24 Martie, 3 Mai, 23 Iunie, 13 Iulie, 18 August, 12 Oct., 14 Dec. — 🎲 18 Febr., 4 Mai, 14 Iulie, 13 Oct., 15 Dec.
- Jibert (j. Târn-mare) 🐾 1 Mai, 1 Aug., 20 Dec. — 🎲 2 Mai, 2 Aug., 21 Dec.
- Jidveiu (jud. Târn-mică) 🐾 15—17 Ian., 15—17 Mai, 4—6 Septemvr., 22—24 Nov. — 🎲 18 Ian., 18 Mai, 7 Sept., 25 Noemvrie.
- Jimborul-mare 🎲 20 Ian., 4 Mai, 22 Iunie, 27 Aug., 22 Nov.
- Jucul-de-jos 🐾 1—3 Mai.
- Lăpuş (jud. Someş) 🐾 17 Mart., 14 Iunie, 6 August, 6 Dec — 🎲 18 Mart. 15 Iunie, 7 August, 7 Dec.
- Lăpuşul unguresc 🐾 18 Ian., 13 Mai, 6 Iulie, 26 Sept. — 🎲 19 Ian., 14 Mai, 7 Iulie, 27 Sept.
- Laslea-mare 🐾 15 Febr., 15 Iulie, 15 Oct. — 🎲 18 Febr., 18 Iulie, 18 Oct.

- Lechința** (jud. Năsăud) 🐾 27—28 Febr., 23—24 Apr.,
 30—31 Mai 19—20 Sept., 18—19 Dec. — 📦 1 Mart.,
 25 Apr., 1 Iun., 21 Sept., 20 Dec.
- Lipova** (jud. Timiș) 📦 23 Apr., 20 Iulie, 8 Sept., 8 Nov.
- Lisa** (jud. Făgăraș) 🐾 21 Sept., 🐾 și 📦 3 Iunie.
- Lona** (j. Someș) 🐾 și 📦 23 Ian., 24 Mai, 16 August.
- Lovnic** 🐾 5 Martie, 6 Iulie. — 📦 7 Martie, 8 Iulie.
- Ludoș** (jud. Sibiu) 🐾 15 Apr., 27 Sept. — 📦 16 Apr.,
 28 Septembrie
- Luduș** (jud. Turda) 🐾 1—3 Mai, 1—3 Oct. — 📦 4 Mai,
 4 Octombrie
- Lugoj** 🐾 și 📦 9 Februarie, 23 Martie, 4 Mai, 29 Iun.,
 10 Aug., 19 Oct., 14 Dec.
- Luna-de-jos** (jud. Someș) 🐾 și 📦 25 Ian., 3 Mai, 16 Aug
- Lunca** 📦 25 Aprilie, 21 Septembrie.
- Lupeni** (jud. Odorheiu) 🐾 5 Mai, 16 August, 9 Nov.
- Lupșa** (j. T.-Arieș) 🐾 și 📦 11 Ian., 3 Mai, 20 Iul.,
 18 Sept., 21 Nov
- Macfalău** 🐾 21—23 Apr. 21—23 Iunie, 6—8 Sept.,
 30 Dec. 1937—1 Ian. 1938. 🐾 19—20 Apr. 📦 28 29
 Dec. — 📦 24 Apr., 24 Iun., 9 Sept., 2 Ian. 1938.
- Măgheruș** 🐾 5 Febr., 9 Aprilie, 4 Aug., 14 Noemv.
 — 📦 6 Febr. 10 Aprilie, 5 August, 15 Noemv.
- Mălâncrav** 🐾 11 Martie, 12 Iunie, 29 Septembrie. —
 📦 12 Martie, 13 Iunie 30 Septembrie.
- Mănărade** (jud. Alba-inf.) 📦 28 Octombrie.
- Mănăsturul-ung.** 🐾 18 Martie, 28 Iunie, 19 Aug., 10 Nov.
 — 📦 19 Martie. 29 Iunie, 20 August, 11 Noembrie.
- Marcod** (jud. Mureș) 🐾 29—31 Martie, 14—16 Sept.
 🐾 26—28 Martie. — 📦 1 Apr., 17 Sept.
- Mărgineni** 🐾 6 August
- Marpod** 🐾 1 Martie. 15 Mai, 10 Aug., 30 Oct. — 📦
 3 Martie 17 Mai, 12 Aug., 1 Nov.
- Mărtinuș** 🐾 11—12 Febr., 13—14 Mai, 29—30 Aug.
 — 📦 14 Febr., 16 Mai, 1 Septembrie.
- Mediaș** 🐾 15—17 Febr., 10—12 Aprilie, 28—30 Mai,
 9—12 Iulie, 20—22 Septemv., 27—29 Noemv. 🐾 *de*
prasilă 20 Martie. — 📦 18 Febr., 13 Iulie, 23 Sept.,
 30 Noembrie.

- Mehadia și 2 Ian., 24 Martie, 26 Iunie, 9 Oct.
- Mercurea (jud. Sibiu) 22—23 Febr., 25—26 Iunie, 17—18 August, 9—10 Nov. — 24 Febr., 27 Iunie, 19 August, 11 Noemvrie.
- Merghindeal 21 Aprilie, 23 August, 21 Octomv. — 23 Aprilie, 25 August, 23 Oct.
- Micășasa 25 Ianuarie, 17 Mai, 10 Octomvrie. — 28 Ianuarie, 20 Mai, 13 Octomvrie.
- Miercurea-Ciucului 26—28 Ian., 4—6 Mai, 10—12 Iulie, 26—28 Sept. — 29 Ian., 7 Mai, 13 Iul., 29 Sept.
- Mercurea-Nirajului și 21—22 Febr., 3—4 Mai, 29—30 Iulie, 7—8 Decemvrie. 1—2 Mai. — 24 Febr., 5 Mai, 1 August, 10 Dec.
- Miercurea-Murășului 21—23 Febr., 29—31 Iulie, 7—9 Decemv. — 24 Febr., 1 August, 10 Decemv.
- Miheș (jud. Cluj) și 21—23 Ianuarie.
- Mociu (jud. Cluj) 15—16 Febr., 20 Martie, 7—8 Iunie, 16—17 August, 18—19 Oct., 18—19 Dec. — 16—17 Febr., 20—21 Mart., 8—9 Iunie, 19—20 Oct., 19—20 Dec.
- Moldova nouă 5 Mai, 24 Iunie.
- Moldova veche și 21 Apr., 27 August.
- Monor 11—12 Martie, 21—22 Mai, 25—26 Septemv. — 13 Martie, 23 Mai, 27 Septemvrie.
- Moșna 2 Febr., 21 Aprilie, 26 August. 17 Apr. — 4 Febr., 24 Apr., 28 August.
- Motiș 16 Martie, 18 Mai, 2 Nov. — 19 Martie, 20 Mai, 5 Nov.
- Moylla (j Tr.-mare) 8 Mai, 13 Nov. — 9 Mai, 15 Noemvrie.
- Murăș-Ludoș 1—3 Mai, 1—3 Oct. 28 Apr.—1 Mai. — 4 Mai, 4 Octomvrie.
- Nadeș 2 Februarie, 25 Apr., 28 Oct. — 5 Febr., 28 Apr., 31 Oct.
- Năsăud 25—26 Mai, 23—24 Aug., 6—7 Noemvrie. — 27 Mai, 25 Aug., 8 Noemvrie.
- Nocrich 1—2 Februarie, 5—6 Mai, 16—17 Oct. — 3 Febr., 7 Mai, 18 Oct.
- Oclandul-Homorodului 25—27 Apr., 24—26 Oct. — 28 Apr., 27 Oct.

- Oena-Sibiului 29—31 Martie, 3—5 Aug., 17—19 Dec. — 1 Apr., 6 August, 20 Dec.
- Oena-Murășului 9 Apr., 6 Aug. — 12 Apr., 9 Aug.
- Odorheiu 1—3 Martie, 28—30 Mai, 1—3 Octomvrie. 18—20 Dec. 10—12 Apr., 28—30 Septemv. — 4 Martie, 31 Mai, 4 Oct., 21 Decemvrie.
- Ogra (jud. Tr.-mică) 5 Aprilie, 15 Iunie, 13 Sept., 15 Dec. — 8 Apr., 18 Iunie, 16 Septemv., 18 Dec.
- Olafalăul-mare 9—11 Martie, 26—28 Nov. — 12 Martie, 29 Nov.
- Olpret (jud. Someș) și 26 Apr., 9 Iunie, 1 Aug., 10 Oct., 15 Dec.
- Orăștie 11 Martie, 1 Iunie, 1 Oct., 1 Decemvrie. — 14 Martie, 4 Iunie, 4 Oct., 4 Dec.
- Oravița 25 Martie, 25 Iulie
- Orlat și 26 Martie, 15 August.
- Ormenișul-de-Câmpie 16—17 Ianuarie, 3—4 Mai, 4—5 Iulie, 16—17 Dec. 10—12 Decemvrie. 15—17 Aprilie. — 18 Ian., 5 Mai, 6 Iulie, 18 Dec.
- Orșova 1—3 Mai, 17—19 Septemvrie. Cluj
- Orșidorf (jud. Timiș) 24 Apr., 8 Sept.
- Ozun (j. Treiscaune) 17 Martie, 24 Martie, 26 Mai, 14 Iulie, 8 Sept., 17 Oct., 8 Dec. — 19 Martie, 26 Martie, 28 Mai, 16 Iulie, 10 Sept., 19 Oct., 6 Dec.
- Paloș 10 Martie, 31 Iulie, 5 Dec. — 11 Martie, 1 Aug., 6 Dec.
- Pâncota (jud. Arad) 27 Martie, 1 Mai, 31 Iulie, 2 Oct. — 28 Martie, 2 Mai, 1 Aug., 3 Oct.
- Pantlăcen 23 Iunie, 9 Sept. — 24 Iunie, 10 Sept.
- Păpăuți și 15 Febr., 10 Mai, 12 Aug., 29 Oct.
- Paplu-Iarian (jud. Turda) 20 Iunie, 15 Sept. — 21 Iun., 16 Sept.
- Pecica (j. Arad) 20 Martie, 21 Aug. — 21 Mart., 22 August.
- Pecica-ungurească 9 Mai, 14 Septemvrie.
- Pellșor (jud. Târlava-mare) 2 Aprilie, 26 Oct. — 3 Apr., 27 Oct.
- Periamoș (jud. Timiș) 24 Apr., 15 Iunie, 24 Sept.
- Perșani (jud. Făgăraș) și 22 Martie, 14 Sept.

- Petelea** 🐎 23—25 Iun., 3—5 Dec. — 🏠 26 Iunie, 6 Dec.
Petriș (jud. Arad) 🏠 24 Febr., 14 Martie, 10—11 Iunie,
 19—20 Iulie, 14 Oct., 20 Decembrie.
Petriș (jud. Bistrița-Năsăud) 🐎 30—31 Martie, 26—27
 Oct. — 🏠 1 Apr., 28 Octombrie
Petroșani (j. Huned) 🐎 și 🏠 13—15 Mai, 13—15 Oct.
Pișcolt (jud. Bihor) 🏠 3 Martie, 1 Sept.
Pitești 23 Aprilie, 9 Mai, 21 Mai, 24 Iunie.
Plăeșii-de-jos 🏠 1 Mai, 2 Iulie, 27 Noemv.
Polana-Sibiului 🐎 5 Mai, 11—12 Iulie, 19—20 Sept.
 — 🏠 6 Mai, 13 Iulie, 21 Sept.
Polana-Sărata 🐎 30 Martie, 19 Mai, 14 Iulie, 25 Oct.
 — 🏠 31 Martie—1 Aprilie 20 Mai, 15 Iulie, 26 Oct.
Poplaca 🐎 și 🏠 10—11 Martie, 27—28 Sept.
Porumbacul-de-jos 🐎 14 Apr., 1 Sept. — 🏠 16 Apr.,
 3 Septembrie.
Praid 🐎 16—17 Martie, 23—24 Iulie, 12—13 Octomb.,
 14—15 Dec. — 🏠 19 Martie, 28 Iulie, 15 Octomb.,
 17 Decembrie.
Prejmer (j. Brașov) 🐎 2 Febr., 5 Aug. — 🏠 3 Febr.,
 6 August.
Proștea-mare 🐎 29 Ian., 6 Apr., 10 Iunie, 26 Oct. —
 🏠 1 Febr., 13 Iunie.
Prundul-Bârgăului 🐎 7—8 Ianuarie, 12—13 Aprilie,
 30 Iunie—1 Iulie, 27—29 Oct. — 🏠 9 Ian., 14 Apr.,
 2 Iulie, 30 Oct.
Pul (jud. Hunedoara) 🐎 și 🏠 1 Mai, 14 Oct.
Racoșni-de-jos 🐎 23 Apr., 23 Iunie, 21 Sept., 7 Dec.
 — 🏠 24 Apr., 24 Iunie, 22 Septemv., 8 Decemv.
Racovița-Olt 🐎 și 🏠 9 Martie, 20 August.
Radna (jud. Arad) 🏠 4 Iunie 1 Oct.
Râșnov 🐎 24 Ianuarie, 11 Iulie. — 🏠 25 Ian., 12 Iulie.
Râmnicu-Vâlcea 14 Octombrie.
Recaș (Timiș) 🐎 și 🏠 20 Febr., 19 Iun., 28 Aug., 30 Oct.
Reghin 🐎 14—18 Februarie, 7—11 Mai, 5—9 Aug.,
 18—22 Oct., 11—12 Dec. 🐎 11—13 Febr., 4—6 Mai,
 2—4 August, 15—17 Octomb., 10 Dec. 🐎 1—3 Mai,
 30 Iulie—1 August. — 🏠 19 Februarie, 12 Mai,
 10 August, 23 Octombrie,

- Reșița și 23 Aprilie, 20 Iulie, 14 Sept., 29 Oct.
 Reteag 4—6 Mai, 9—11 Iul., 25—27 Sept. — 7 Mai,
 12 Iul., 28 Sept.
- Retiș (jud. Târn. mare) 7—8 Mai, 13 Sept. —
 10 Mai
- Richiș (jud. Târn. mică) 25 Martie, 13 Noemv. —
 27 Martie, 15 Nov.
- Rimetea (jud. Turda) 13—15 Mai, 7—9 Octomvrie.
 — 16 Mai, 10 Oct.
- Rodna 17—18 Febr., 1—3 Mai, 22—23 Iun., 7—9
 Aug., 26—27 Oct., 13—14 Dec. — 19—20 Febr.,
 4 Mai, 24—25 Iunie, 10 Aug., 28—29 Oct., 15 Dec.
- Roșia-montană 15 Martie, 15 Oct.
- Rovine (jud. Arad) 1 Mai, 11 Sept. — 2—3 Mai,
 12—13 Sept.
- Rupea 10—11 Ian., 3—4 Apr., 22—23 Iul., 7—8 Oct.
 — 13 Ian., 6 Apr., 25 Iulie, 10 Oct.
- Rușii-Munți 30 Martie, 30 Septemvrie.
- Săbăd 14—16 Aprilie, 4—6 Octomv. — 17 Aprilie,
 7 Octomvrie. / Central University Library Cluj
- Săcel (jud. Sibiu) și 20 Mai, 25 Oct.
- Sacul 24 Mai, 8 Nov.
- Sălașul-de-sus 4—5 Mai, 10—11 Oct. — 6 Mai,
 12 Octomvrie.
- Sălciua-de-jos (Turda) și 4 Apr., 8 Mai, 30 Iunie,
 10 Aug., 20 Octomvrie, 10 Dec
- Sălște (jud. Sibiu) 5 Aprilie, 12 Iunie, 5 Oct. și
 4 Apr., 11 Iunie, 4 Oct. — 6 Aprilie, 14 Iunie,
 7 Octomvrie.
- Sâmbăta-de-jos 22 Apr., 8—9 Iunie, 14 Sept. —
 23 Apr., 10 Iunie, 15 Septemvrie.
- Sâmbăta de sus (județul Făgăraș) 12 Apr., 9 Aug.
 — 14 Apr., 11 Aug.
- Sâncraul-Almașului și 2 Febr., 22 Apr., 6 Aug.,
 26 Octomvrie.
- Sândonic (jud. Ciuc) 16—18 Martie, 7—9 Oct. —
 19 Martie, 10 Oct.
- Sângeorgiul-de-pădure 19 Martie, 2 Iulie, 26 Oct.,
 11 Dec. — 21 Martie, 4 Iul., 28 Oct., 13 Dec.

- Sângeorgiul-săsesc 🐄 29—31 Ian., 5—7 Mai, 29—31 Iulie, 29—31 Oct. — 🐄 1 Febr., 8 Mai, 1 Aug., 1 Nov.
- Sânmartin 🐄 1—2 Mai, 7—8 Nov. — 🐄 3 Mai, 9 Nov.
- Sânmartinul Homorodului 🐄 12—13 Febr., 14—15 Mai, 30—31 Aug. — 🐄 14 Febr., 16 Mai, 1 Sept.
- Sânmiclăuș (jud. T.-mică) 🐄 22 Apr., 18 Sept., 10 Dec. 🐄 7—8 Apr., 11 Sept. — 🐄 25 Apr., 21 Sept., 13 Dec.
- Sân-Nicolaul-Mare (j. Torontal) 🐄 și 🐄 3 Apr., 3 Iulie, 23 Octomvrie, 18 Decemvrie.
- Sân-Paul (jud. T.-mică) 🐄 21 Martie, 1 Iunie, 25 Aug., 27 Dec. — 🐄 24 Martie, 4 Iunie, 28 August, 30 Dec.
- Sântămărie-Orlea 🐄 22—23 Apr., 6—7 Sept. 🐄 20—21 Apr., 4—5 Sept. — 🐄 24 Apr., 8 Sept.
- Sântămăria-de-piatră (jud. Hunedoara) 🐄 🐄 🐄 și 🐄 13 Ian., 6 Mai, 14 Octomvrie.
- Șercaia 🐄 8—9 Mai, 21—22 Aug., 9—10 Nov. — 🐄 10 Mai, 23 Aug., 11 Noemvrie.
- Sârmaș 🐄 18—19 Ianuarie, 18—19 Aprilie, 8—9 Iunie, 27—28 Aug., 8—9 Oct., 4—5 Dec. — 🐄 20 Ian., 20 Aprilie, 10 Iunie, 29 August, 10 Oct., 6 Dec.
- Șaroșul-săsesc (Târnava-mică) 🐄 7—8 Apr., 22—23 Oct. — 🐄 10 Aprilie, 25 Octomvrie.
- Săsăuși (jud. Sibiu) 🐄 20 Aprilie, 27 Iulie, 7 Oct. — 🐄 21 Apr., 28 Iulie, 8 Octomvrie.
- Saschiz 🐄 10 Ianuarie, 20 Mai, 1 Aug., 22 Nov. 🐄 și 🐄 20 Nov. — 🐄 19 Ian., 22 Mai, 3 Aug., 25 Nov.
- Sâsciiori (jud. Sibiu) 🐄 28 Martie, 24 Oct., 18 Dec. — 🐄 30 Martie, 26 Oct., 20 Dec.
- Săvăghisla (jud. Cluj) 🐄 24—26 Apr., 25—27 Oct. — 🐄 27 Apr., 28 Oct.
- Săvârșin (jud. Arad) 🐄 și 🐄 14 Febr., 1 Apr., 13 Mai, 15 Iunie, 18 Aug., 1 Oct., 3 Dec.
- Sebeș (jud. Alba) 🐄 26—27 Ianuarie, 4 Martie, 21—22 Aprilie, 30—31 Mai, 21—22 August, 4 Nov. 🐄 6 Aprilie, 1 Oct. — 🐄 29 Ian., 5 Martie, 24 Apr., 1 Iunie, 24 Aug., 5 Nov.
- Șelca-mare 🐄 1 Martie, 6 Mai, 28 Aug., 10 Decemvrie. 🐄 2 Mai. Miei: 9 Mai. — 🐄 3 Martie, 10 Mai, 30 Aug., 13 Dec.

- Șeica-mică** 🐾 6 Martie, 21 Iunie, 8 Nov. — 🎲 9 Martie, 24 Iunie, 11 Nov.
Selenuș 🐾 8 Apr., 13 Aug., 8 Dec. — 🎲 11 Apr., 16 Aug., 11 Dec.
Seliștat 🐾 19 Mai, 22 Sept. — 🎲 20 Mai, 23 Sept.
Senereuș (jud. T.-mică) 🐾 10 Aprilie, 28—29 Iunie, 26—27 Octomvrie. — 🎲 11 Aprilie, 30 Iunie, 28 Oct.
Șercaia (jud. Făgăraș) 🐾 8 Mai, 21 Aug., 9 Nov. — 🎲 11 Mai, 23 Aug., 11 Noemvrie.
Sf. Gheorghe 🐾 29 Iunie. — 🎲 24—25 Febr., 28—29 Apr., 30 Iunie—1 Iulie, 13—14 Octomvrie.
Sibiu 🐾 9—10 Ian., 24—25 Apr., 28—29 Iunie, 10—11 Sept., 30—31 Oct. Vite de prăsilă: 23 Apr. 🐾 11—12 Ian., 26—27 Aprilie, 30 Iun., 12—13 Sept., 1—2 Nov. 🐾 21—22 Apr., 7—9 Sept. — 🎲 12 Ianuarie, 28 Aprilie, 15 Septemvrie.
Sibot (jud. Hunedoara) 🐾 și 🎲 21 Mai, 8 Nov.
Șic (jud. Someș) 🐾 și 🎲 24 Febr., 8 Iulie, 27 Sept., 18 Oct., 30 Nov.
Sieu (jud. Năsăud) 🐾 14 Ian., 14 Apr., 14 Iulie, 9 Oct. — 🎲 15 Ianuarie, 15 Aprilie, 15 Iulie, 10 Octomvrie.
Sieul-mare 🐾 30 Septemvrie. — 🎲 1 Octomvrie.
Șighetul Marmăției 🎲 15—16 Martie, 21—22 Iunie, 19—20 Iulie, 4—5 Sept., 16—17 Oct., 18—19 Dec.
Șighișoara 🐾 15—16 Ian., 13—14 Martie, 30 Apr., 21—22 Iunie, 15—16 Sept., 1—2 Nov. — 🎲 18 Ian., 16 Martie, 3 Mai, 24 Iunie, 18 Sept., 4 Noemvrie.
Șilimeghin 🎲 1 Ian., 20 Iunie, 15 Aug.
Șilindia 🎲 30 Mai, 10 Oct., 19 Decemvrie.
Șimandul de sus 🐾 6 Februarie, 8 Mai, 11 Sept. — 🎲 7 Februarie, 9 Mai, 12 Septemvrie.
Simeria (jud. Hunedoara) 🐾 26—27 Febr., 15—16 Iulie, 11—12 Sept., 23—24 Oct. — 🎲 1 Martie, 18 Iulie, 14 Sept., 26 Oct.
Șimlășna (jud. Someș) 🐾 și 🎲 22 Ian., 29 Apr., 29 Aug., 30 Nov.
Șimleul-Silvaniei 🐾 20 Mai, 28 Oct. 🐾 și 🎲 19 Martie, 25 Iun., 3 Sept., 24 Dec.
Șimon (j. Brașov) 🐾 8 Aug., 20 Nov. — 🎲 9 Aug., 21 Nov.,

- Șinca-veche** 🐾 9 Martie, 29 Aprilie, 20 Iulie, 25 Octomv. 🐾 și 🐾 10 Martie, 30 Aprilie, 21 Iulie, 26 Oct.
Șintereag (jud. Someș) 🐾 2 Febr., 23 Iunie. — 🐾 3 Febr., 24 Iunie.
Șiria 🐾 10 Ian., 13 Martie, 5 Iunie, 14 August, 25 Sept., 27 Nov. — 🐾 11 Ian., 14 Martie, 6 Iunie, 15 August, 26 Sept., 28 Nov.
Șlimnic 🐾 1 Iunie, 14 Oct. — 🐾 2 Iunie, 15 Oct.
Șoarș (jud. Târnava-m.) 🐾 7—8 Apr., 17—18 Sept. — 🐾 9 Apr., 19 Sept.
Șoborșin 🐾 14 Febr., 13 Mai, 18 August, 3 Decembrie
Șomârtin 🐾 2 Aprilie, 28 Iulie, 4 Nov. — 🐾 5 Apr., 31 Iulie, 7 Nov.
Someșuta-mare 🐾 și 🐾 28 Febr., 25 Martie, 23 Apr., 20 Aug., 11 Nov., 25 Dec.
Someș-Guruslău (jud. Sălaj) 🐾 1 Mai, 7 August, 8 Nov. — 🐾 2 Mai, 8 August, 9 Noembrie.
Sovata 🐾 și 🐾 10—11 Ian., 12—13 Apr., 12—13 Iulie, 30 Sept. — 🐾 1 Oct., 10—11 Apr. — 🐾 12 Ian., 14 Apr., 14 Iulie, 2 Oct.
Spermezeu 🐾 19 Mai, 9 Sept. — 🐾 20 Mai, 10 Sept.
Streiu-Sângeorgiu (jud. Huned.) 🐾 și 🐾 6 Mai, 14 Sept., 18 Dec
Supnul-de-jos 🐾 și 🐾 21 Febr., 28 Martie, 25 Apr., 11 Iulie, 29 Aug., 10 Oct., 14 Nov., 12 Dec.
Taga 🐾 16 Martie, 18 Mai.
Tâlmaci 🐾 27 Febr., 23 Iunie, 3 Nov. — 🐾 28 Febr., 24 Iunie, 4 Nov.
Târgu-Murăș 🐾 13—14 Ian., 25—26 Martie, 9—10 Mai, 31 August—1 Sept., 7—8 Noembrie. 🐾 15—16 Ian., 27—28 Martie, 11—12 Mai, 2—3 Sept., 9—10 Nov. — 🐾 17 Ian., 29 Martie, 13 Mai, 4 Sept., 11 Nov.
Târgu-Săcnesc 🐾 2—3 Ianuarie, 15—16 Mai, 26—27 Oct. — 🐾 4 Ian., 17 Mai, 28 Octomvrie
Tășnad 🐾 și 🐾 19 Febr., 25 Martie, 7 Mai, 2 Iulie, 10 Sept. 15 Oct., 12 Nov.
Teaca 🐾 30—31 Ianuarie, 29—30 Aprilie, 25—26 Iunie, 3—4 Noemv. 🐾 10—12 Apr. — 🐾 1 Febr., 1 Mai, 27 Iunie, 5 Noembrie.

- Teiuș** ~~17-18~~ 17—18 Februarie, 26—27 Aprilie, 24—25
 Iunie, 25—26 Aug., 5—6 Noembrie. — ☉ 20 Febr.,
 28 Aprilie, 26 Iunie, 28 Aug., 8 Nov.
- Țicmandru** ~~31~~ 31 Martie, 14 Septembrie, 28 Dec. —
 ☉ 1 Apr., 15 Sept., 29 Decembrie. — ☉ 2 Aprilie,
 16 Septembrie, 30 Decembrie.
- Ticușul-vechiu** ~~11~~ 11 Febr., 24 Iunie, 1 Nov. — ☉
 13 Febr., 26 Iunie, 3 Noembrie.
- Timișoara** ~~și~~ și ☉ 18—19 Martie, 27—28 Mai, 12—13
 Aug., 23—24 Sept., 16—17 Decembrie.
- Topa mare (deșartă)** ☉ 2 Febr., 22 Aprilie, 6 August,
 22 Octombrie.
- Toplița-Română** ~~27-29~~ 27—29 Ian., 22—24 Aprilie, 7—9
 Iulie, 2—4 Oct. — ☉ 30 Ian., 25 Apr., 10 Iulie, 5 Oct.
- Trapold (jud. Târnava-m.)** ~~24-25~~ 24—25 Martie, 8—9
 Dec. — ☉ 26 Martie, 10 Dec.
- Trăscău** ~~13-15~~ 13—15 Mai, 7—9 Octombrie. — ☉ 16
 Mai, 10 Octombrie.
- Tulgheș** ~~20-22~~ 20—22 Apr., 23—25 Oct. — ☉ 23 Apr.,
 26 Octombrie.
- Turda** ~~6-8~~ 6—8 Martie, 18—19 Apr., 21—22 Iunie, 5—6
 Sept., 28—30 Oct., 3—5 Dec. — ☉ 9 Martie, 20
 Aprilie, 24 Iunie, 7 Septembrie, 31 Oct., 6 Dec.
- Ucea-de-jos** ~~17~~ 17 Apr., 29 Aug., — ☉ 18 Apr., 30 Aug.
- Ulmeni** ~~și~~ și ☉ 12—13 Ian., 6—7 Aprilie, 22—23
 Iunie, 14—15 Aug., 26—27 Octombrie.
- Ungra** ~~1~~ 1 Iunie, 10 Aug., 2 Nov. — ☉ 2 Iunie, 11
 August, 3 Nov.
- Urmeniș (jud. Cluj)** ~~16-17~~ 16—17 Ian., 3—4 Mai, 4—5
 Iulie, 16—17 Dec. ☉ 15—16 Apr. ☉ 10 Dec. — ☉
 18 Ian., 5 Mai, 6 Iulie, 18 Dec.
- Vad (jud. Făgăraș)** ~~4~~ 4 Apr., 20 Iunie, 4 Oct., 20
 Nov. ☉ și ☉ 5 Apr., 21 Iunie, 5 Oct., 21 Nov.
- Vaidahaza (jud. Cluj)** ~~21~~ 21 Martie, 20 Septembrie.
 — ☉ 22 Martie, 21 Sept.
- Vaida-Recea** ~~21~~ 21 Martie, ~~și~~ și ☉ 18—19 Ian.,
 1—2 August.
- Valea-Lungă** ~~23~~ 23 Febr., 20 Iunie, 23 Oct. — ☉ 26
 Februarie, 23 Iunie, 26 Octombrie.

- Vaşcău (j. Bihor) și 2 Ian., 5 Martie, 7 Mai,
2 Iulie, 3 Sept., 5 Nov.
- Vânători (jud. Târn.-mare) 20 Iulie, 27 Sept. —
21 Iulie, 28 Sept.
- Vața de jos (jud. Hunedoara) și 23 Apr., 25 Iun.,
10 Sept. 24 Dec.
- Veneția-de-jos 1—2 Mart., 6—7 Iulie, 23—24 Sept.
— 3 Martie, 8 Iulie, 25 Septembrie.
- Vinerea 4—5 Mai, 28—29 Decembrie. — 7 Mai,
31 Decembrie.
- Vinga (jud. Timiș) 6 Iunie, 22 August, 3 Oct.
- Vingard (județul Alba) 10—11 Februarie, 11 Mai,
10—11 Sept. — 12 Febr., 12 Mai, 12 Sept.
- Vințul-de-jos 13—14 Martie, 23—24 Iunie, 13—14
Sept., 23—24 Nov. — 15 Martie, 24 Iunie, 15
Sept., 25 Noembrie.
- Vințul-de-sus (Unirea) 8 Ian., 26 Febr., 5 Iunie,
20 Aug., 3 Oct., 16 Nov. — 11 Ian., 1 Martie,
8 Iunie, 23 Aug., 4 Oct., 19 Nov.
- Viștea-de-jos 4—5 Apr., 11 Iulie, 25—26 Aug. —
 6 Apr., 12 Iulie, 27 August.
- Vișăul-de-sus (j. Maramurăș) și 13—14 August,
3—4 Septembrie, 15—16 Oct., 19—20 Decembrie.
- Vlad 26 Febr., 20 Iunie, 20 Nov. — 27 Febr.,
21 Iunie, 21 Nov.
- Vlăhița (jud. Odorheiu) 9 Martie, 26 Nov. —
12 Martie, 29 Nov.
- Volla 3 Mai, 16 Aug., 24 Oct. — 4 Mai, 18
Aug., 25 Oct.
- Voiteg (jud. Timișoara) 1 Mai, 1 Sept.
- Vorumloc și 2 Aprilie, 7 Sept. — 5 Apr.,
10 Septembrie
- Vulcan (j. Brașov) 9 Martie, 29 Aug. — 10
Martie, 30 Aug.
- Vurpăr 15 Mart., 1 Iulie. — 16 Martie, 2 Iulie.
- Zăbala 5 Febr., 25 Iunie., 8 Oct., 26 Nov.
- Zagăr 18—19 Ian., 17—18 Martie, 25—26 Iunie,
5—6 Sept. 12—13 Nov. — 20 Ian., 19 Martie, 27
Iunie, 7 Sept., 14 Nov.

- Zălau și 3—4 Martie, 2—3 Iunie, 7—8 Iulie,
1—2 Septembrie, 6—7 Octombrie, 1—2 Decembrie.
- Zam (jud. Hunedoara) și capre: 20 Mai, 7 Iulie, 28
August. și 16 Ian., 7 Apr., 21 Mai, 8 Iulie,
29 Aug., 14 Sept., 30 Nov.
- Zărand (jud. Arad) 20 Martie, 19 Iunie, 7 August,
11 Decembrie. — 21 Martie, 20 Iunie, 8 August,
12 Decembrie.
- Zărnești 5 Mai, 20 Septembrie. — 6 Mai, 21 Sept.
- Zerindul mare 14 Ian., 25 August.
- Zeteleaca (jud. Odorheiu) 11—12 Febr., 1—2 Nov.
— 13 Febr., 3 Nov.
- Zimboru (jud. Cluj) și 30 Martie, 18 Mai, 28
Aug., 21 Noembrie
- Zlatna 17—18 Martie, 16—17 Iunie, 30—31 Aug.
— 19 Martie, 18 Iunie, 1 Sept.
- Zorlențul mare (jud. C.-Severin) 11 Iulie, 24 Oct.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cânt și muncă.

*Când cerci ca'n muneă să găsești ancora,
De grijuri cerul vieții-ți copleșesc —
Alină cântul munca tuturora,
Sub scutu-i bălăriile se irosesc —
Muncind, chiar și durerea-ți naște-un cânt.
E laptele vieții pe pământ!*

Autorizat de o. Ministerul Sănătății s. No. 678—24 și 22926—25.

BOLNAVII DE PLĂMÂNI

Astmatici Bolnavi de piept Scrofuloși
Anemici Săracl de sânge Slăbiți

află mult dorita ușurare a suferințelor lor prin

SIROPUL VÉRTES 4 sticle
440 Lei

La boale eerbteoase se mai ia ca ajutor spre curățirea
flegmei în fiecare seară o ceașcă din **Ceaiul de ierburi**
bănățene. O cutie 50 Lei, ca anexă.

Boale de stomac de tot felul, ca: lipsa de
de stomac, acreala, greața și vomarea, cărceli de stomac și peste
de stomac, acreala, greața și vomarea, cărceli de stomac și peste
de stomac a farm. Vértes, 4 sticle 440 Lei.

BCU Cluj / Central Un
Betia

Cine vrea să scape de pa-
tina aceasta urietoasă să în-
trebuințeze „Antibetinal Vért-
tes“ scutit legal, preparat
frecvent de mult, care des-
gustă bețivul de beuturi spiri-
toase. Fiind fără gust să
poate da pătimășului fără
știrea sa. Mil și mil scrisori
de recunoștință. 2 flacoane
300 Lei.

Panglica, cu cap cu tot

(limbricul cordolat), se scoate
prin **Pilule Cu-O Vértes**. Semnele
panglicel: crampe, vomezi, te
apasă ceva, parcă un ghem și-se
urcă până în gât, amețeli, leșini,
ești anemic, n'ai apeliit, câteodată
mănânci ca lupul, ești oboșit și
nu poți lucra, ai prea multă flegmă,
gura și-e acră, te înțepă în piept,
etc. 1 cutie pilule Cu-O 180 Lei.
1 cutie de pilule Cu-O și 2 sticle
Esență de stomac pentru întărirea
stomacului total 400 Lei.

Unicul producător:

Farmacia la „VULTURUL ALB“ — Lugoj 307.

Spesele poștale și ambalajul se socotesc deosebit.

Partea de învățătură și petrecere.

Redactată

de

Horia Petra-Petrescu.

La 75 ani de existență a societății „Astra“

de Dr. G. PREDA,

BCU Cluj / Central University of Cluj, vicepreședinte al „Astrei“.

Ca un izvor ce răsare din muntele plin de bogății naturale, izvor ce-și trimite apa trebuincioasă vieții omenești prin unde învăluite într'un murmur misterios și jalnic, din cauza greutateilor ce le întâmpină în cale, tot așa, acum 75 ani, a ieșit „Astra“ din dragostea de neam a unor bărbați valoroși, ducând gânduri bune, culturale, morale și naționale în murmurul unui cântec de dor și jale, venit prin apăsarea politică a unui regim absolutist.

A ține timp de 75 ani la realizarea aceluiași scopuri ce au stat în cutele sufletești ale aceluia

ce au creiat-o, a urmări un timp îndelungat năzuința nobilă, de a scoate poporul român din rețeaua întunerecului, întinsă de trecutul regim, care desnaționaliza, constituie cu drept cuvânt un titlu de mândrie și de glorie. De aceea, la aniversarea acestui succes glorios ce va avea loc odată cu adunarea sa generală, urările ce se vor aduce din partea bunilor patrioți sunt bine meritate.

Se înțelege dela sine că în paginile restrânse ale calendarului nu se pot descrie nici istoricul ce oglindește icoana vieții „Astrei”, nici toate momentele mai importante ce au legătură cu activitatea sau cu vrednicia conducătorilor, ce au stat în fruntea ei și cari nu au cruțat nici timp, nici sacrificii materiale spre a contribui să se dea celor însetați de lumină și libertate, lumina și libertatea dorită. În numărul jubilar al „Astrei” se vor descrie mai pe larg tot ceea ce ar trebui să se cunoască din merituoaasa activitate desfășurată în acești 75 ani de existență a ei.

În cele ce urmează voiu scoate la iveală doar numai câteva din realizările ei, în special pe acele ce pot servi de învățământ pentru o cât mai puternică activitate viitoare.

Știm că scopurilor „Astrei”, formulate destul de clar în statutele ei, au căutat să fie realizate

prin: inițierea de studii și publicațiuni; ajutorul elevilor meritoși, dar săraci; încurajarea scriitorilor și publicarea operilor lor de valoare; vulgarizarea științelor; călăuzirea poporului dela țară, atât în îngrijirea sănătății trupești și sufletești (mai ales a bunelor moravuri), cât și în executarea lucrărilor agricole, industriale; întocmirea societăților de ajutor; stimularea acestui popor prin organizarea diferitelor expoziții (de copii, agricole, industriale) și prin acordarea de premii, etc.

Apropiind credincioși celor două biserici românești, setoși de aceeași cultură și de realizarea aceluiași idealuri, „Astra” a răspândit cunoștințe mai ales acolo unde școala nu putea pătrunde, adresându-se unui popor, a cărui cunoștință, rezistență și solidaritate națională erau evocate și susținute în trecut prin opresiunea ungurească. Acest substrat de revendicare națională făcea că orice conferință, sfat sau cuvânt să fie ascultat și executat de acei ce erau și mai atenți prin suferințe și conștienți de primejdia ce i-ar fi amenințat.

Fiecare membru al „Astrei” era în acelaș timp un propagandist, un soldat cultural, activ, vrednic și credincios. În casa ei națională, ca și la adunările ei acești soldați culturali se îmbăr-

bătau și oțeau și cercetau mijloacele cele mai potrivite pentru apărarea intereselor ei, precum și pe acele de luptă pentru libertate și unire.

În mersul ei „Astra” a avut să supoarte, pe lângă vitregia vremurilor și multe alte greutăți, pașii ei au fost uneori încetiniți prin lipsa de izvoare materiale, neînțelegeri sau chiar desinteres din partea unora, totuși, ea a pășit mereu și progresiv înainte, iar dările de seamă anuale constituie dovada bunelor înfăptuiri.

Pe măsură ce „Astra” însă înainta în existența ei, în aceeași măsură i se complecta scopul și programul.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

După unire toată străduința membrilor s'a îndreptat spre prosperarea biologică (corporală și sufletească) a neamului românesc, în convingerea că această prosperare constituie baza validității individuale, criteriul hotărâtor al vieții familiare și al unei bune organizații sociale de stat. Continuând mai departe propaganda culturală și morală, rămânând razimul puternic al naționalismului românesc, „Astra” a căutat prin școli țărănești, universități populare, cursuri pentru adulți, reromanizare, etc. să-și realizeze scopurile îmbogățite, lucrând cu mai mult folos pentru binele nației românești.

Dar „Astra“ a făcut și face după unire ceva mai mult: ea caută să combată tendințele rele, cari caută să distrugă în sufletul românesc avântul generos, încrederea în conducători și în instituțiile noastre, fiind medicina cea mai puternică contra ierbei veninoase ce lucrează la paralizarea acțiunilor noastre și la slăbirea organizațiunii noastre de stat. Sub acest raport ea face cu adevărat epocă vrednică de laudă pentru conducătorii (din orice guvern) ar trebui să-i poarte recunoștința și să o sprijine. De acest sprijin are „Astra“ nevoie astăzi mai mult ca oricând, căci la baza scopurilor sale nu mai este acel substrat de revendicare națională din trecut, iar o parte din membri ei, preocupați de interesele unei cât mai bune existențe, arată oarecare indiferentism față de cele morale și multă îngăduință față de acei ce nu se gândesc să lucreze pentru interesele naționale.

Politicianismul oportunist și nefericit contribuie mult la desbinarea dintre frați și face să se piardă fără folos energiile și disciplina morală. Promisiunile demagogice, cari exploatează dragostea și încrederea poporului, fac să se tragă la îndoială și să piardă din valoare chiar vorba și scrisul cărturarului de bună credință.

La lipsa de contribuții materiale din partea poporului (cu toate apelurile ce „Astra” le-a făcut), la lipsa de subvenții și ajutoare, se mai adaogă uneori și piedecile nemulțumiților, cărora le este mai ușor să critice decât să lucre așa, precum o cer scopurile ei și nevoile nației.

„Astra” însă privește și greutățile prezente ca și cele din trecut ca momente critice, cari, fără de a o putea opri pe loc, îi încetinește doar mersul înainte. Continuând să lucreze pentru realizarea programului ei, „Astra” răspândește chiar în aceste vremuri pline de crize, atmosfera de optimism și speranța în mai bine.

Încrezătoare în vlașa și puterile ei, deci, se crede obligată ca, și la împlinirea acestor 75 ani de existență, să atragă odată mai mult atenția bunilor români, *că nu aparține anumitor persoane, partide sau regiuni din țară*, că este a țării întregi și că așteaptă dela toți să o sprijine, având în vedere meritele ei din trecut și programul ei pentru viitor.

Binecuvântând memoria oamenilor mari de suflet ce nu se mai găsesc între noi, dar cari au lucrat ca „Astra” să-și păstreze caracterul de altar cultural timp de 75 ani, noi, cari facem pentru un moment parte printre conducătorii ei,

ne luăm angajamentul sufletesc să păstrăm moștenirea ce ni s'a lăsat, să o împodobim cum se poate mai bine și să o transmitem cât mai demn urmașilor noștri. Nu ne îndoim că și acei ce vor veni după noi, încurajați de dragostea și sprijinul neprecupețit al bunilor români, vor căuta să lucreze cu aceeași dragoste și devotament pentru ca „Astra”, odată cu păstrarea locului de frunte în istoria culturală a țării, să fie cu adevărat instituția ce lucrează cu cel mai mare folos pentru binele și propășirea neamului românesc.

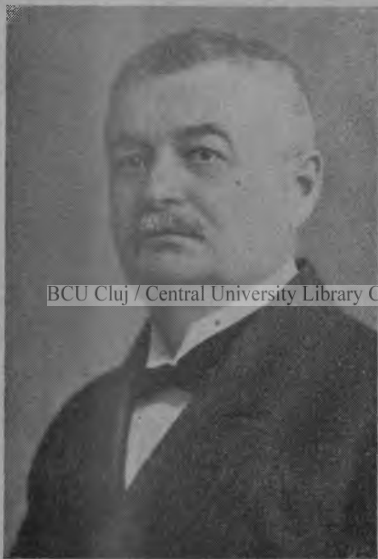
BCU Cluj / Central University Library Cluj

Statorniei în jertfă și muncă desinteresată

de *Dr. IULIU MOLDOVAN,*
președintele „Astrei”.

Sunt bucuros că mă pot închina cu recunoștință în fața credincioasei simpatii, a devotamentului desinteresat, a înțeleptei îndrumări și ocrotiri, cu cari de decenii încoace au onorat și sprijinit Asociația noastră personalități, ca domnii *Dr. Ilie Beu* și *Dr. Vasile Bologa*. Ei ne amintesc și ne transmit încrederea și încrederea în viitor, când des-

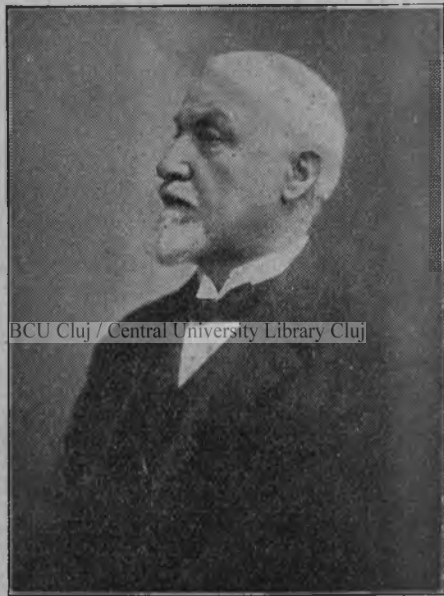
interesul și spiritul de jertfă erau mai mari, când devotamentul pentru instituțiile noastre românești era desăvârșit, iar munca pentru binele etnic se

Dr. Ilie Beu.

depunea din îndemnul sufletului doritor de a servi neamul, ca o îndatorire firească, fără a cere nici recompense morale, nici materiale, având singura

mulțumire, de a fi dat pentru propășirea culturii românești.

Dr. Vasile Bologa.

Dnii *Dr. Beu* și *Dr. Bologa* de multe decenii încoace sunt membri ai comitetului central al „Astrei”. În tot acest răstimp îndelungat nu au

lipsit niciodată dela datorie. Prin urmărirea atentă — atâta vreme — a evoluției instituției noastre, prin participarea la bucuriile și sbuciumurile ei, prin veghea constantă la prestigiul „Astrei” și bunul ei mers, prin participarea fără întrerupere la soluționarea tuturor problemelor, mari și mici, cari au marcat drumul Asociațiunii noastre, domniile lor au trăit realminte vieața instituției, s'au contopit cu interesele acesteia și au devenit sfătuitoarii și ocrotitorii ei înțelepți, închinându-și munca lor desinteresată scopurilor înalte ale instituției scumpe lor. Tradiția bună pe care aceste personalități ne-au adus-o din vremuri, când demnitatea conta mai mult decât oportunismul, a ferit „Astra” de deviațiuni, i-a ușurat să pășească drept înaintea pe calea evoluției ascendente.

Câtă vreme dl *Dr. V. Bologa*, pe lângă participarea continuă la vieața curentă a „Astrei” își dă binevoitorul și disciplinatul concurs de câteori se cere, dl *Dr. I. Beu* pune la dispoziția „Astrei”, fără zăbavă, toată comoara unei experiențe și competențe atât de folositoare pentru menținerea prestigiului și pentru buna gospodărie a instituției noastre.

Iată pilde de statornicie în bine, de modestie, de desinteresată și rodnică muncă închinată cu drag pe altarul culturii românești.

Dorim cu toată sinceritatea, ca încă mulți, mulți ani înainte să poată continua a participa — îndrumători — la soarta „Astrei” și să fie părtași de recunoscătoarea noastră simpatie.

Mitropolitul Ardealului

I. Pr. Sf. Sa Nicolae despre Asociațiune

Societatea noastră a hotărît ca în fiecare an, a doua zi de Rosalii, să fie sărbătorită Asociațiunea noastră „Astra”. În anul 1936 a ținut, în cadrele „festivalului” dat de despărțământul județean Sibiu, în Sibiu, I. Pr. Sf. Sa, Mitropolitul Dr. Nic. Bălan următoarea cuvântare, pe care o dăm și aici, ca să o citească toți cei ce țin la „Astra”.

Venerabila „Asociațiune pentru literatura română și cultura poporului român” împlinește anul acesta frumoasa vârstă de trei sferturi de veac. Pentru prăznuirea acestui însemnat eveniment cultural trebuie răscolit întreg elanul sufletesc al neamului nostru de dincoace de Carpați. Fiindcă, afară de Biserică și de școală nația noastră n'a avut un așezământ, care să fi cheltuit atâta oste-

neală și atâta însuflețire întru luminarea poporului și buna lui îndrumare, câtă a cheltuit „Astra“.

Răsărită din geniul marelui „dătător de legi și datini“, care a fost în veci neuitatul nostru arhiepiscop și mitropolit Andrei Șaguna, această asociație a strâns într'o devotată oaste pe cărturarii noștri, trimițându-i pe frontul luminării și povățuirii satelor și orașelor din întreg cuprinsul Ardealului nostru robit de odinioară.

Prin apostolatul pe care l-a săvârșit cu ajutorul credincioșilor săi misionari, ea a încălzit și a solidarizat inimile românilor obijduiți de dincoace de Carpați, făcându-le să bată veșnic în acelaș ritm vioiu și pentru izbânda aceluiași ideal al unității noastre naționale.

Iată, doamnelor și domnilor, incomparabila operă înfăptuită de venerabila societate culturală „Astra“, cu sediul în orașul nostru.

După realizarea unității noastre naționale, condițiile de viață ale neamului nostru s'au schimbat. Bucuria izbânzii a ispășit și a abătut pe unii frați de pe drumul idealismului unei tradiții de aprige lupte. Criza morală a răvășit și la noi sufletele, cum le-a răvășit în toate părțile lumii bântuite de cumplitul războiu prin care am trecut. Și cu toate că devotații ostași ai „Astrei“ n'au

depus armele culturale nici după unire — ci au luptat vitejește mai departe pe frontul luminării poporului, s'au ivit, totuși oameni, cari să creadă că misiunea acesteia s'a terminat odată cu surparea granițelor pe cari le alcătuiam mai înainte Carpații.

În felul acesta o oarecare toropeală s'a înstăpânit pe nesimțite asupra sufletelor și o oarecare lipsă de interes pentru „Astra” a luat locul izbăvitorului elan de care erau purtați până acum misionarii ei strădalnici.

Evident, rostul glorioasei noastre societăți culturale în viața neamului însă nu s'a terminat, iubiiții mei. Dimpotrivă, vremurile nouă îi impun sarcini și mai mari decât acelea pe cari le-a purtat cu atâta cinste în decursul celor 75 de ani ai existenței sale. Alături de Biserică, de școală, de armată și de celelalte mari așezăminte ale țării noastre întregite, ea e chemată să lucreze și de aci înainte la consolidarea și sporirea zestrei sufletești a neamului nostru, la luminarea poporului nostru prin cuvântul scris și vorbit și prin tot mai temeinica zidire a sufletului nației noastre, care trebuie pregătită pentru marile lupte și încercări, cari o mai așteaptă în viitor. Căci numai cu un asemenea suflet — zidit pe temelia evan-

gheliei Mântuitorului nostru Isus Hristos și pe stâlpii încercatelor virtuți naționale — va mai fi în stare neamul românesc să-și păstreze zestrea ce i s'a încredințat de bunul Părinte ceresc prin jertfa înaintașilor noștri.

Porunca păstrării hotarelor țării croite pe veci, prin păstrarea nealterată a sufletului românesc „întreg, cinstit, sănătos“, cum l-a lăsat Dumnezeu, cheamă la luptă nouă pe toți bunii fii ai neamului nostru și în cadrele venerabilei „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“. Noi, departe de a ne îndoii, credem cu tărie, că floarea sfântă a însufletirii pentru această societate culturală va învâli din nou sufletele cărturarilor noștri și cu ajutorul lor moral și material — într'o frățească împreună-lucrare — vom întări casa neamului nostru în așa fel, că nici porțile iadului nu o vor putea surpa vr'odată.

Legământul pe care-l facem astăzi cu toții în fața lui Dumnezeu este — sunt sigur — și al tuturor fraților noștri din întreg cuprinsul Ardealului și Banatului liber.

An nou

de I. AGÂRBICEANU.

Din cele mai vechi timpuri oamenii au împărțit vremea ce curge mereu în ani, luni și săptămâni, săptămânile în zile, iar acestea în ceasuri. Impărțirea vremii în ani s'a făcut după cele patru anotimpuri: primăvara, vara, toamna și iarna. Toate patru țin un an. Unele popoare au serbat anul nou la începutul iernii, altele la începutul toamnei. Vremea ce se scurge de la începutul iernii până la sfârșitul toamnei, până se perindează cele patru anotimpuri, face aproape atâta cât îi trebuie pământului până face odată drumul său anual în jurul soarelui. Acest drum n'a fost cunoscut decât mai târziu, dar erau cunoscute perândarea anotimpurilor și așa oamenii n'au greșit cu împărțirea vremii în ani, deși vechile împărțiri n'au fost tocmai exacte. Adică anii, la diferite popoare, n'au fost totdeauna de 365 zile, ci cu ceva mai mult sau mai puțin.

Totuși, de când avem mărturii scrise sau săpate în piatră, de cinci-șase mii de ani, anul era aproape la fel măsurat ca și azi.

Popoarele despre cari știm că mai întâi au măsurat și împărțit anul au fost egiptenii și ba-

bilonienii, popoare înaintate în cultură, cari locuiau sub un cer senin, pe care se puteau observa bine stelele și cursul lor.

Anul, cu toate împărțirile lui, calendarul, sunt rodul observărilor făcute asupra soarelui, lunii și a stelelor, de către așa-numiții astronomi, cari la popoarele păgâne erau, de obicei, preoți, considerați ca cei mai mari învățați ai timpului.

Împărțirea anului în 12 luni porcede tot dela astronomie, aceasta mai populară, întrucât fiecare om a putut urmări, în viața lui, schimbările sau fazele lunii, cu ochii slobozi, fără ajutorul ochianelor. Dela începutul unei noi până se ivește iar, trec 28 de zile. De aici și împărțirea unei în patru săptămâni de câte șapte zile. Această împărțire are și o origine străveche, întru cât Biblia învață că și Dumnezeu a făcut lumea în șase zile, iară a șaptea a odihnit. Aceste șapte zile însă pot fi și șapte vrăste, din cari fiecare să fi ținut multe mii de ani. Cuvântul vechiu ebraic din Biblie „jom” însemnează nu numai zi, ci și o vrastă de vreme.

După cum vedem anii se urmează unul după altul din învârtirea pământului în jurul soarelui. Când pământul e în așa poziție față de soare, că razele acestuia cad drept pe noi, avem vară, când cad mai pieziș, avem iarnă.

Curgerea anilor nu e, deci, în puterea noastră.

Cu toate acestea toate popoarele au legat de începutul anului, de anul nou, o mulțime de rituri, religioase, de datini, de cântece, colinzi, rugăciuni, prin cari cred că-și pot pregăti un an nou mai fericit, mai bun, mai rodnic, decât anul, care s'a scurs.

Numai noi românii câte avem, începând cu frumoasa datină a plugușorului și până la topirea plumbului, de către fetele mari, pentru a-și vedea ursitul.

Toate datinele sunt frumoase și ele trebuiesc păstrate. Prin ele dăinuiește, din veac, ființa unui popor, ca și prin limbă și lege.

* * *

Păstrând însă poezia și farmecul trecutului, ca oameni cuminți ce suntem și mai ales ca oameni ai zilelor de azi, trebuie să ne dăm seama cari sunt pricinile adevărate, cari ne pot feri de rău în anul care vine și cari sunt lucrurile, cari ne pot aduce un an mai bun.

Răul cel mai mare ce-l paște pe om în lume e boala, după cum sănătatea e binele cel mai mare. De altfel aproape la toate popoarele urările, de anul nou se fac cu aceste cuvinte: La mulți ani, cu sănătate! Așa, înțelepciunea popoa-

relor a recunoscut de mii de ani, că cel mai mare bun al omului în viață e acest dar mare al sănătății.

Pentru a avea, deci, un an nou fericit mai întâi va trebui să ne îngrijim de sănătatea noastră și a copiilor noștri. Ceea ce, din păcate, foarte puțini români — dela sate mai ales, — se îngrijesc. Unii își sdruncină sănătatea cu bună voie, prin beții, prin lenevire, prin viață desfrănată. Închină beții și de anul nou și-și doresc sănătate. Aceștia își bat jec de ei înșiși și de viața lor. Cei cari trăiesc în fărădelegi și în destrăbălări, de asemenea. Ei sunt plini în trupul lor de sămânța boalelor, ba chiar de răni văzute și nevăzute și își doresc de anul nou sănătate, fără a se gândi că trebuie să se vindece mai întâi de răul din ei, pentru a avea un an nou fericit.

De sănătatea copiilor noștri ne îngrijim și mai puțin. Până la cinci ani, dar mai ales până la un an, mor amăriții de ei, ca muștele. Mamele nu-i știu îngriji, adeseori n'au vreme ori n'au cu ce, fiind prinse de lucrul zilei mai avan decât bărbații.

Cum să crezi că vei avea un an nou bun, cu copii slabi, ofticoși, fără vlagă, rău hrăniți, rău îmbrăcați? Mulți dintre părinții plugari au în

casa lor, într'o vieață de om, mai multe înmormântări decât nunți.

Aici aflăm o rană adâncă la viitorul neamului românesc. Noi românii ar trebui să creștem, la an, cu cel puțin patru sute de mii de suflete. Dacă luăm nașterile, așa ar și fi. Dar copiii nou născuți mor în număr așa de mare, încât populația României în anul 1935, pe care s'a fixat socoteala, abia a crescut cu 130 de mii de suflete, numărând aici nu numai pe români, ci și pe toate celelalte neamuri, cari trăiesc cu noi.

E de lipsă o schimbare hotărîtă în grija de sănătatea noastră și a copiilor noștri. E de lipsă ca doctorul să nu mai fie o sperietoare pentru românul dela sate, ci să primim și să urmăm toate sfaturile ce ni se dau.

*
*
*

Dar nu numai sănătatea trupului va aduce fericire în anul nou, ci și sănătatea sufletului. „Suflet sănătos în trup sănătos“, spuneau încă strămoșii noștri cei bătrâni, romanii.

Zadarnic și-ar ura cineva, cu păharul tot plin, an nou fericit, dacă el nu se desbară de păcatele lui din trecut, de slăbiciunile lui. Despre bețiv și omul destrăbălat, am vorbit. Cele două păcate putrezesc și trupul și sufletul.

Dar cum va avea an nou fericit omul ne-chibzuit, care are obiceiul să nu se gândească la ceea ce face, ci dă mereu cu bâta 'n baltă? Cum se va pricopsi leneșul, care nu câștigă nici cât să mânânce el și familia și să o îmbrace? Cum va veni un an mai bun pentru omul mândru, care nu primește sfat dela nime, ci-i place să se izbească cu capul de toți pereții? Ce fericire poate avea în anul ce vine, oricât și-ar dori și ar închina, omul care se ceartă cu toată lumea, care e veșnic în procese și nu poate avea prieteni buni, cari să-l ajute la necaz? Ce spor va putea avea omul risipitor?

Anul, care trece și anul, care vine, nu au nici o înrâurire asupra noastră. Nu e nici o minune, ca minunea să ne ajute. E o simplă și obișnuită scurgere de vreme, care ne atinge într'un singur chip: îmbătrânim, nu numai cu fiecare an, ci cu fiecare zi și ceas ce trece.

Dela noi și numai dela noi și dela ajutorul lui Dumnezeu, se 'nțelege — atârnă să avem un an mai bun. Noi trebuie să ne scuturăm de toate relele din noi, cari ne-au dat un an rău și plin de suferințe.

Zadarnic trece cânele pârăul cu toți puricii în blană: îl vor pișca tot așa de rău ca și înainte de a-l fi trecut.

Dè sigur, fără ajutorul lui Dumnezeu, — mai ales în cele suflatești, nu putem face nimic. Dar spune un vechiu adevăr: „Ajută-te și Dumnezeu te va ajuta”.

În anul nou trebuie să intrăm ca oameni noi, pentru a nu veni asupra noastră relele și suferințele cele vechi, cele din anul trecut.

„Astra“ este-a tuturora!

N'auzi goarna cum răsună, Cluj

Peste văi, cetăți și sate?

Mici și mari cei buni mi-adună.

Calde vorbe, 'ntr'aripate:

Vreți s'ajungem Aurora?

„Astra“ este-a tuturora!

Cer albastru vrem și soare,

Soare 'n suflet și 'n natură!

Rău' 'n fașe să-l doboare.

Jos nestăvilita ură!

Vreți s'ajungem Aurora!

„Astra“ este-a tuturora!

Dacă „Astre“-i merge bine
 Țara 'ntreagă propășește!
 Jos blesteme, uri haine!
 Toți vrem: tot ce ne unește!
 Vrem s'ajungem Aurora!
 „Astra“ este-a tuturora!

Cine mi se dă de-oparte?
 Cine rândurile strică?
 Cine 'ntreabă: ce desparte?
 Munți-venin cine ridică?
 Braț la braț, vrem Aurora!
 „Astra“ este-a tuturora!

BCU Cluj / Central University Library Cluj
 Tu ne vezi din ceriuri, tată,
 Vrem să fim armata sfântă,
 Cu iubire-Ți întrupată!
 Vină! Bine-ne-cuvântă!
 Toți, ca fratele și sora!
 „Astra“ este-a tuturora!

Abonați-vă la revista „Transilvania“!
 Cetiți și răspândiți „Biblioteca populară a „Asociațiunii“!
 Cetiți și răspândiți „Biblioteca Astra“!

Familia și onorabilitatea ei

de Dr. G. PREDA,
vicepreședinte al „Astrei”.

Înainte de a fi devenit o personalitate, fiecare om trăiește în prima celulă a societății, care este familia.

Familia este, precum știm, asociația naturală dintre bărbat și femeie pentru o viață comună și pentru o educație a copiilor.

Ea ajunge trebuincioasă prin copiii, cari au nevoie mult timp în viață de îngrijiri și protejire, precum și pentru demnitatea morală și intelectuală a omului, care încă are necesitate de o lungă educație pentru a ajunge demn de acest nume. Intemeiată deci pe interesul pentru copii, familia se consolidează prin recunoștința ce o inspiră copiilor, atât devotamentul instinctiv și lipsit de interes personal al părinților, cât și afecțiunea lor.

Binefacerile familiei se observă în aceea că ea, constituind prima solidaritate omenească, constituie prima ucenicie în obținerea virtuților sociale, cari ne smulg din brațele egoismului.

Cităm printre aceste virtuți: uitarea de sine în fața datoriei; spiritul de sacrificiu, devotament, recunoștința; afecțiuni desinteresate, etc.

Familia rămâne ca unul din cele mai bune locuri de refugiu pentru durerile și sbuciumul ce ni le aduce viața.

Spiritul de familie strânge într'un mănunchiu obiceiurile, datinile, tradițiile, credințele înaintașilor, făcând ca serii întregi de generații să meargă pe aceiaș cale comună și spre acelaș scop. Dar acest spirit conservator tinde uneori să devină exclusivist și să judece totul numai prin punctul său de vedere, adică prin interesul său. Acest fapt sfârșește prin aceea că familia se găsește uneori în desacord cu realitățile vieții sociale și de stat.

Istoria ne arată cum egoismul și rivalitățile dintre familii mari au contribuit la slăbiciunea și chiar la ruina statului.

Spiritul de familie, orbit, fanatizat prin pasiune, poate deveni, deci, un instrument de nedreptate și de disordine. El poate transmite, alături de bine și iubire, răul și ura și acest rău și ură, înveninat întărâtat prin patimi, poate ajunge, prin graiu și exemple, în inima copiilor. Avem și cunoaștem și azi, de exemplu, răzbunarea corsicanului (vendetta corsă).

Un abuz al spiritului de familie este parțialitatea pentru drepturile ei și disprețul pentru drepturile altuia.

Acei ce au autoritatea în mână, acei, cari distribuie serviciile sau manipulează averea publică, sunt ispitiți, fie prin lăcomia membrilor de familie apropiați, fie din ambiție de a-i ridica și îmbogăți, să-i împărtășească, pe nemeritate, cu toate bunurile, să-i ocrotească la toate nelegiuirile, arătându-se prin aceasta nedrepti față de alți oameni, merituosi, dar neînrușiți.

Dacă spiritul de familie este, deci, un sentiment îndreptățit, legitim de solidaritate, sentiment, ce are la bază amintiri și interese comune, el nu trebuie să facă dintr'o familie o celulă egoistă și nici să aducă degenerarea ei prin așazisul nepotism.

Familia nu este societatea bazată pe egalitate, căci avem în aceea superiori, adică părinții, la cari vârsta aduce siguranța unui bun raționament și dela cari vin binefacerile și inferiori, adică copiii, cari au atins complectă dezvoltare a rațiunii și cari primesc foloasele.

Recunoștința superiorității părinților din partea copiilor se vedește prin respect, care este totodată un simțământ intim intern și o ținută exterioară. Respectul este la baza ordinii ce trebuie să domnească într'o familie. El se poate alipi gîngășiei, iubirii și familiarității (venite prin viața

în comun), fără însă să degenereze, fie în slăbiciune, fie în bădărănie și lipsă de simț față de părinți.

Nu trebuie să ne mulțumim să stimăm familia din care facem parte, dar să și lucrăm ca ea să fie stimată de alții, atrăgând cinstirea și respectul altora. Păstrând onoarea dată de înaintași, să căutăm să o transmitem urmașilor noștri,

Ne-am înșela dacă am considera onoarea familiei ca o prejudecată. Familia își are onoarea ei, întocmai ca și însul singuratec. Cinstea, devotamentul civic, libertatea sunt patrimoniile familiare și fiecare are datoria de a nu le lăsa să se piardă.

Raționamentul slab face pe unii să creadă că distrugerea solidarității casnice este ceva relativ și că fiecare membru rămâne responsabil numai pentru faptele sale. Acest raționament, prin care se prețuește numai onoarea individului și nu aceea a căminului, contribuie la scoaterea din suflet a unui mare principiu de virtute. Căci acela care nu ar avea, poate, teama de a se discredita pe sine nu va da îndărăt în fața gândului de a-și discredita numele. Cu cât avem mai multe exemple și tradiții oneste în familie, cu atât suntem mai puțin scuzabili când le uităm. Este drept că onoarea alor tăi, nu este onoarea ta proprie, dar

nu este mai puțin adevărat că onoarea ta face parte din tezaurul scump al familiei. Omorând acest tezaur, nu-i facem un serviciu, ci ne achităm numai de o datorie.

Organizarea tineretului.*)

Răsboiul cel mare a avut multe urmări rele în toate țările. Bărbații întorși de pe toate câmpurile de luptă s'au înapoiat la vetre cu idei cu gânduri și simțiri pe care nu le-au avut când au plecat de-acasă. Multe idei primejdioase și pentru ei și familiile lor, și pentru țară.

Deși au trăit patru ani în fața morții, mereu sub poruncă și sub ascultare, întorși acasă mulți s'au arătat hotărâți să nu mai asculte de nime. Unii s'au obișnuit fără lucru, și au ajuns niște le-neși. Alții s'au făcut băutori. Cei mai mulți se uitau cu dispreț la alții, spunând că aceia nu plătesc o ceapă degerată fiindcă n'au fost la răsboiu. Mulți s'au îndesat mereu înainte, la locurile de

*) Cine vrea să știe mai multe despre „Șoimii Carpaților” citească broșura cu acest nume din Biblioteca noastră populară Nr. 226—7. (10 Lei).

conducere, ori se pricepeau ori ba. În multe țări au pricinuit răscoale și răsboiul între frați. Mai ales aceia cari s'au luat după învățăturile bolșevice. Conducătorii țărilor biruitoare și-au zis: cu astfel de oameni nu putem păstra ceea ce am câștigat în răsboiul. Iar conducătorii țărilor care au ieșit înfrânte din bătae au spus: cu astfel de oameni nu ne mai putem dobândi ce am pierdut.

Și, atunci, și unii și alții, și-au întors toată grija lor către tineretul ce se ridică. Și-au zis:

„Pe acesta trebuie să-l creștem în idei și credinți sănătoase, pentru că astfel ne prăpădim. Trebuie să-i învățăm pe tineri să fie un popor nu o ceată de oameni fără credință și fără voință. Va trebui să le întărim și trupul și sufletul”.

Și, așa, în toate țerile s'a început a se organiza tinerimea. S'a căutat forma cea mai plăcută mai atrăgătoare pentru tinerime: aceia a deprinderilor și organizării care seamănă cu cea din armată și cu jocuri de gimnastică, pe care tare le iubește tineretul.

În chipul acesta s'au organizat în Ardeal din partea „Astrei”, „Șoimii Carpaților”, iar acum în urmă se organizează de către „Fundațiile Regale” *Străjerii* în țara întreagă. Tot așa este și organizația „*Arcașilor*” în Bucovina, apoi o altă orga-

nizație în țara întreagă: *Cercetașii*. Tineretul care intră în aceste organizații, trebuie să țină anumite porunci și reguli, să se supună fără cârtire comandanților. Ei se leagă să-și țină trupul și sufletul sănătos, să fie cinstiți, drepți, buni camarazi, cinstitori și ascultători de Dumnezeu și poruncile lui, ca și de legile țerii, credincioși și cinstitori ai României și ai Regelui său.

Și, sub ochii noștri, încep să crească rânduri de tineri cari nu mai seamănă cu părinții lor. Sunt mai deștepți, mai disciplinați, mai cinstitori ai autorității, mai drepți, mai gata de jertfă.

De aceea, oriunde părinții sunt îndemnați să-și lase pe copiii lor în aceste organizații tinerești, ei să asculte, pentru că le fac fiilor lor cel mai mare bine. Și țerii asemenea.

Nu în toate ținuturile românești au înțeles însă părinții și copiii ce pot câștiga din aceste organizații și n'au intrat în ele.

Atunci țara a venit cu o lege care a înființat premilităria, în care trebuie, din poruncă, să între în disciplină și instrucție bună pentru trup și suflet toți tinerii dintre optsprezece și douăzeci de ani.

Oamenii trebuie să înțeleagă și să se supună, în rândul cel d'întăiu pentru binele lor.

Și pentru binele patriei.

De ce n'a putut țăranul român să se bucure de lumina culturii.

— Mărturiile foștilor președinți ai Asociațiunii. —

Lăsăm să urmeze convingerile a patru președinți — convingerile exprimate la adunările generale ale „Astrei”. Toți mărturisesc : ușor le-a fost altora — noi am avut să ne luptăm cu iobăgia nemeșilor, cu feudalismul hrăpăreț. Dacă vlașa muncii țăranului era stoarsă de clasa conducătoare a baronilor și conților unguri, cum putea bietul țăran să-și ridice chiar și biserici stabile, câtă vreme erau goști dintr'un „dominiu” într'altul ? !

Mitropolitul *Andrei* bar. de Șaguna, la înființarea „Asociațiunii”, în cuvântarea cu care a încheiat întâia sesiune (4—7 Nov. 1861): „Ne-am adunat în caritate, ne despărțim în caritate. Să dea D-zeu ca până la capătul veacului să fie tot așa... Popoarele mai înainte au putut trăi fără literatură : iară astăzi așa ceva este curat peste putință. *Feudalismul aristocratic s'a delăturat* prin desvoltarea puterii morale și cunoașterea legilor firești ; a pășit în locul aceuia egalitatea de drepturi și egala îndreptățire.”)

*) Actele privitoare la urzirea și înființarea Asociațiunii, Sibiu 1862 ; și în „Transilvania”, XXI (1888) Nr. 17—18.

Președintele *Gh. Barițiu*, la adunarea generală dela Sibiu, în 1892 :

„În miile de comune din *comitatele feudale* și alte *regiuni iobăgite*, chiar dacă locuitorilor le-ar fi fost permis a zidi biserici de piatră și de cărămidă, dară nu le da mâna, pentrucă în cazuri de acestea locuitorii goniți dintr'un dominiu în altul nu ar fi putut transporta o biserică de piatră pe balatuci, precum s'au văzut transportând unele biserici de lemn chiar și până în 1848“.

„Biserici. românești de piatră edificate în *comitatele feudale* câte au existat până înainte de 42 de ani se pot număra pe degete. Biserici de piatră se văzuseră ulterior mai multe numai în *ținuturi locuite de sași și de români*, unde dreptul de proprietate la pământ nu era denegat cu atâta cerbicie ca în *feudalism*“.

La deschiderea „*Muzeului Astrei*“, președ. *Iosif Șterca—Suluțu*, 19 Aug. n. 1905 :

„Genialul și idealistul Impărat *Iosif al II-lea*, călătorind prin Ardeal și văzând pe țăran degradat la soarta vitelor, într'un moment de sublimă și divină inspirație s'a pus și cu mâna proprie a scris în 5 Iunie 1783, aici, în Sibiu, un *decret*, prin care a vrut să șteargă numele de *iobagiu*, în zisa dânsului *rușinea secolului*. Marele

împărat însă n'a izbutit, pentru că nimeni nu l-a înțeles. Bietul iobag a trebuit să-și poarte jugul până la anul 1848, când fulgerul *revoluției franceze* a luminat secolul. Atunci s'au găsit *providențiali*, cari au pus ideea în lucrare. Dar: „*Et voluisse sat-est*”. (E destul și să vrei).

La adunarea generală a „Astrei”, în Brașov 1906, fostul președinte Andreiu Bârseanu: „...trebuințele poporului nostru, *scăpat abea de două decenii din lanțurile iobăgiei*, erau legion, iar mijloacele de cari dispunea noua însoțire culturală, erau de tot măsurate”.

BCU Cluj / ~~Central University Library Cluj~~

Corurile „Astrei”.

Dăm în calendărul de față câteva fotografii de ale corurilor, înființate în despărțământul jud. *Făgăraș*, în anul 1936. Merită toată lauda pornirea aceasta. Corurile „Astrei” sunt condu-se din partea unor domni învățători, cari au urmat la un curs de dirigenți de cor, ținut tot de despărțământul *Făgăraș*.

Câtă trudă au avut, câte zeci și zeci de probe de cor au ținut dirigenții aceștia până să poată fi în stare corurile să ajungă în fața publicului,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Gorurile „Fisirei“ : Făgăraș. Comuna Vaida-Recea.

Corurile „Astrei“ : Făgăraș. Comuna Dejani.

la „șezătorile muzicale“ sau la câte o reprezentație teatrală și muzicală! Coristele și coriștii numai recunoscători le pot fi și Asociațiunea noastră se bucură împreună cu cei dela „Casele culturale“ de rezultatele avute.

Pe calea aceasta înainte!

Intr'alt an vom publica fotografiile de coruri din alte județe.

„Școlile țărănești“ ale „Astrei“

sporesc în fiecare an. Au început cu dreptul. Cine vrea să știe ce frumoase progrese au făcut, citească darea de seamă a unuia din cei mai înflăcărați propagandiști culturali ai „Astrei“, a dlui *Dr. V. Ilea*, președintele despărțământului *Sighet*, în revista societății noastre „*Transilvania*“ (de jubileul de 75 de ani), Nr. 4.

Dăm de acolo *statistica* școlilor țărănești, îndemnând pe toți cetitorii, ca — dacă cumva în despărțământul lor nu ar ființa o astfel de „Școală țărăneasca“ — să se facă luntre și punte și să înființeze una, deoarece roadele vor fi bogate și ținutul întreg le va culege.

Iată „Școlile țărănești“, câte au fost și câte sunt în anii din urmă:

Tablou
școalelor fărănești pe anii 1931—1933.

Nr. crt.	Anul	Despărțământul	Durata cursurilor	Nrul elevilor
1	1931	Sighet	2 săpt. în luna iunie	18
2	1932/33	"	23/II—23/III	25
3	1934	Blaj	25/IV—17/V	23
4	"	Brașov	15/II—15/III	51
5	"	Cluj	25/II—15/III	40
6	"	Făgăraș	18/II—18/III	18
7	"	Salonta	5/II—5/III	40
8	"	Satumare	19/II—3/III	29
9	"	Sighet	23/II—17/III	24
10	"	Sighișoara	4/III—1/IV	24
11	"	Tg.-Mureș	25/II—24/III	42
12	"	Turda	8/I—4/I	31
13	"	Zălau	1/II—31/III	14
14	1935	Alud	4/II—24/II	30
15	"	Alba-Iulia	nespecificat	25
16	"	Beiuș	1/II—28/II	31
17	"	Brașov	25/II—23/III	22
18	"	Carei	5/II—2/III	24
19	"	Ciuc	1/IV—15/IV	19
20	"	Dietosânmartin	17/III—	30
21	"	Făgăraș	17/II—16/III	14
22	"	Gherla	26/IX 1934—5/II 1935	18
23	"	"	15/II—3/III	31
24	"	Gheorgheni	20/III—3/IV	14
25	"	I. G. Ducea	28/I—2/III	30
26	"	Jiu (Petroșani)	10/II—30/III	30
27	"	Maramureș (Căllănești)	27/I—	30
28	"	Maramureș (Vad)	16/III—	24
29	"	Oeland	24/I—18/II	21
30	"	Oravița	15/I—15/II	27
31	"	Reghin	nespecificat	50
32	"	"	3 luni	40
33	"	Salonta	28/I—18/II	30
34	"	Săvârșin	27/I—25/III	22
35	"	Sibiu	15/III—5/IV	19
36	"	Sf. Gheorghe	19/II—9/III	?
37	"	Turda	8/I—20/I	34
38	"	Ugocea	nespecificat	?

Școala țărănească din Gheorgheni, profesorii și elevii.

T a b l o u

școalelor țărănești în anul 1935/36.

Nr. crt.	Despărțământul	Durata cursurilor	Nr. elevilor
1	Beiuș	?	?
2	Blaj	14/V—9/VI	29
3	Bistrița	3/II—24/II	28
4	Brașov	1/II—2/III	43
5	"	8/III—4/IV	60
6	Cluj	8/III—24/III	18
7	Dicioșanmărtin	7/III—21/III	20
8	Dumbrăvenț	24/II—15/III	21
9	Gherla	29/XII 1935—1/III 1936	20
10	Gheorgheni	12/III—19/III	21
11	I. Gh. Duca	?	?
12	Jiu (Petroșani)	Dom. Jan., Febr. și Mart.	50
13	Mercurea Ciuc	?	?
14	Ocland	26/I—16/II	30
15	Oradea	1/III—20/III	30
16	"	1/III—22/III	21
17	Oravița	2/II—?	23
18	Plătărești	26/I—8/III	27
19	Reghin	20 zile	48
20	"	2 luni	46
21	Salonta	16/II—29/II	46
22	Satu-Mare	23/II—7/III	11
23	Sibiu	13/III—3/IV	14
24	"	8/VI—29/VI	27
25	Sighet	1/III—15/III	20
26	Sighet (Călinești)	Dom. și sârb din 25/XI 1935 -- Mai 1936	25
27	Sighet (Bârsana)	20/XI 1935—10/III 1936	20
28	Turda	Dom. și sârb.	24
29	Ugocea	8/I—20/I	?
30	Vășcău	?	?
		9/II—29/II	30

Mai dăm: „Școala țărănească“ din Gheorgheni, 1936, cu domnii profesori și cu elevii.

„Casa culturală“ din Crihalma (jud. Târnava Mare).

Am adus în anii trecuți, în calendarul nostru, dovezi frumoase despre dragostea de lumină a sătenilor. În cutare sat (Cioara, desp. Vințul de jos) au ridicat țărani un monument-capelă. Căramida avea să fie dusă în centrul comunei pe o colină de 200 m. înălțime. Căramida a fost dată din mână 'n mână, de câte 600 de oameni, în decurs de 2 zile, din sat până în vârful colinei. Apa trebuincioasă au dus-o copilele și femeile, ca „paus“ pentru moșii și strămoșii, morți în jugul iobăgiei.

Acum avem să încrestăm la răbojul cultural altă faptă frumoasă, care face cinste conducătorilor luminați ai satului Crihalma și acelora, cari le-au urmat. E vorba de „Casa culturală“, inaugurată la Crăciun 1935.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**Casa culturală din Crihalma (jud. Târnava-mare),
inaugurată în 25 Decembrie 1935.**

Comuna nu e mare: 850 suflete, toate de români ortodoksi. În urma împrăștiării a primit Crihalma 1250 jugăre de pământ arător, fânațe și pășune. Sătenii n'au fost leneși și au pus temelii la câteva așezăminte vrednice de laudă. *Cooperativa* de consum are acum mașini de treierat. Ulițele își au pomi fructiferi (meri). Biserica a cumpărat case parohiale cum se cuvine unui conducător sufletesc. *Biserica* a fost zugrăvită și pictată din nou și înzestrată cu 52 de strane. S'a reorganizat „cercul Astra” din soc. de lectură „Steaua”. S'a înființat o *famfară* cu 14 instrumente și o *bancă populară*. Încă din 1925 se planuia „casa culturală”, pentru un muzeu al statului, pentru bibliotecile din sat, pentru festivaluri și șezători, etc. Multe greutateți au avut de învins cei ce s'au întrepus pentru înfăptuirea „casei culturale”. Din banii soc. de pășunat „Consortiu”, a soc. foștii iobagi, ai consil. jud. Sighișoara și din *cărămida* dăruită („*fiecare locuitor*” a dat „*câte o oaie, spre a se aduna suma necesară clădirii*”) — s'a ajuns ca crihălmenii — în fața a peste 2000 de participanți — să își inaugureze „casa culturală”, cu scenă, cortină frumoasă, sală de 17—18 m. și 4 camere de 4—4 m., etc. (spesele avute, cam 270.000).

Are dreptate păr. *Dionisie Bucur*, sufletul comunei, când speră „că această „casă națională” e a doua biserică, de unde se vor împrăștia în popor ideile nobile, munca cinstită și prin care va urma progresul pe toate terenele”.

Maria Cunțan.

Am vrea ca și cetitorul dela sate să simtă puțină durere la moartea scriitoarei-poete Maria Cunțan. Pentru ce? Pentru că Maria Cunțan a fost una din scriitoarele noastre, care a îngădit mult poezia populară și care în scrisul ei, în poeziile ei pline de simțeminte frumoase, curate, s'a lăsat inspirată de forma poeziei populare și de țărani și țărancele noastre -- cântându-i.

Maria Cunțan s'a născut în Sibiu, în 1862, și a fost fca cea mai mare a profesorului de muzică bisericească și tipic dela „Seminarul Andreian” *Dumitru Cunțan*. Tatăl ei era de fel din Dobârca, de lângă Miercurea Sibiului. După terminarea școalei primare românești din Sibiu, a urmat Maria la școala civilă de fete, săsească de acolo, iar apoi, ajungând în nemijlocita apropiere a scriitorilor Gh. Coșbuc, I. Slavici, I. Russu-

Șirianu, Ilarie Chendi, Octavian Goga, a câștigat mult pe urma lor.

Fîre blîndă, plină de gingășie, Maria Cunțan a fost atrasă de viața curată dela sate și a cântat bucuriile și durerile satului într'o formă literară, care — dacă și aduce ceva cu forma lui Coșbuc și Goga — totuși, lasă să se arate și portretul sufletesc al poetei ardelence. Mai bine decît orice analiză vor grăi bucățile ce le reproducem aici, îndemnînd pe cetitor să-și cumpere cele 2 volume de pezii, întitulate „*Din caietul vremii*” și apărute în București (1916, la „Cartea Românească”).

ICU, Cluj Central University Library Cluj
 Maria Cunțan a suferit mult, murind în „Sanatorul Filaret” din București, după ce a trăit mulți ani în azilul de bătrîne „Domnița Balașa”, tot acolo. Nu se pricepea la învîrteli și nu și-a pus de-oparte bani albi pentru zile negre, fiind o ciocârlie, care cîntă numai de dragul cîntecului.

Un bun cunoscut de al ei a descris zilele ei ultime astfel: „De vreo cîțiva ani poeta M. C. era instalată la „Sanatorul Filaret”, unde s'a stins ca o sfîntă mucenică a unei vieți de umbre și visuri — împăcată cu soarta — care, precum se știe, nu i-a rezervat cît a trăit prea multe

bucurii din acelea aşteptate de ea ca „om”. Când, în seara zilei de 24 Noemvrie 1935, a fost mutată de personalul sanatorului în „rezervă” (cameră cu un singur pat și bine încălzită, având o destinație fatală — cameră în care își dau sufletul cei greu bolnavi) — ar fi zis cătră sora Smaranda, care o îngrijea: „Vezi, soră dragă! Cât mi-am dorit eu în vieață o cameră ca asta, care să fie numai a mea, și n'am avut parte de ea, decât acum când... când nu-mi mai trebuie”. A doua zi, 25 Noemvrie 1935, la ora 8 dim. și-a dat sfârșitul“.

Așa a murit una din bunele poete!

Pe sub fereastră.

*Pe sub fereastră-mi curge-un râu:
Tot lacrimi de-ale mele,
Copilele, cu flori la brâu,
Își spală fața 'ele*

*Și râd cu răsul lor nebun,
Când turmele-și adapă,
Nu înțeleg dacă le spun
Că-s lacrimi, nu e apă.*

Vin și bătrânele din sat,
 Cu limba lor subțire
 Și țin în drum cu mine sfat:
 — Că n'am nici o 'nrudire.

Eu numai doine port în cap
 Și cânturi de iubire,
 Nu sunt destoinică să sap,
 Să leg nu știu trei fire!...

C'o mână întinsă pe război,
 Cu alte 'ntre coclețe,
 Ascult, ascult, fără să vroi
 Peveștile ndrăznețe.

Iar când mă doare-atâta sfat
 Și-atâtea vorbe rele,
 Inchid oblonul dinspre sat
 Si-mi cânt doinele mele...

MARIA CUNȚAN.

Cântec de toamnă.

Acum, când iaú condeiu 'n mână
 Din mâna dorului ortac,
 Sunt pe iubirea mea stăpână,
 Atâtea farmece mă 'ngână
 Și gândurile bune-mi tac.

*Tot ce era scris să răsară
Pe-al firei plai înțelenit,
Invie, cuprinzând cu pară,
Ca 'n zilele de primăvară,
Sufletul meu întinerit.*

*M'aș avânta ca ciocârlia,
Cătră seninul răsărit,
Pe vânt mi-aș măsura tăria,
Prelung ar răsuna — câmpia
Da veselul meu ciripit.*

*Dar o tonnatică durere
Imi pune stavilă la dor;
Iubiți cât inima vă cere,
Vin nopțile de priveghere
Și anii grei cu jalea lor.*

*Și-acum, când pui încet din mână
Condeiu dorului ortac,
Simt greutatea de țărână
Și bucuria mea păgână
Și cântecele mele tac.*

MARIA CUNȚAN.

Episcopul cioban.

— Povestire din Moldova. —

Pe marginea apei Moldova, la poalele Ceahlăului, în satul Stâncele, lucea soarele de primăvară și era ziua întâi de Paști.

O zi mare pentru toată suflarea românească ! Cea mai sărbătorită, cea mai sfântă, cea mai binefăcătoare din toate sărbătorile anului creștin.

La țară prin lanurile întinse, fără de margini, prin munții împăduriți, prin văile adânci, această zi este o adevărată înviorare și reînviere sufletească. Repausul e desăvârșit și liniștea, care domnește peste tot potolește toate sbuciumările sufletești. Ea pune stavilă încordărilor aprige ale muncii, în lupta vieții de toate zilele.

Săteni, sătence, copii, bătrâni, toți reînouiți la haine și — suflet; pâcuri, pâcuri, își iau drumul, încet, spre bisericuța satului, unde îi așteaptă preotul cu masa sfântului aer încărcată de flori și rămurele de primăvară.

Miresmele lor diferite umplu bolțile sfințite, purtate pe aripile îngerilor coboriți prin plaiurile cerești, ca să ajute pe oameni, să slăvească pe Dumnezeu. Ingerii păzitori coboară și urcă pentru noi treptele cerești până la Dumnezeu.

Ei vin la noi cu darurile Lui și pleacă încărcăți de rugăciunile noastre. Se coboară pentru a ne îndruma și se înalță, pentru a arăta Domnului, învierea pământului! Un suflu de vânt cald șoptește în tainice cântări toate nădejdele anului roditor. Toate florile câmpurilor toate firicelele de iarbă își înalță fața spre soare, rugându-l în graiul lor să mulțamească el pe cel Sfânt din ceruri. Graiul florilor este parfumul lor, ridicat în văzduh sorbit de-alungul razelor până la soare.

De prin luncă, din dumbrăvi, din umbra pădurilor dese, de pe toate rămurelele pomilor înfloriți se aude cucul și răsună concertele a mii de păsărele îmbătate de lumină, de căldură și de miremele pământului.

Toate vietățile sălbatice, precum și animalele noastre domestice, în răcoarea dimineții, toate sunt mulțamite și sărbătoresc și ele zilele de Paști, răsfășându-se fără de grije, prin lunci, în tăcerea câmpurilor reînoite, pe unde nu mai umblă omul în acele zile de sărbătoare. Pe marginea apei Moldova, la poalele Ceahlăului, în satul Stâncele, răsuna ecoul clopotelor dela bisericuța din vale, toți sătenii și toți copiii erau la biserică.

După zilele de post și spovedania greșelelor, orânduite de legea creștină, toți copiii așteptau

cuminți, dimpreună cu mare parte din părinții lor, să le împartă preotul sfânta grijanie.

Numai un singur copil, un mic păstor, nu era la biserică în acea zi mare! El păzea oile stăpânului său, badea Ion Leață, om cu stare și fruntaș în sat.

Micul păstor își făcuse și el toate datoriile de copil creștin. Dar, de, nu era chip să lase oile pe câmp, singure, pentru a merge la biserică. El mânase oile pe marginea apei Moldova, cât mai aproape de biserică și, rezemat de marginea unui podeț, asculta glasul copiilor dela școală, cari cântau, în cor: *Christos a înviat!*

Și el știa să cânte. Și își unea vocea, singurel, cu ecoul cântărilor sfinte, aduse de vânt până la el. Părerea sa de rău era fierbinte că nu putea lua parte la evlavia celorlalți copii. Incepu să spuie rugăciunea „Tatăl nostru”. Când ajunse la cuvintele: „Pâinea noastră cea de toate zilele”, se opri. Oare în acea zi de mare sărbătoare numai el era să fie lipsit de pâinea cea de viață, de pâinea îngerilor? Și rămase gânditor, cu capul între palme, pe coatele răzimate de marginea podețului.

Deodată se pomeni lângă el cu un preot înalt, cu barbă mare, căruntă și purtând o cruce frumoasă pe piept, atârnată de un lanț scump.

Copilul rămase nespuse de uimit, cu ochii-i mari ațintiți la înalta înfățișare preotească.

— De ce nu te duci și tu la biserică, copile, zise preotul cu glas blând ?

— De, părinte, cum de nu m' - ași duce și eu să iau astăzi sfânta taină, dar, vezi bine, oile trebuie să fie păzite când pasc și nu le pot lăsa singure pe câmp.

— Dar te-ai pregătit tu bine, pentru sfânta grijanie ?

— O, da, părinte ! Ieri seară m'am spovedit bine, după ce am dus oile acasă.

— Cum te cheamă ? întrebă prelatul.

— Ștefan, da' mama îmi zice Fănică.

— Și unde e mamă-ta ? Ea nu merge la biserică ?

— Ba da, merge ? da' ea se duce la capela din parcul conacului, unde slujește preotul din cătun. Mama lucrează mereu în grădina dela conac și căsuța noastră este în cătun, nu departe de conac. Vedeți, colo, sub deal, între copacii de brad, dincoace de podeț.

— Da, văd. Cine mai locuiește în cătun ?

— Oameni cu casa lor. Mulți din ei sunt slujbași la conac. Preotul zimbi.

— Și tată n'ai, Fănică ?

— Nu, n'am tată. Nu s'a mai întors din războiu.

— Iată ce zic eu, Fănică: eu rămân aicea și păzesc oile tale, tu du-te la biserică și te împărtășește cu toți copiii... N'ai grijă, eu îți voi păzi bine oile.

Fănică fu numai decât înduplecat și nespuse de fericit, dădu bățul său ciobănesc în mâna preotului; își acăță gluga la colțul marginii podețului, apoi zise:

— Părinte, pe câinii mei îi chiamă Bălan și Breazu. Iată-i, și o luă la fugă spre biserică, după ce trecu podețul.

Câinii ciobănașului se apropiară, curioși, de prelat și par'că ar fi înțeles și ei aceste împrejurări neobișnuite, se uitau blând la minunatul păstor, îi mirosiră hainele, dând din coadă. Câinii, când sunt mulțamiți și veseli, dau din coadă. Apoi la îndemnul preotului aleargară în grabă să întoarcă vre-un mieluşel sburdalnic și nesocotit, care se îndepărta prea mult de turmă și de maică-sa.

În timpul acesta Fănică intrase în biserică, se strecurase la masa sfântă, între copiii, cari aşteptau să le vie rândul; merse și el între ei, în fața preotului, care începuse să împartă sfânta taină.

Dar iată, că stăpânul său, badea Ion Leață, îl zări pe Fănică.

— Vai de mine, făcu el, iată și Fănică! da' oile? Cum de au rămas singure în câmp? El ieși repede din biserică, îndreptându-se spre podeț, unde credea că trebuie să fie oile sale, că n'ar fi îndrăznit să strige pe Fănică în clipele alea sărbătorești.

Oile erau aproape de biserică, pe malul celalalt al apei. Care nu fu uimirea badii Leață, când văzu cine-i păzește oile în locul lui Fănică! Nu-i venea a crede ochilor. Badea Ion Leață, recunoscuse pe Episcopul de Iași și alergă la el, trecând podul.

— Cum, Sfinția-ta păzește oile mele?!

Episcopul, cu mâinile încrucișate și răzimat pe ciomagul lui Fănică, zâmbea, văzând nedumerirea țaranului.

— Vezi bine, Leață! răspunse el.

Toți sătenii îl cunosc bine pe acel blajin Episcop, căci, iată, mai bine de trei luni, locuiește și se află mereu printre locuitorii din satul Stâncele și împrejurimi.

Fusese greu bolnav și medicul îi prescrise să stea timp mai îndelungat la munte și, ca loc de odihnă, satul Stâncele. Locuia Episcopul într'un

mic pavilion de vânătoare, la marginea pădurii ; pus la îndemâna Sa de stăpânul acelei moșii, prințul Romea.

Pădurarul și nevasta lui îl serveau cu cinste și devotament, căci prelatul era iubit de bogați și de săraci. Toți cunoșteau sufletul Lui mare, de adevărat creștin și român.

Acum prelatul și săteanul steteau de vorbă. Leață, cu o plină de cinste libertate, Episcopul, cu o vrednică familiaritate.

— Bine, bine, Leață, înțeleg eu ; e nevoie, ca oile să pască și să fie păzite și în ziua de Paști, dar cum face nevasta mai de vreme ouă roșii, pască și altele, precum pregătește ea, din timp, hainele noi și rufăria spălată, ca să fie toate gata, în bună regulă pentru acea zi mare de Paști, așa și voi, bărbații, ar *trebui* să aveți grijă a strânge cu câteva zile mai înainte cele trebuitoare la hrana vitelor voastre, la zile mari de sărbătoare. Câteva brazde de iarbă cosite în luncă mai din vreme, ar fi lăsat timp liber, câteva ceasuri, dimineața, pentru ca toți păstorii să poată merge la biserică. Apoi, să vezi dumneata Leață, este lucru știut, că e mai sănătos pentru vite și mai cu seamă pentru oi, să nu pască iarba prea de dimineață, când este încărcată de rouă... Cre-

de-mă, că sunt și eu fiu de cioban. Voi, în zile de sărbătoare cel puțin, dimineața, până ce iese preotul dela biserică, țineți-vă vitele acasă, dându-le hrana pregătită de cu seară. Și să mai știi dumneata că acolo merge binecuvântarea lui Dumnezeu, unde se bagă de seamă mai cu luare aminte legile noastre creștine. Nu e glumă aceasta, Leață, e un adevăr mare. Lumea luminată, înaintată, a ieșit toată din legea lui Christos.

Nu trecu mult și iată trăsură dela conac, cu doi cai mici de munte. Se opri la capul podetului. Episcopul era așteptat la capela conacului, pentru slujba de Paști, dimpreună cu preotul din cătun, de peste apa Moldovii.

Dar iată și Fănică, care se întorcea dela biserică. El alergă la prelat, în sărută mâna, mulțumindu-i cu însuflețire.

Pe când Episcopul înapoia copilului bățul ciobănesc, Leață se puse în fața cailor neastâmpărați, pentru a-i potoli, înlesnind bătrânului prelat urcarea în trăsură.

Trăsura porni la pas, iar preotul dădea binecuvântarea Sa, lui Leață, lui Fănică, oilor, cânilor, câmpurilor.

Din aceia zi săteanul Ion Leață și-a reținut oițele la grajd, Dumineca și în zilele de sărbă-

toare dimineța, dându-le iarbă cosită: Iși trimise copiii și pe Fănică, la biserică și nu-i merse rău de loc, ci dimpotrivă avu tot mai mult spor la toate. Are copii muncitori și cari știu ce-i ordinea și veselia și belșugul în casă.

Pilda bună, având și ea înrâurirea ei binefăcătoare, mai mulți săteni au luat îndemnul dela badea Ion Leață și satul întreg se preface în belșug, cinste și bună orândueală.

Fănică crește voinic și cuminte, păzind mereu oile pe marginea apei Moldova, la poalele Ceahlăului...

IOANA MĂRĂCINE.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Piatra de hotar

de I. GR. PERIȚEANU.

*Descătușați, în vechea așezare,
Cu drag privim meleagul întregit
Ce-i încă ud de sângele țâșnit
In lupte și sub aprigă 'mpilare.*

*Cu gânduri generoase, de iertare,
Am trece Păcii steagul ciuruit,
Dar bate'n falduri vagul zângănit
Al armelor din pustele maghiare.*

*Zadarnic însă spulberă magnații
Și vor să ne sfărâme iar Penații
Spre-a făuri noi lanțuri libertății,*

*A noastră sfântă piatră de hotar
Cioplită-a fost în stâncile dreptății
Și va sluji de-apururi ca altar!*

Să ne îndrăgim scriitorii.

Cum să ne luptăm împotriva scrisului slab, a multelor cărți, cari otrăvesc sufletul cetitorului? Aducând vorba, cetind, laudând, dând mai departe în cercul cunoscuților noștri cărți, cari sunt pline de sănătate, de voieșie, descrieri despre oameni și ținuturi, cari te îndeamnă să-i cunoști și să le vizitezi.

Avem cărți de acestea — e vorba să le cunoaștem și să le scoatem la iveală; din bibliotecile populare, din bibliotecile particulare. O carte bună este în stare să desinfecteze covorbirile dintre oameni, să aducă zeci de ceasuri fericite într'o familie, să rodească în inimele îndurerate. Un Creangă, Coșbuc, Alecsandri, Goga, Sadoveanu, Hogaș, Eminescu, Iosif, ca să nu în-

șirăm decât numai pe câțiva, sunt în stare să fie doftorii sufletești ai satelor și orașelor noastre, dacă operele lor pătrund în ele.

Ca exemplu vrednic de imitat, iată ce mare binefacere a fost un scriitor cu scrisul său, în fundul Chinei.

Ascultați cum aduce tributul de recunoștință o scriitoare americană unui scriitor iubit, care, în tinerețea ei, a avut o înrăurire covârșitoare asupra ei.

E vorba de scriitoarea *Bück*, ale cărei romane se traduc acum în toate limbile Europei, fiindcă ~~redau~~ ~~vieața~~ ~~sufletească~~ ~~din~~ China mai bine decât chiar și cărțile de știință. Americana a avut marele noroc că s'a născut într'o regiune îndepărtată din China, într'o casă de misionari americani, părinții ei fiind misionari.

Ca fetiță mică n'avea prietene și prieteni de joacă albi, de vârsta ei și de aceea era silită să se joace și să învețe chinezește cu copiii localnicilor. Părinții ei aveau mult de lucru, de aceea micuța nu prea putea fi supravegheată.

De pe când era mică de tot a învățat ea să citească și marea ei mângâiere era că avea puțința să se adâncască în cetitul cărților bune.

Intr'o zi s'a întâmpat un „eveniment” în vieața ei: a descoperit o bibliotecă întreagă de cărți legate frumos, pe o policioară, care era cam prea sus pentru statura ei, dar la care ajunsese urcându-se pe un scăunel. Fetița frunzărise până atunci cărți pentru copii, Biblia, cărți bisericești, biografii de vestitul scriitor Plutarh, poezi mari engleji, pe cari nu-i înțelegea, fiindcă avea abia 7 anișori. Era o zi caldă de August, după masă, pe la 3 — toată casa dormea, afară de părinții ei neobosiți. Fetița ceti pe scoarța întâiului volum: „*Oliver Twist*” de *Dickens* și se cuibări într'un colț tăinuit al verandei, unde numai trupșorul ei plâpând putea să-și ia refugiul. Avea un buzunar plin de nuci și își inchipui, la început, că va sparge nuci, va mânca și va ceti — dar cartea era atât de ademenitoare, încât, la 6 ceasuri, când au strigat-o părinții la mâncare, băgă de seamă că nu atinsese nici o nucă și că soarele se pregătește de scăpătat. Clămpăni cu scoarțele cărții de două ori și izbucni în lacrimi, fiindcă îi era peste putință să sufere marea nedreptate ce i se făcea lui *Oliver Twist*, de care era vorba în carte. A mâncat seara par'că n'ar fi mâncat ea. În pătulețul ei ceti până târziu și adormi cu cartea sub căpătâi. A cetit-o din scoarță 'n

scoarță — apoi a luat altă carte — pe „*David Copperfield*” — că erau acolo toate operele scrise de scriitorul englez Dickens — și nu s'a lăsat până ce n'a cetit întreg șirul de cărți, odată, de două ori, de mai multe ori. Zece ani a urmat rețeta aceasta și așa s'a obișnuit cu scriitorul acesta iubit, încât avea totdeauna câte o lucrare de a sa la îndemână, ca să citească, de ici-colea, câte o pagină atrăgătoare.

Dickens a învățat pe mica cetitoare să iubească, ea, americana, Anglia. El i-a arătat frumusețile Angliei, a făcut-o să se înfioare — de serile de Crăciun, să se plimbe pe străzile Londrei, încât, când a călătorit odată în Anglia, americana se plimba pe acolo ca la ea acasă, deoarece avusese drept călăuză pe scriitorul iubit. Și cum laudă scriitoarea Bück scrisul lui Dickens? „Astăzi am pentru Dickens un simțemânt, pe care nu-l am față de nici o altă suflare omenească. *El mi-a deschis ochii* pentru a pricepe pe oameni; pe cei sus-puși și pe cei de jos, pe cei bogați și pe cei săraci, pe copiii cei bătrâni și pe copiii cei mici. El m'a învățat să urăsc prefăcătoria și cuvintele rostite cu o evlavie mieroasă. El m'a învățat că în dosul asprimei poate să sălășluiască cordialitatea și că această cordialitate este ceea ce

este mai dulce și că bunătatea este ce e mai bun pe întinsul lumii. El m'a învățat să disprețuiesc pofta nesățioasă după bani. Am găsit oameni, — cari semănau leit, de să te miri, cu cei descriși de dânsul — cei buni au fost, poate, mai puțini desăvârșiți, iar cei răi erau de o fire mai amestecată, decât cum i-a descris scriitorul”.

De ce le scriem toate acestea în calendarul nostru? Ca să se convingă și cetitorul nostru cât de mare poate fi înrâurirea unui scriitor asupra cetitorului său și să-și dea și el osteneala ca — în mic — să calce pe urmele scriitoarei americane, îndrăgind pe unul din scriitorii noștri și luându-și-l de tovarăș de drum pe calea vieții.

Aici mai amintim numai atât: lucrări de ale lui Dickens, sunt tălmăcite și în românește. Au apărut în editura „Universului” și în „Biblioteca pentru toți”, încât fiecare poate controla dacă are dreptate cine le laudă. Ele sunt o po-doabă a literaturii.

Nu te bucura de durerea altuia!

Șandramaua austro-ungară.

Potemkin a fost, pe vremea vestitei împărătese-țarine a Rusiei Caterina a II-a, guvernor și comandantul suprem al armatelor rusești. Numele lui a ajuns de pomână. Se spune: „sate de ale lui Potemkin“, când vrei să spui: numai de ochii lumii.

De ce? Ca să înșele pe suverana sa, se zice că Potemkin, când călătorea, prin 1787, Catarina a II-a, ar fi ridicat în ruptul capului, în provincia Crimeea, sate frumoșele, de cari nu mai fuseseră pe acolo și că ar fi dat poruncă să vină țărani și țărance, bine îmbrăcați, să preaslăvească pe țarina și să-i adeverească la fața locului traiul lor, ca în sânul lui Avram, pe meleagurile acelea.

Sate înfloritoare, la poruncă preainaltă! Era la mijloc o tragere pe sfoară ticăloasă — Rusia gemenă sub cnutul țarilor și al miniștrilor hrăpareți — Catarina a II-a trebuia însă să fie informată altfel și avea să creadă că poporul trăiește într'o țară, în care chiar și câinii umblă cu colaci în coadă.

N'a fost numai în Rusia Potemkin! Potemkini de aceștia s'au găsit și într'alte țări, ca d. e. în fosta Austro-Ungarie. Miniștri, cari credeau

că aduc un serviciu „patriei”, mințind pe domnitori, convinși că cu o politică a struțului adevărul nu iese la iveală. Credeau că dacă fluturi steagurile și dacă intonezi imnul național, „Szózat”-ul — toată lumea se va da împăcată și va uita împăcările, urmărite pe tema naționalităților.

Ca în Austria, cu sistemul „fortwursteln” (trăgănarea de pe o zi pe alta a rezolvirii), așa și în Ungaria, cu sistemul Potemkin, nădăjduiau conducătorii, și în timp de războiu, să o scoată la căpătâi.

Iată-l pe arhiducele Iosif, conducător de armată, din ramura maghiarizată a dinastiei de Habsburg, Potemkinul unghuresc.

În 27 Sept. 1917 ajunge împăratul Germaniei *Wilhelm* al II-lea la Cluj. În memoriile arhiducelui Iosif, publicate de „Academia Maghiară”, se arată *pe față* Potemkinul maghiar; căci descrie însuși negru pe alb, că i-a arătat lui *Wilhelm* în Cluj „numai deputațiuni țărănești din comune maghiare, altfel ar crede Kaizerul german că Ardealul este în majoritate german”.

În Sibiu, în fața bisericii evanghelice săsești vorbește *Wilhelm* cu episcopul sas de pe atunci *Frederic Teutsch*, „vreo 20 de minute”, între patru ochi, având pe ceilalți atât de departe încât nu

a putut fi auzit de nimeni. În 25 Septembrie, două zile înainte de Cluj! Aici erau numai sate săsești și țărani sași — altă potemkiniadă!

Arhiducele Iosif aude pe Wilhelm cum exclamă, urcându-se în automobil: „Ungurii ăștia! Le-aș arăta pumnul și i-aș învăța eu să 'nceteze odată să subjuge pe nemți!” (citat din memoriile). Și arhiducele Iosif se spărie de „nepatriotismul” episcopului Teutsch, caută să molcomească pe Wilhelm al II-lea, amenință chiar, așa, cum poți amenința pe un suveran, făcând pe Wilhelm să înțeleagă că va avea de furcă cu ungurii dacă vrea să-și răzbune și să informeze fals pe Karl (murise Francisc Iosif).

Și Wilhelm, cel ce știa că li se face nedreptate românilor, poruncind reprezentantului Germaniei din Viena ca — de câte ori e vorba de români să ceară lui Tisza pe seama lor un tratament mai omenesc: „Herr, gedenke der Rumänen!” — Domnule, adu-ți aminte de români (atunci voia Wilhelm să intre în grațiile românilor!), Wilhelm spune arhiducelui Iosif, în 27 Septembrie 1917, că, „după părerea sa este lucru „principal ca în Austria să aibă dreptul de a stăpâni și de a deține întâietatea — germanii, iar „în Ungaria — ungurii”.

Altă potemkiniadă!

Și unuia și celuilalt trebuia să le strige cineva: dar satele românești și sârbești și slovace și chiar și șvăbești din Austro-Ungaria unde sunt? Bărbații lor, firește, erau, cu ceilalți pe câmpurile de luptă, dar regimentele erau semănate drăcește, cele românești printre cehi, cele cehe printre români, ca să sugrume mișcarea populației nemulțumite, în caz de nevoie!

Popoarele din Austro-Ungaria se deșteptaseră și tindeau să-și trăiască viața națională.

Nici conducătorii din Ungaria, nici cei din Austria n'au priceput *spiritul vremii* și s'au împotrivit și au crezut că cu reprezentanții à la Potemkin pot să țină roata vremii în loc, păstrând, pentru veci și pururi, un *stat, care nu mai corespundea timpului*.

Ștefan Ludwig Roth, martirul sas, le-a spus-o tuturor, încă din 1842: ori vreți ori nu vreți, în Ardeal sunt românii în majoritate. Poporul acesta vrea și *el* să trăiască! Băgați de seamă să nu vă treziți prea târziu din buimăceala în care trăiți. N'aveți să-i puteți desnaționaliza. Sunt *prea* mulți. „...nobilimea maghiară în Ardeal, ca la semnalul unei goarne...”, dă în vileag acelaș proiect de lege (urbarială) nenorocit, spre stricăciunea țării, cum

a lăsat Samson vulpi cu cozile aprinse în lanurile de grâu ale filistenilor“.

Șt. L. Roth a murit împușcat de unguri, dar adevărul spus de dânsul *tot* adevăr a rămas.

* * *

Are un scriitor-misionar german, *Gustav Adolf Gedat*, o descriere minunată în frumoasa sa carte: „Și asta se numește vieată ?!“ Povestește cum s'a plimbat odată pe la Hollywood, orașul american, vestit pentru atelierele cele mari de cinematograf.

După ce a luat parte la filmarea câtorva scene pentru cinematograf — ajunge într'o piață, lungă de câțiva kilometri pătrați, în care domnește o tăcere misterioasă, neliniștitoare.

Pretutindeni clădiri: înaintea sa un oraș american, cu stradă frumos-pietruită, cu felinare, cu de toate. Tăcerea e de mormânt. Dă să deschidă o ușă și e cuprins de spaimă, când vede că *întreagă* casa nu-i decât un părete de lemn, îmbrăcat în carton, cu podoabe mincinoase pe el.

Intr'alt loc un sat din munții Alpi, din Bavaria (Germania). Uliță, poștă, restaurant, copețișe de șindrila, cu zăpadă pe ele, dar o zăpadă fabricată pentru ochii lumii. Toate casele astea, de asemenea, ca la teatru, numai partea de dinainte, de lemn și carton.

O piață dintr'un orășel franțuzesc. Case străvechi, cu o catedrală, care stăpânește întreagă piața. Trepte largi duc spre măreața poartă, gotică, a bisericii. Sfinți și sfinte în firidele dela intrare. Și deschide Gedat ușile caselor și porțile catedralei — și nu dă de nimic altceva decât de scheletul de bârne și de hârtia cea tare, de carton!

Altă priveliste! O grădină parc, străveche, cu un castel de jumătate în ruină. Peste drum un templu din Egipt, cu stâlpi înalți, cu hale, cu statui de ale faraonilor.

Toate de carton!

„Asta-i Hollywood!” exclamă misionarul Gedat. „Construcție strălucită, fațadă, stuc, dar în dos nu e nimic, nimic, decât scheletul de lemn, care ține întreagă șandramaua asta și pe care un vânt mai tare o poate doborî la pământ ca pe o casă de cărți de joc“.

Austro-Ungaria a fost un Hollywood european, ridicat de reprezentanți ca arhiducele Iosif!

Fericirea popoarelor din el a fost o potemkiniadă!

Latifundiarii unguri credeau că pot să mai trăiască în castelele lor putrede, putrede, fiindcă nu se bazau pe omenie, ci pe spiritul hrăpareț de oligarhi.

Deschideai porțile bisericilor lor și nu dădeai de cântecele, de coralele bisericești, cari cântă pe „om”, ci de golătatea, care spăimânta pe misionarul Gedat. Asta nu era religie creștină!

N'a domnit iubirea de oameni în fosta Austro-Ungarie. Au crezut arhiducii potemkini că cu minciuna se poate domni, de aceea s'a prăbușit șandramaua lor, ca o casă de cărți de joc!

Seară de vară, pe câmp

*Cosită-i iarba — miros răspândit,
Ca o mireasmă — gându-l întremează,
Pe o costișe satu-i tolănit
In fund pădurea-păcură e-o meterează.*

*O vacă Pinzgau, plină 'n flămânzări,
Păscut-a tacticos, chiar ziua 'ntreagă.
Privi spre sat. S'aud chemări?
Vișeaua 'n gând: „Am fost destul pribeagă“!*

*Și când — în aierul de vară, liniștit —
Fuiorul alb de fum da-acas' văzu,
Pornind la drum, de clopot dăngănit
Se înfrăși cu-un lung și tainic: Muu!*

I. MARIN.

Povestea pietrarului japonez

de *MULTATULI*.

Zice că era odată un om, care sfărma pietri, dintr'o stâncă. Munca sa era grea de tot și el muncea din greu, da' sâmbria-i era mică de tot și împăcat cu soarta nu era de loc.

Suspină pietrarul, fiindcă munca-i era grea și strigă odată: „Hei, de-ași fi odată bogat, să mă odihnesc și eu pe-un *baleh-baleh*, cu clambu *) din mătase roșie!”

Și se pogori un înger din ceriuri și zise: „Așa să se întâmple cum tu ai dorit!”

Și numai că ajunse pietrarul nostru bogat. Se lăfăia într'un *baleh-baleh* și camblu era din mătase roșie.

Trecu odată pe acoloa *Regele* din țara aceea, cu călăreți și peste capul Regelui purtau curtenii *paiongul* **) de aur.

Când văzu astea bogătașul, se supără rău că nu țineau și pe de-asupra capului lui un paiong de aur și nu fu mulțumit câtuș de puțin.

Suspină și strigă: „Aș vrea să fiu Regele!”

*) Perdea.

**) Umbrelă, dovadă de stare aleasă.

Și se coborî un înger din ceriuri și zise:
„Așa să se 'ntâmple cum *tu* ai dorit!”

Și numai că se pomeni bogătanul Rege. Avea mulți călăreți, înaintași și și în urma caretei călăreți, iar de-asupra capului lui purtau curtenii un poiang de aur.

Soarele lucea cu raze fierbinți și arse pământul, de se uscă iarba de tot.

Regele se tânguia că soarele îl arde 'n față și că-l are în puterea lui. Și n'a fost mulțămît.

Suspină și strigă: „Aș vrea să fiu *soarele!*”

Și se pogori un înger din ceruri și zise:
„Așa să se 'ntâmple cum *tu* ai dorit!”

Și se prefăcu Regele în soare. Și soarele își trimise razele în sus și 'n jos în stânga și 'n dreapta, pretutindenea.

Și arse iarba de pe pământ și fața domnitorilor, cari erau pe pământ.

Da' numai că veni un nor și se așeză între pământ și soare și razele soarelui se resfrânseră înapoi de pe pământ.

Se mânie atunci soarele, fiindcă i se împotriva puterii sale cineva și se tânguia că norul e mai puternic decât dânsul și nu fu fericit.

Vru să fie *norul*, care era așa de puternic.

Și veni un înger din ceruri și zise : „Așa să se 'ntâmples cum *tu* ai dorit !”.

Și se prefăcu soarele într'un nor, care se așază între soare și pământ și prinse razele soarelui, încât iarba putu să crească în dragă voie.

Și plouă din nor picături mari, grele, pe pământ, de începură a se învolbura râurile și potopul săltăreț duse cu sine cirezile.

Și norul pustii cu apa lui cea multă câmpurile.

Și căzu și pe-o stâncă — da' stânca nu se urni din loc. Și plouă ca din găleată, da' stânca nici că se clăti.

Și se mânie atunci norul, fiindcă stânca nu voia să-i meargă din cale și fiindcă deșartă-i era țâria șuvoaielor sale. Și n'a fost mulțămît.

Strigă : „I s'a dat putere stâncii peste mine !
Vreau să fiu *stânca* !”

Și se pogori un înger din ceruri și zise : „Așa să se 'ntâmples cum *tu* o dorești !”.

Și se prefăcu norul în stâncă și nu se clăti din loc nici când lucea soarele, nici când ploua norul.

Și numai că veni un om cu sapa și cu o daltă ascuțită și cu un ciocan greu — și începu să taie pietri din stâncă.

Stânca zise atunci : „Ce să fie asta, că omul are puterea peste mine și că-și croiește pietri din sânul meu?!“ Și n'a fost fericită.

Strigă : „Sânt mai slabă decât *pietrarul!*... Vreau să fiu *eu* în locul lui!“.

Și pogori un înger din ceriuri și zise : „Așa să se 'ntâmple cum *tu* ai dorit!“

Și se schimbă stânca în pietrar. Și bătea pietrarul în stâncă, de scotea pietri din ea, muncind din greu și căpăta pentru munca asta puțină sâmbrie — și, totuși, era fericit.

(Tălmăcire liberă, din „Max Havelaar“, 1859).

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cari foi să îndrăgim ?

Intrebare, la care vei crede, cetitorule, că este așa de ușor de răspuns ! Ușor ? Foarte greu ! Iată de ce !

Flecăriile de babe bătrâne gângave au trecut și la mulți cu scaun la cap și — în loc să folosească timpul scump, de zeci de ori scump — cu vorbe cumpătate, cu fapte cinstite, vrednice de laudă, își împuiază oamenii urechile cu fel de fel de bazaconii, bat apa 'n piuă, fură timpul lui Dumnezeu.

Din fiecare faptă mărunță, vrednică de combătut, nu-i vorbă, din fiecare țânțar îți fac un armăsar! Oameni, cari vreau să pescuiască în tulbure, oameni, cari vreau să se ridice în cinsturi și ranguri prin strigăte și prin arătarea cât mai sgomotoasă a greșurilor altora, iau condeiul în mână și -- dăi și dăi! — la chilomane prin unele din foile noastre.

Cu văicăreli și cu generalizări (când arunci în cârca unui ținut întreg greșurile unor oameni de acolo; boangheni, regățeni, trocari și altele!) nu ajungem departe! Dimpotrivă, ne stau în drum.

Da... dar atunci ce ar tipări gazetele.

Unii gazetari își spun: oamenii citesc bucuros despre matrapaslăcurile săvârșite, descrise pe larg. Cutare „jurnalist” — o ține morțiș cu „Crima feroasă din...”, „Groaznicul viol din...”, „Bașbozuciile jandarmerești...”, „Gogoășele ministerului X...”. Literele cât pumnul, dar tot cu pumnul îți vine să sfărâmi condeiul, care n'are de aceea cerneală în cioc, ca să scrie știri de astea.

Te cuprinde o scârbă cumplită, cetind astfel de foi. „Bagă de seamă!” îți vine să strigi „jurnalistului”, „bagă de seamă! Ești ca băiatul mincinos, care strigă mereu: Lupu măăă! Lupu măăă!, încât când a venit aievea lupul, au dat oamenii

din umeri și au spus, împăcați, neștiutori de adevărata primejdie: „Lasă-l în păcatele! Iară ne minte!”

Când vei băga de seamă, cetitorule, că gazeta ce ți se trimite este plină de ghimpi și n'are nici o cât de mică floristică de trandafir, cu miros întremător, când nu vei găsi în foaie decât sudalme și sgândăreli veninoase — trimite-o *inaărat* și scrie domnului redactor: dumneata nu vrei să ne ridici!

Și uită-te respicat și la *caricaturile*, la *glumele desemnate* prin foile ce le cetești. Sunt bune și îndreptățite glumele, dar toate își au o margine. Și gluma, dacă este numai și numai îndreptată să invenineze — este vrednică de disprețuit.

Nu râde și tu cu cel ce poartă condeiul și creionul de desemnat cu scopul de a-ți răpi toate idealele, toate țintele mai înalte, spre cari trebuie să întinzi mâna, dacă vrei să fii om!

E mare primejdia aceasta de a râde de răni grele sociale, de ale societății omenești!

Aruncă foaia, care te servește cu astfel de glume și scrie redactorului, să o știe: „Mi-e greață, da, mi-e greață de glumele dumnitale!” Așa nu scrie și nu desemnează un om, care vrea să îndrepte!”

Dacă-i așa, atunci nu arăta la lume și țară „vițuri” de astea, râzând cu hohot, dacă sunt dați în târbacă conducătorii țării — fiindcă ticăloșia desemnătorului prinde rădăcină în sufletul celor din jurul tău și le tâmpește simțurile.

Cere foii dumnitale să nu te poarte de nas!

Cere foii dumnitale să-ți lărgescă și câmpul vederii dumnitale, arătându-ți sbuciumul sufletesc nobil al oamenilor mari, cursul gândurilor de primenire socială. Pretinde să știi din teascurile foii dumnitale cum o duc și în țările străine, învecinate și mai îndepărtate.

Locuim doi pași de Cehoslovacia, de Jugoslavia, de Polonia. Ce știm noi de sbuciumul sufletesc a acelor buni de acolo? Ce știm noi de poezia lor poporală, de autorii lor de seamă, de încercările lor de a crește producția, de a lucra prin fabrici cât mai bine, de a se apropia de noi, ca în viitorul apropiat să ni se închege rândurile tot mai strâns?

Firește, cunoștințele acestea după ce ai luat la cunoștință cece este la noi.

Țarane român! Poți să pregătești sosirea unor alte vremuri, mai bune, mai înțelegătoare! Cum? Aruncând cu scârbă dela dumneata toate

foile, cari sgândăresc toate patimile, trecând cu tăcerea toate „caricaturile” nerumegate, cerând, cerând cu toată tăria, un scris, care să învioreze sufletele!

Urare „Astrei”,

din prilejul împlinirii a 75 ani de activitate rodnică:

A *stra-i* *stea*, *ce strălucește pe-orizontul româ-*

[*nesc,*

stea, *pe care toți românii, cu drag o sărbă-*

[*toresc.*

T *e* *rog*, *Muză*, *mă inspiră ca s'o felicit și eu!*

R *og* *fierbinte*, *deci*, *ca preot*, *pe Prea bunul*

[*D-zeu!*

A *stra* *veșnic* *să 'nflorească! Lumină să răspân-*

[*dească!*

Preotul ȘTEFAN POPESCU,

președintele Asoc. „Asta”,

filiala Fundulea (Ilfov).

Serbările jubiliare ale „Astrei“.

Cu o deosebită pompă și pe deplin reușite au fost serbările de 75 de ani de existență ale Asociațiunii noastre, la Blaj, în zilele de 19—21 Sept. 1936.

M. Sa Regele a ținut să ia parte în persoană, ca președintele de onoare al „Astrei“, împreună cu membrii guvernului — dând astfel dovadă despre marea iubire ce o poartă societății noastre culturale.

M. Șa Regele cu Marele Voevod Mihai au sosit cu un tren special și s'au dus la Biserica ortodoxă, unde I-a ieșit în cale I. P. Sf. Sa Mitropolitul Nicolae al Ardealului, înconjurat de Arhieriei mitropoliei ortodoxe române — apoi la Biserica gr. cat., unde a fost întâmpinat de nou alesul Mitropolit I. P. Sf. Sa Dr. Nicolescu, cu Arhieriei mitropoliei unite. Aici s'a desvelit o placă comemorativă.

Ședința festivă s'a ținut în Palatul cultural, inaugurat tot din acest prilej. A fost lume nespus de multă.

Di *Dr. Iuliu Moldovan*, președintele „Astrei“ a ținut cuvântarea festivă, bineventând pe oaspeți și descriind trecutul societății, precum și planu-

rile pentru viitor. Oratori, îndelung aplaudați, au fost: I. P. Sf. Sa *Mitropolit Nicolae*, I. P. Sf. Sa *Mitropolit Alex. Nicolescu*, ministrul școalelor, dl *Dr. C. Anghelescu*, reprezentantul Acad. Române, prof. univ. *Dr. I. Lupaș*, directorul Fundațiilor Regale, dl prof. univ. *Dim. Gusti*, președ. Reun. fem. române, d-na *Maria Baiulescu*, reprez. Ligii Culturale, dl *Ștefan Pop*. Cuvântarea regală a *M. Sale Regelui*, a format punctul culminant. Ceilalți oratori, numeroși, din lipsă de timp, n'au putut lua cuvântul.

Au urmat apoi: recepțiile, masa la Institutul Recunoștinții, vizitarea Expozițiilor, producția Șoimilor, pe Câmpia Libertății.

În Palatul cultural au vorbit: dl ministru *Alex. Lapedatu*, despre „Manifestul revoluționar din 1885”.

Un *festival artistic*, cu orchestră, arii de operă, coruri și icoana dela țară „*La Seceris*” de *Tiberiu Brediceanu*, a încheiat ziua dintâi.

Sâmbătă (9 IX.) s'a ținut o ședință de consfătuire a președinților de despărțăminte, când au conferențiat domnii: *Dr. N. Căliman* și *Alex. Lupeanu-Melin*. „Secția medicală și biopolitică” a ținut, în aceeași zi, o ședință, având ca oratori principali pe domnii: *Dr. Pompiliu Nistor* și *Dr. C. Radu*.

A doua ședință plenară s'a ținut Luni, în 21 Sept., prezidată de dl v.-președ. al „Astrei” Dr. Gh. Preda.

După masă s'a dat în Palatul cultural un foarte reușit *festival țărănesc* cu „Șoimii” din despărțămintele Cluj (Dr. Iuliu Hațieganu) și Reghin (Dr. Eugen Nicoară),

Praznicul „Astrei” a reușit cât se poate de bine. A luat parte la el foarte multă țărănime, din apropiere și din mari depărtări chiar, adevărind prin aceasta marea dragoste ce i-o poartă și țărani.

BCU Cluj / ~~Central~~ University Library Cluj

Ziua și noaptea.

Steteau lângă olaltă, în roșeața apusului de soare, Ziua și Noaptea.

Ziua zise: „Douzeci și patru de copii — e mare harul, cu adevărat mare! Cum să ni-l împărțim? Doisprezece tu și doisprezece eu — așa am scoate-o la cale, numai câte odată și pe scurtă vreme. De-ar fi mereu așa, te-ar obosi, femeie slabă ce-mi ești! Ascultă, nevastă!”), de îndată

*) În limba cehească este Noaptea de genul masculin, e bărbat.

ce se pornește vara, iau eu pe cei mai mulți din copii în grija mea. Mă bucur de porodița asta sălbatică! Vreau să le hărăzesc lumina soarelui și căldura, florile înflorite și poamele pârguite, jocurile și petrecerile; mai apoi arunc în ei cu valuri-valuri de ploaie, las să fie purtați de furtuni deslănțuite și să fie scuturați de durduiturile norilor. Imi place să fie copiii puțințel chelfăniți — că le cade bine“.

Noaptea nu dete Zilei nici un răspuns, dar când începu să umble soarele pe cer, cuprins de jale, când tatii Ziua i se așează pe umeri ceața toamnei, ea o haină cu coadă și tata începu, fără să o bage de seamă, să lase să-i cadă un copil după celalalt — numai că se porni mama Noaptea pe urmele bărbatului și își ridică toți copiii. Când începu iarna și cu ea, deodată, întunericul îndelungat și frigul, pricinuitor de stricăciune, își avea Noaptea mantaua plină de copii și-i îngrijea, de seara până dimineața.

De scriitorul ceh I. NBRUDA.

Chiuituri, obiceiuri, la nuntă, în jud. Murăș.

Culese de Dr. Eugen Nicoară.

Se adună la mire tinerii (fete și feciori) și pleacă după „nunii mari”. Acolo „oaspătă”, joacă și chiuie „nunilor” :

I. Cât îi satu' nost de mare

Nu-i casă c'-a nunii-mare !

La ferești

Cu flori domnești,

La țâțana dela ușă

Rădăcina cea de rujă,

Pe podele

Floricele,

Să joace finii pe ele.

II. Bine-mi pare, de ce-mi pare,

C'am ajuns iar' nună-mare

Și-am o fină,

O lumină —

Și-un finuț

Un păhăruț. —

Bine-mi pare, de ce-mi pare,

C'am ajuns pe astă cale,

Că de când m'am măritat.

Pe-astă cale n'am umblat.

III. Dragu-mi-î la veselie,
 Cu oameni de omenie —
 De-a lunguțu' satului,
 Cu neamu' bărbatului !

IV. Gată-te, nunule bun,
 Și vino cu noi la drum,
 Umpleți punga de bani bine,
 Ca să nu fii de rușine,
 Ia și două luminări,
 Să cununî doi tinerei.

De aici pleacă toți la mire, îl iau și pe el și
 pleacă după mireasă, iar în strigăte :

V. Cine 'n lume s'ar afla
 Să ne-arete ulița
 Unde șade mireasa —
 Bună plată-ar căpăta.
 Ar căpăta vin și bere,
 Pe seară buzele mele,
 Ar căpăta vin și nuci.
 Și pe seară buze dulci.

VI. De trei zile tot venim —
 Tot prin apă și prin piatră,
 Pe-un blid de zeamă acră ;
 Prin pietri, prin *bicașei*,
 Pentru vreo doi tăieței ;

Prin tină până 'n urechi,
Pentru-o oală de curechi.

VII. Da' ieșiți de ne vedeți,
Numai nu ne deochieți!
Că ni-s caii sprintenei
Și voinicii tinereii
Și ni-s caii spumegați
Și voinicii ospătați.

VIII. Noi mergem după mireasă,
Nu știu, lăsa-ne-'or în casă,
Da' ne-'om băga pe fereastră
Și-om lua mireasa noastră.

IX. Cătu-i satu' 'n sus și 'n jos
Nu-i mire c'al nost frumos.
Numa'n munte e un brad
Și acela-i rătezat
Și la mijloc îi tufos,
Cum e omu' mai frumos.

Ajung la poarta miresii, care e legată. Fe-
tele spun :

X. Dragii noști de *colăcari*,
Dați voi vamă la portari.
Dați-i vamă cât 'or cere,
Numai noi să putem mere.

Dați-i vamă câte cinci,
 Numai să mergem de-aici.
 Dați-i vamă câte zece,
 Numai noi să putem trece.

Fetele iau mireasa și pleacă la cununie.

XI. Ia-ți, mireasă, ziua bună
 Și te du și te cunună,
 Dela grădina cu flori,
 Dela fete și feciori.

XII. Tu, mireasă, draga mea,
 Mai ridică-ți hobotu'
 De-ți mai vezi ibovnicu',
 Cum își varsă lacrimile
 Pe sub toate gardurile.
 Tu, mireasă, după tine
 Eu nu văd plângând pe nime,
 Da' după mirele tău,
 La toate le pare rău.

La biserică.

XIII. Domnule, părinte, bun,
 Ieși afară până'n drum,
 Ia-ți în mân' o cărticea,
 De cunună-o floricea.
 Ia-ți în mân' un patrafir.
 De cunună-un trandafir.

La ieșirea din biserică.

- XIV. Dulce-i gura mirelui,
 Ca boaba strugurelui —
 Dulce-i gura de mireasă,
 Ca o boabă de cireasă.
- XV. Plângi mireasă, plângi mireasă,
 Să se facă prune grase ;
 Plângi mireasă și nu prea,
 Pară-ți bine că te ia —
 Las' să plângă celelalte,
 Că rămân nemăritate.

La masă.

- XVI. Magheran în cornu' mesei.
 Tare-i plâng ochii miresei.
 Las' să plângă cât de tare,
 C'acest bine nu-l mai are.
- XVII. Tu, mireasă, draga mea,
 Păn' erai la maică-ta
 Semănai straturi de flori,
 Puneai pene la feciori,
 Dar dacă te-ai măritat
 Toate altfel s'au schimbat —
 — Ți pune ceapă și ai,
 Peste an ța să le ai,

- XVIII. Mireasa noastră cu flori,
 Ia-ți gându' dela feciori
 Și ți-l pune la bărbat,
 Să nu fii de răs în sat,
 Că muierile-s cățele
 Și ți-'or face vorbe rele.
- XIX. Tu, mireasă, draga mea.
 Pân' erai la maică-ta
 Erai pui și turturea
 Și dragă cui te vedea.
 Da' dacă ti-i mărita
 Nu-i fi turturea, nici pui,
 Nice dragă nimănui,
 Câte-odată nice lui.
- XX. Tu, mireasă, draga mea,
 Pân' erai la maică-ta
 Dura-dura pe uliță
 Și dai gură la bădiță,
 Da' dacă ti-i mărita,
 Dura-dura p'ingă pat
 Și-i da gura la bărbat.
- XXI. Tu, mireasă, draga mea,
 Nu tare te supăra,
 C'-ai un mire tinerel
 Și-i trăi bine cu el,

Da' soacră-ta nu ți-i mamă,
Să nu-ți ieie lucru 'n samă.

XXII. Săracu' mirele nost,
Că i-a căzut peana jos !
Eu mă plec, să i-o ridic,
Că mi-i fală, că-i voinic,
Eu mă plec, s'o iau de jos,
Că mi-i fală, că-i frumos.

XXIII. Vai de mine, rău se șede
La mire cu peană verde,
De-ar avea cine să-i spuie
Peană verde să nu-și puie,
Să pună una uscată,
Că *holtia* i se găta.

Fetele închină feciorilor.

XXIV. Să trăiești, bade-bădiță,
Că-ți închină-o copiliță.
Să trăiești și ia de bea
Și sărută gura mea,
De seară, când 'ei putea,
Dimineața, când 'ei vrea.

XXV. La tufă de rosmarin
Șade badea și bea vin
Și mă chiamă să-i închin.

Io-i închin, el îmi închină
 Și drăguța lui suspină;
 Il ochesc, el mă ocheste
 Și drăguța lui jelește.

XXVI. Bade, spiculeț de grâu,
 Vrut-ași fi să nu te știu,
 Că de când te știu pe tine
 Nu-mi *trebe altu'* pe nime,
 Numai, bade, tu și tu,
 Altu', bade, nu și nu!

XXVII. Bădișor, sprâncene negre,
 Spune-ți-aș și nu mi-i crede,
 Că tu crezi în multe părți
 Și iubești câte le vezi.
 De-ai crede numa' 'ntr'o parte
 Mi-ai fi drag până la moarte.

XXVIII. Măi, bădiță, bădișoare,
 Face-m'ar Dumnezeu floare,
 Floare mândră, 'n calea ta,
 Să văd dragă ți-s ori ba.
 De ți-s dragă, bade, tare,
 Fă-ți cărare *p'ingă* vale,
 Vino la noi ziua-mare,
 De ți-s dragă și nu prea,
 Fă-ți cărarea pe-unde-i vrea,
 Da' nu pe la poarta mea,

XXIX. Nu mi-i dragă *glaja* plină,
 Că mi-i drag cine-mi închină.
 Nu mi-i dragă *glaja* erde,
 Că mi-i drag cine mă vede.

XXX. Ține, Doamne, ce-i ținea,
 Ține, Doamne, pomii 'n vie
 Și pe cini mi-o închinat mie.
 Pomii 'n vie să 'nflorească,
 Cine 'nchină să trăiască !

Către chemători.

XXXI. Dragii noștri de chemători,
 Frumosi și ca două flori,
 Tinerei și frumusei,
 Să te tot iubești cu ei.

Incep femeile.

XXXII. Fă-mă, Doamne, ce mi-i face,
 Fă-mă, Doamne, scânteuță,
 La primaru', 'n grădinuță,
 Primărița mă plivească,
 Primaru' să mă iubească.
 Primărița m'a plivi,
 Cu primaru' m'oiu iubi.

XXXIII. Staroste cu păru' creț,
 Mult te trudești să mă 'mbeți,

Ori te trudești *ore*-ba,
 Pe mine nu mi-i 'mbăta!
 C'am crescut în ăla loc
 Unde-i vinarsu' pe foc
 Și-am crescut într'aia casă,
 Unde-i vinarsu' pe masă.

XXXIV. Am băut vinars de grâu
 Și-a fost să mă 'nnec în râu,
 Da' râu'-a fost *tulburos*
 Nu 'nneacă omu' frumos.
 C'-așa-a fost tot neamu' nost!
 Să râdă și să glumească,
 Pe hâde să le stropsească.

XXXV. Ceteraș cu patru strune,
 Cu tine m'aș duce 'n lume,
 Da' cu contorașu' tău
 N'ași ieși din satu' meu
 Nice pân' la făgădău!

XXXVI. A' meu bărbat nu-i bărbat
 Că-i albină, din stupină
 Și mă ține la hodină.

XXXVII. *Glajă* plină 'n mâna mea,
 I-'oiu închina cui 'oiu vrea.
 Văd aici un om frumos —
 I-'oiu închina bucuroș,

Văd aici un om *cinaș* —
I-'oiu închina *mintenaș*.

XXXVIII. Uită-te cu ce-ți închin :
Cu-un pahar galben, de vin.
De li-i bea, de nu li-i bea,
Numai dela mine-l ia.

XXXIX. Frunză verde de pe coastă,
Frumoasă-i mireasa noastră !
Frunze verde de pe tău,
Nici la mire nu-i stă rău,
Numa'-oțără-i negricios,
Cum e omu' mai frumos.

XL. Mireasă, mirele tău,
La toate le pare rău,
Da, mireasă, după tine
Eu nu văd plâgând pe nime,
Numa' frunza și iarba,
Tată-tău și mamă-ta.

XLI. Tu, mireasă, draga mea !
Supără-te și nu prea,
Că de-i face cât ai face
La socri așa le place :
Din picioare să mergi iute,
Din gură să nu zici multe,
Din picioare să te duci
Și din gură să nu zici.

XLII. Nu te supăra, mireasă,
 Că bota-i pe cui, în casă
 Și-i cioplită 'n patru dungii.
 Cât is spatele de lungii.

La găină.

XLIII. Ia, țigane, arcu' 'n mână
 Și zi una la găină.
 Zi, țigane, numai azi
 C'apoi mâne-ți dau răgaz.
 Zi, țigane, numa'-amu,
 Că mâne îți dau drumu'.

XLIV. Ia, țigane, arcu' 'n mână
 Și-mi zi una la găină!
 Și-mi zi una 'ncetinel,
 Să mă sui pe scăunel.
 Zi cu arcu' cătră mine,
 Să chiui la nună bine.

XLV. Faceți-mi loc și cărare,
 Să mă duc la nuna-mare
 Cu găina dumisale;
 Cu găina ca focu',
 Să i-o dau la nănașu'.
 Cu găina ca para,
 Să o dau la nănașa.

XLVI. Dragii mei, cinstiți meseni,
 Faceți bine și iertați,
 Pe mine mă ascultați,
 Numai vină nu-mi băgați,
 Că sunt femeie străină
 Și știu că nu-ți găsi vină.
 Nu-s atâta de frumoasă
 Pe cât sunt de rușinoasă.
 O țară am zăbovit
 Până ce m'am rumenit.
 Și eu n'am venit din tindă,
 Pân' m'am uitat în oglindă.
 Eu din tindă n'am plecat
 Pân' oglindă m'am uitat,
 Că bărbatu' mi-i ciudat,
 Nu mă lasă să mă cat.
 Și bărbatu' mi-i cam mut,
 Nu mă lasă să mă uit,
 Ba mă uit-eu câteodată,
 Când bărbatu' nu-i acasă.

XLVII. Uiu-iu ! nănașă mare,
 Fă bin' scoală-te 'n picioare,
 La găina sburătoare —
 Cum ți-am fript-o în unsoare,
 Cum îți place dumitale.
 — Am fript-o cum am putut,
 Că eu lemne n'am avut,

Că pădurile-s ciontate,
 Toate-s la pădurari date.
 De m'ar prinde cu-o nuiă
 Ar fi vai de pielea mea,
 M'ar prinde frigând găină,
 M'ar duce 'n *căncălarie*,
 Cu nănașu de soție.

XLVIII. Uiu-iu !, nunule mare,
 Scoală-te-oțâr în picioare,
 Să te văd cât ești de mare,
 Cu brâu' plin de parale.
 Că și eu mă suiu pe vatră,
 Iată-mă, cât is de 'nalță,
 Ba și cât' is de gătată.
 Cămașa mea e cu cipcă,
 Prinde-o, nu-ți fie frică,
 C'am cusut-o la mașină,
 Să o prindă nunu' 'n mână.

XLIX. Frunză verde de mărari,
 Nănașu'-i mare sfârnari,
 Umblă pe la târguri mari.
 Câte sute-o căpătat
 Tot la neveste le-a dat.
 La găină n'a lăsat
 Și-acum șade supărat.

L. Și mie cu ochii-mi face
 Și de cătrânță mă trage
 Ți mă trage de cătrânță
 Să-i dau găina 'n credință,
 Eu însă m'oiu înturna
 Și găina eu ți-'oiu da
 Pân' la târgu' cucului,
 Pân' la frunza nucului.
 C'atuncea nucu' 'nfrunzește.
 Cine-i dator se plătește
 Și dumneata mi-i plăti
Baremi plata găinii ;
 Nănașa *nimic n'a știi*,
 Scârbă 'n casă n'a mai fi.

LI. Blidu' mi-i de porțelan
 Și găina-i de curcan
 Și-am îngrașat-o de-un an.
 De cină i-am dat ovăs,
 C'o sută de lei ți-o lăs,
 Că bărbatu' m'a hulit,
 Că eu podu' i-am golit.
 I-am zis : Nu te supăra,
 Că nănașu' lei ne-a da
 Și iarăși ne-'om cumpăra.
 Eu i-am zis : *nu-ți bănui*,
 Dumnezeu ne-a rândui !

- LII. Uiu-iu !, nunule mare,
 De când umblu pe la oale
 Mi s'a rupt un lat de poale.
 Nănașule, fii cuminte,
 Că nu-i latu' dinainte,
 Latu-i pe picioru' drept...
 Unde-ai zis să te aștept ?
 La păru' cu frunza lată,
 Unde ne-am iubit odată.
 La păru' cu frunza 'n dungii,
 Unde ți-am dat buze dulci.
- LIII. Busuioc după cuieri,
 Nănașii sunt mari boieri.
 Busuioc după icoane,
 Nănașile sunt mari doamne.
 Prin ferești au flori domnești,
 Aduse din București.
 Pela ușă flori și ruji,
 Aduse tocmai din Cluj.
- LIV. Nănașu'-i prinț de domn.
 Mă scoală noaptea din somn
 Și nu mă lasă să dorm.
 O, săracu' nănașu' !
 Tot îmi face cu capu',
 Să mă duc s'aștern-patu',

C'a veni și dumnealui,
 Da' să nu-l spui nimăru,
 Nănașu'-i puiuț de crai
 Și mi-i drăguț de trei ai,
 Dacă ar știi nănașa
 Ar aprinde ulița
 Și casa pe dumneata.

LIV. Astă noapte n'am dormit,
 C'am umblat la iepurit.
 Azi-noapte nu m'am culcat,
 Căci am umblat la vânat,
 Prin pădure, la Arad,
 Nici un pui rău n'am pușcat,
 Prin pădure, prin Brașău
 Și eu și bărbatu' meu
 N'am pușcat nici un pui rău —
 Până la Oradea-Mare,
 Acolo-am pușcat o *gale*
 Pe seama nunului mare.

LV. Uiu-îu ! nunule mare,
 Eu găina nu ți'-oiu da
 Până banii mi-i număra
 Și 'n gură mi-i săruta,
 Ca să vadă nănașa,
 Nănașa s'a supărut,
 Face-a bine și-a ierta.

LVI. Faceți-mi o *țâr* de cale,
 Să mă duc la nuna mare,
 Cu zadia împiestrițată,
 Cu găina 'mbujorată,
 La nănașa cea gătată.
 Măghieran pe lângă vale,
 Na găina, nună-mare,
 Nu te 'ntinde, că nu-i prinde,
 Cine te-a vedea, te-a râde,
 Las'-o, las'-o, că-i a mea,
 Că mai am treabă cu ea.

LVII. Uiu-iu !, nănașă-mare,
 Multumescu-ți dumitale,
 Că dela astă masă 'ntreagă
 Numai eu ți-am căzut dragă,
 Dintr'o masă-așa puțină
 Numai mie-mi dai găină.
 Socăciță, unde ești,
 Poate că te-ai dus la pești,
 Lasă peștii să trăiască,
 Hai la nunu', să-ți plătească,
 De când aici ai venit
 Tot de sute-ai pomenit,
 Nu știu cum li-i *celui*,
 Afară când a ieși
 Și lei nu știu cum ți-a da,

Că nu-l lasă nănașa,
 Că nănașa-i tinerea
 Și poartă banii cu ea,
 Se cunoaște pe ochit,
 Că umblă după iubit.

LVIII. Uiu-iu !, nănașă-mare,
 Bine seama n'ai băgat,
 Când găina ai mâncat,
 Găina-a fost de furat
 Și nu a fost stampilată,
 Nașă, mâine-i fi legată !

LIX. Frunză verde de sașchin,
 Ne-am băgat într'un neam bun.
 Bine-mi pare de ce-mi pare,
 Că-am venit pe astă cale,
 M'am temut că am să mor
 Și de nuntă-'oiu duce dor,
 Da' mulțam lui Dumnezeu
 C'a făcut pe gându' meu,
 Tu, mireasă, draga mea,
 Ia-ți gându' dela fetie
 Și ți-l pune 'n căsnicie
 Și grijește-ți tu bărbatu',
 Să nu te rătădă satu' !

LX. Auzit-am Luni în țară :
 Nuna-mare-i gazdă mare.

Are plug cu patru boi
 Și-o turmă mare de oi
 Și-o pungă cu taleri noi.
 Și mi-a dat și mie doi
 Și i-'oiu pune la mărgele,
 Să sune pe unde-'oiu merge.

LXI. Nuna-mare nu-i om prost,
 Să ieie cioroiu' vost,
 Că dinafară-s penele,
 Cin 'năuntru mațele.
 Cine-ai cea nu-i chemat
 Nu mai strige peste sat,
 Cine-ai cea n'are treabă
 Nu mai facă gură slabă.

LXII. Asta-i găină-ouătoare,
 Că dă ouă
 Câte două,
 Face opt,
 De n'au fost nouă.
 Cine 'n lume-o mai văzut
 Iepure suind pe scară
 Și găină cu țigară ?
 Cine dracu' o mai văzut
 Iepure, vara, cosind
 Și găina *duhămind*.*)

*) Fumând.

LXIII. Nunu-mare, dragu' meu,
 Crede mă ce-ți grăiesc eu;
 Că de n'am fript-o pe jar,
 Să mă fac vin în păhar,
 De n'am fript-o pe pară eu,
 Să mă fac doamnă, 'n *hinteu*.*)
 Nunu-mare, dragu' meu,
 Bagă mâna 'n buzunar
 Și scoate taleru' meu,
 Nuna-mare să nu știe.
 Scârbă 'n casă să nu fie.
 Nunu-mare mi-o plătească,
 Nuna-mare mi-o belească.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

LXIV. Nunu-mare-i om fălos,
 Numai un pic cam prost,
 Că pentru-o găină slabă
 Mi-a dat banii de pe-o vacă.
 Pentru o găină rea
 Mi-a dat banii de pe-o vițea.
 De-'oiu fugi cu ei în tindă,
 Să nu vie să mă prindă
 Și i-'oiu pune la mărgele,
 Să sune pe unde-'oiu merge.

*) Trăsură boercască.

LXV Azi îi Luni și mâne Joi,
Na-vă gătleju' 'napoi,
Ți-l pârlîți și-l mâncați voi!

LXVI O, săraca nuna-mare!
Cu găina nu-i se pare,
Da' de-ar fi un cocoșel
Cum s'ar țipa după el!

LXVII. Leliță, găina ta,
Las'-o n'o mai lăuda!
Că pe spate-i numa' splină
Și pe labe-i numa' tină!

LXVIII. Bate vântu' pe sub ușa,
Găina-i toată cenușă
Și pe spate-s penele
Și 'n lăuntru-s mațele!

LXIX. O, săracă găinușă!
Cum mi te-'oiu prinde de gușă
Și de-acolo-i sbura 'n tindă,
Socăcița*) să te prindă.

LXX. Nunu-mare, dragu' meu!
Fereștete de lucru rău.

*) Bucătăreasa.

Ține-ți banii 'n curelușă,
Vezi că găina-i ciocușă.

LXXI. De-ți *trebe* parale multe
Ia desagii, mergi la munte!
De-ți *trebe* multe parale,
Ia desagii, la vagoane.

Chiuitura găinii.

LXXII. Ochii tăi is ochi căpriei,
In loc de unu' văd trii.

(Răspuns.)

Lasă 'n pace nănașa!
Ba, zău, aia nu-i așa:
Ochii mei sunt ochi glumeți,
Numai tu bine nu vezi.
Că ți-s ochii tulburați,
C'ai băut prea mult vinars.

La ieșire.

LXXIII. Nici cu gându' n'am gândit
Cât de bin' ne-au omenit.
Tot cu vin și cu plăcinte,
Mai 'napoi cu carne friptă.
Tot cu vin și cu vinars,
Mai 'napoi cu ceteraș.

Acum aduc o căruță și scot

Zestrea miresii.

haine, o canapea și un pat.

LXXIV. Stați, muieri, și vă uitați,

Hainele le numărați —

Câte una, câte două

Că hainele toate-s nouă

Și-s cusute cu acu'

Și sună ca bumbacu'

Și-s cusute cu mâna

Și sună ca hârtia.

Astea nu-s din târg luate,

Că's de mâna ei lucrate:

Mireasa cu maică-sa,

Că le-a plăcut a lucra.

LXXV. Soacră-mică, draga mea!

Ieși afară, de-i putea

Și te 'nvârte 'n jur în curte

Și ne scoate perini multe

Și te 'nvârte 'n jur, cu cheie

Și ne scoate *lipideie*,*)

Lipideie cu cănaci,

C'ai avut vreme să faci,

*) Cearceafuri.

Astea-s alese cu flori,
 Nu-s strânse dela surori,
 Astea-s alese cu ruji,
 Nu-s strânse dela mătuși.

Apoi iau mireasa cu zestrea și pleacă la mire.

Când ajung acolo aruncă grâu peste oaspeți. Iese soacra de își ia nora. Soacra are în mână un colac, o turtă mare, o hârtie de o mie de lei.

Oaspeții răspund:

LXXVI. Nu țipați grâu' pe jos,
 Că mirele-i om frumos!
 Nu țipați grâu' prin iarbă,
 Că mirele-i om de treabă!

Soacra spune:

LXXVII. Haida, noră, până 'n prag,
 Că de mult te-am așteptat,
 Sui, noră, pe trepte 'n sus,
 Că multe ca tine nu-s.

LXXVIII. Draga maicii, noră-aleasă.
 Ce ne-aduci noră de-acasă?
 Unt de oi, miere de roi,
 Să trăiești bine cu noi!

După ce intră mireasa :

LXXIX. Bine că te-am amăgit,
De 'n casa noastră-ai venit!
Că de nu ți-ar fi pe voie,
Știu că nu-i merge 'napoi.

Din întâmplările anului.

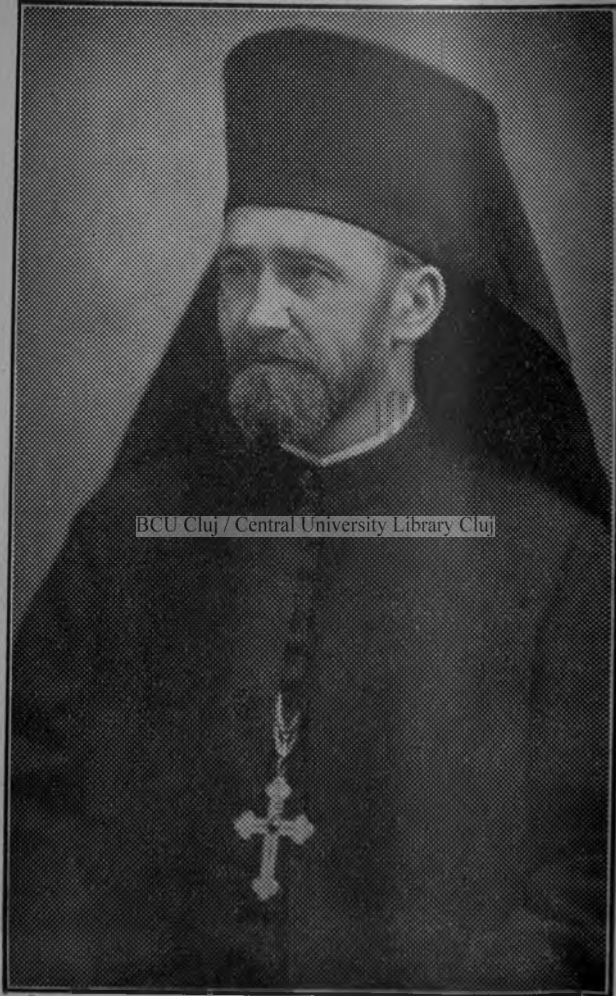
Cerem iertare cetitorilor noștri dacă fotografiile și rândurile de față le tipărim către sfârșitul calendarului. Pricina este că numirea Pr. Sf. Sale Episc. Lugosului Dr. Alex. Nicolescu, de Mitropolit unit, al Blajului, s'a întâmplat *după* ce tipăriserăm coalele de mai 'nainte și înscăunarea a fost abea cu o zi înainte de serbările jubilară dela Blaj ale „Astrei”. Și alegerile celor doi noi Episcopi ortodoxi români: a Pr. Sf. Sale Nicolae Colan, Episcop al Clujului, în locul regretatului Episcop Nic. Ivan și a Pr. Sf. Sale Dr. Nic. Popoviciu, Episcop al Orăzii mari, în locul regretatului Episcop Ciorogariu — s'au întâmplat în timpul din urmă.

Bucuria obștească *trebuie* să fie mare, deoarece bisericile au primit vrednici urmași și puteri tinere, pline de avânt,

BCU Cluj / Central University Library Cluj

I. P. S. MITROPOLITUL NICOLĂESCU AL BĂLĂNEȘTILOR.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pr. Sf. Sa Nicolae Colan, Eptiscop al Clujului.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Pr. Sf. Sa Dr. Nic. Popoviciu, Episcop al Orăzii mari.

Toți trei Arhierii au dat strălucite dovezi că se pricep să răspândească cuvântul adevărat în fapteuri cât mai largi. Cu scrisul, cu cuvântul, cu fapta — au redactat broșuri de propagandă, reviste pentru preoțime, pentru familie, pentru țărănime, au cutreierat satele, la pelerinajii, în vizitații bisericesti, au fost — și o amintim cu mândrie — au fost și sunt *propagandiști de frunte ai Asociațiunii noastre*.

De aceea publicăm fotografiile cele trei cu multă bucurie și suntem siguri că în anii viitori vom avea de încrestat la răbojul „Din întâmplările anului” multe fapte vrednice de laudă ale celor trei înalte fețe bisericesti.

Economice.

Mierea și zahărul.

Mierea și zahărul sunt două alimente, adică materii pentru nutrirea oamenilor, mult folosite, cari se aseamănă în multe privințe întregolaltă și asupra cărora vom stăruii în șirele următoare.

1. Mierea.

Sunt 363 de ani de când s'a înființat cea dintâi fabrică de zahăr în Europa. Până atunci locul zahărului l-a ținut mierea.

Trebue știut că în vremile vechi oamenii se nutriau mai ales cu bucatele, pe cari ni le îmbie firea de-agata și cari cuprind în sine tot felul de materii hrănitoare, cum este, s. e., și mierea.

De aceea în vechime și treptat-treptat până în veacul de acum oamenii au cultivat stupi, odinioară în măsură neașemănat mai mare decât în zilele noastre și mierea era întrebuințată ca hrană, ea fiind nu numai foarte hrănitoare, dar și pentru gustul ei plăcut și pentru că se mistuie ușor.

Tot ce astăzi se gătește cu zahăr odinioară se gătia cu miere. Ea nu lipsea nici dela ospete și din obiceiurile de odinioară a mai rămas mierea ce se dă mirilor cu prilejul căsătoriei.

Dar mierea este prețioasă nu numai ca nutremânt, ci se mai poate întrebuința în locul zahărului în beuturi. Amestecată cu vin, dă o beaură foarte prețuită. La cei vechi era mult folosit și vinul de miere, de asemenea și oțetul de miere.

De mare folos e mierea, întrebuințată fiind și ca leac. Pe lângă că scutește de multe boale pe cei ce o mânâncă mai adeseori sau chiar în toate zilele, ea mai vindecă și multe boale, cari se ivesc în trupul omului și al animalelor.

Indulcind cu miere zama florilor de soc și de teiu, atât de bună pentru tusă, cum și zama florilor de mușețel, de nalbă și a foilor de ismă contra durerii de stomac, dobândim un leac mîmunat și la îndemâna tuturor.

Mierea este purgativă, curățind stomacul și se folosește la boalele de rinichi și de băsică, cum și la răgușeli, la lovituri, umflături și răni.

Puterea nutritoare, întăritoare și vindecătoare a mierei a îndemnat în trecut și îi îndeamnă și acum pe oameni să cultive albinele.

2. Zahărul.

Zahărul este socotit a fi unul din cele mai alese mijloace de nutriție, pentru că cei mai mulți oameni iubesc dulceața și astfel el este, atât pentru adulți, cât și pentru copii, unul din cele mai iubite mijloace de hrană. Pentru toți, îndeosebi pentru copii și bătrâni, este recomandat ca hrană.

El este prețuit nu numai pentru gustul lui plăcut, ci și pentru că este întăritor, dând energie (putere) trupului și pentru că, întocmai ca și mierea, se mistue ușor.

Zahărul este foarte folositor pentru întărirea mușchilor, iar asupra inimei și nervilor are o înrăurință foarte binefăcătoare. El liniștește nervii și ridică ritmul lucrării inimei.

Zahărul se recomandă de către medici mai ales copiilor în creșterea lor și ca supra-nutremânt pentru cei slabi.

El este un preservativ (scutitor) contra boalelor: oftica și pelagra ș. a.

De incheiere. La noi, în România, folosirea zahărului ca și a mierei, mai ales din partea sătenilor, cari formează clasa cea mai număroasă, se face în mică măsură.

La țară, mierea o consumă parte stuparul cu ai săi și știm că stuparii sunt așa de puțini (5—10

într'un sat și poate, nici atâția), — partea cea mai mare se vinde la oraș, unde se întrebuințează neasemănat mai multă decât la sate.

Tot așa e și cu zahărul, care are căutare mai mare la oraș, la sate întrebuințat fiind aproape numai de cărturari.

De aceea proporția întrebuințării zahărului, socotită pe țări, în România este pe o treaptă din cele mai joase.

În *Danemarca*, s. e., se întrebuințează anual pe cap 50 și $\frac{1}{2}$ klgr. de zahăr, în *Anglia* 43 klgr., în *Ungaria* 9 și $\frac{1}{2}$ klgr., în *Polonia* 8 klgr., iar la noi $4\frac{1}{2}$ klgr.

Dar la dreptul vorbind, cei mai mulți locuitori din țara noastră nu întrebuințează nici pe familie $4\frac{1}{2}$ klgr. zahăr, anual; iar proporția întrebuințării mierei este, în tot cazul și mai defavorabilă.

Prin urmare întrebuințarea zahărului și a mierei, — aceste două alimente atât de însemnate, nu numai din punct de vedere al binelui și sănătății poporului, — lasă la noi foarte mult de dorit.

S'ar putea ajuta, încât privește întrebuințarea de mai multă miere, dându-se avânt stupăritului, iar în ceea ce privește zahărul, înlocuindu-se cu zahăr o parte din alcoolul ce se întrebuințează mai mult în mod stricăcios, pe când întrebuințarea în măsură mai mare a zahărului ar înrâuri spre bine puterea și sănătatea poporului, — ajungând astfel o problemă națională.

R. Simu.

Îmbunătățirea plugăriei.

Prin înfăptuirea reformei agrare, întâmplată după războiu, s'a împărțit pământ, întrucât au îngăduit împrejurările, plugarilor cu moșie mai puțină și celor cu totul lipsiți de pământ. Cu toate aceste însă, ei o duc și acum în silă. Dar nu numai ei, ci, am putea zice, aproape întreagă plugăria.

Și nu e de mirare, pentru că și acum sunt zeci și sute de mii dintre plugari, cari nu au nici un hectar (cam 2 jugăre) de pământ, din care nu e lucru ușor a-și scoate hrana trebuincioasă pentru traiu și cheltueli, pentru acoperirea dărilor tot mai numeroase și mai mari cerute de nevoile obștești; impozitele către Stat, către comună ș. a.

Și apoi și aceia dintre plugari, iarăși în număr de sute de mii, cari au ceva mai mult pământ: 2-3 hectare, și aceștia luptă astăzi cu nespuse greutate; ceea ce, de sigur, nu s'ar întâmpla, dacă li s'ar da tuturor puțința în mod mai sistematic să-și îmbunătățească plugăria și, mai ales, dacă înșiși ei, plugarii, s'ar sbate mai mult și mai cu-minte pentru facerea acestei îmbunătățiri.

Ce e drept, Statul a făcut și până acum și face neîntrerupt eforturi pentru îmbunătățirea stării plugarilor. Cum am zis mai sus, Statul a dat pământ celor mai lipsiți dintre ei. Statul a înființat școli de agricultură și ferme model (economii de mostră), din cari se revarsă pe multe

căi pilde și povețe neapărat trebuincioase plugarilor. Statul a deschis și deschide pentru țărani cursuri de agricultură, de pomărit, de vierit, de albinărit ș. a.

Prin organizarea Camerelor de Agricultură în fiecare județ Statul vine în mai deaproape atingere cu plugarii, dându-le îndrumări practice fel și fel de ajutoare pentru îmbunătățirea plugăriei.

Statul împarte semințe mai ales pentru îmbunătățirea roadelor din câmp.

Stăruie, mai departe, cu sfaturi și exemple, pentru îmbunătățirea fânațelor și locurilor de pășunat.

Statul face eforturi pentru îmbunătățirea raselor de animale domestice: vite, cai ș. a.

Nu scapă din vedere nici cele de trebuință pentru înaintarea culturii grădinilor de pomi și legume.

O deosebită stăruință depune Statul pentru ca sătenii să se organizeze prin înființarea de tot felul de cooperative (însoțiri): de credit (bănci populare), de producțiune și de valorizarea tuturor produselor ce rezultă din munca lor trudnică.

Nu putem trece cu vederea aici nici ajutorul foarte însemnat Statului pentru plugărie, făcut prin legea *conversiunii* datoriei agricole.

Dar cine ar putea să înșire aici întreg șirul de probleme prin cari Statul își dă ajutorul său pentru îmbunătățirea stării plugarilor?

Și nu numai Statul, prin feluritele sale așezăminte, ajută și îndeamnă înaintarea plugarilor, ci și număroasele societăți înființate din îndemn propriu de către particulari în acest scop.

Fundația culturală regală „*Principele Carol*”, Asociațiunea culturală „*Astra*”, Asociația pentru cultura poporului din Bucovina, Partidul național-tărănesc (cu școlile sale de gospodărie), — toate acestea dau impuls pentru înaintarea agriculturii prin așa numitele „*Școli țărănești*”, prin număroasele *Biblioteci populare*, înzestrate, între altele, cu *cărți de agricultură* și din toți ramurii acesteia: pentru cultura animalelor domestice, de vierit, pomărit, legumărit, albinărit ș. a.

Numitele societăți și, deodată cu ele, și altele aranjează la sate sute și mii de conferințe și *cursuri practice* din toți ramii agriculturii; și mai ales învățătorimea face servicii foarte însemnate în această privință prin propunerea, în mod practic, a cunoștințelor economice în grădina școlii, elevilor din cursul supraprimar al școalelor sătești.

Dar toate silințele de ajutorare a înaintării plugăriei, pomenite până aci, abia se pot socoti ca un început. Prin urmare ele vor trebui sporite din an în an, atât din partea Statului, cât și a societăților particulare pentru a se putea ajunge la o înaintare mai grabnică și mai temeinică a plugăriei, așa cum cer grelele împrejurări din zilele noastre.

Când însă cerem Statului și societăților particulare tot mai multe stăruințe în această pri-

Școala țărănească a femeilor, din Săliște (jud. Sibiu).

O mai bună îngrijire va trebui dată și livezilor și locurilor de pășunat.

Îngrijirea animalelor domestice și prăsirea de soiuri alese încă lasă de dorit în multe părți ale țării.

De o îmbunătățire mai grabnică și mai înțeleaptă vor trebui să se bucure și grădinile de pomi și legume, schimbându-se într'un izvor îmbelșugat de bunăstare.

Tot felul de pomi nobili : meri, peri, pruni, cireși, vișini, nuci, pierseci, cum și tot felul de tufe roditoare : de strugurei, smeură ș. a., să fie o podoabă a grădinilor și izvor de belșug și îndestulare pentru casa stăpânului lor. Și, întrucât ar mai rămânea loc, să nu se scape din vedere nici cultivarea viței de vie, întinzându-se pe sus, și în cuprinsul curții.

Apoi, ce să mai zicem de cultura legumelor ? Deoarece și în această privință întâlnim, în cea mai mare parte, lipsă de cunoștințe și de dragoste pentru o înnoire folositoare.

Și totuși, fără îmbunătățirile numite aici, vieța plugarului nu poate să facă un salt spre îndestulare și bunăstare.

Prin urmare toți să ne facem datoria pe deplin pentru îmbunătățirea plugăriei, care va aduce nu numai fericirea plugarului, ci și o stare de propășire și fericire a țării și întreg neamului nostru.

R. SIMU.

Conservarea ouălor.

Cantitatea cea mai mare de ouă sunt produse primăvara, de aceea, în general, prețul lor scade pe piață în acest sezon. În toamnă, în luna Noemvrie mai ales, este cea mai mică cantitate și de aceea și prețul lor este foarte ridicat.

Păstrarea ouălor, în stare de a fi consumate, de primăvara până toamna, se face cu spese și cu oarecare risc. Cunoașterea celui mai bun mijloc de conservare a lor, este, deci, de mare importanță, atât pentru producător, cât și pentru consumator.

După experiențele făcute de d-na Dr. N. Mihăilescu, pentru găsierea celei mai bune și ieftine metode de conservare a ouălor, reiese că ouăle s'au păstat mai bine după 3 luni în: garantol, apă sărată, zeamă de var, sare și nisip, iar după 6 luni în: garantol, făină de porumb, sare colodiu și cenușe.

Mijlocul cel mai bun de păstrare a ouălor a fost găsit deci acela cu garantol.

Garantolul este un preparat cu bază de var, ce se vinde în comerț în pachete, pentru 100-120 ouă.

Preparatul din pachet se disolvă, socotindu-se 10 gr. la 1 litru de apă. Procedeu este următorul: într'un borcan de sticlă de 10-12 litri se toarnă $\frac{3}{4}$ din pachetul de garantol și 6 litri de apă;

se amestecă bine 5 minute. O parte din praf rămâne insolubil și cade la fund. Se pun apoi ouăle proaspete. După ce s'au așezat jumătate din ouă, se toarnă o parte din restul de praf din pachet și continuă apoi cu așezatul ouălor. Acestea trebuie să fie acoperite cu 6-10 cm. soluție. Deasupra se toarnă și restul de praf și apoi se acopere suprafața lichidului cu hârtia anexată la pachet, care plutește la suprafață. Gura borcanului se acoperă cu hârtie și se leagă bine.

Rezultate bune de păstrare a ouălor dă și apa sărată și zeama de var, dar numai pentru o durată de conservare mai scurtă.

Deasemenea ouăle se conservă bine și timp destul de lung în făină de porumb, în sare, în nisip și în cenușe.

Cu deosebire, ultimele mijloace de conservare sunt de mare importanță, ele fiind ieftine și la îndemâna oricui.

Ceva despre brânzeturi.

Orice brânză este formată din 2 părți: din apă (sau zer) *materie uscată*.

Raportul dintre aceste două părți hotărăsc calitatea și felul brânzei. E de sine înțeles, că brânza cu multă apă (din care curge zer) este mai puțin hrănitore decât cea cu mai puțină apă. Unele țări europene (Olanda, Danemarca), vând și cumpără brânză după procentul de apă ce conține.

Valoarea unei brânze atârnă însă: 1. de gustul și de mirosul ce are; 2. de procentul de unt (socotind untul în materia uscată); 3. de materia uscată ce are sau de procentul de apă ce conține; 4. de înfățișarea și prezentarea ei, adică dacă are culoare plăcută, dacă nu este crepată, dacă e frumos pachetată etc.

Hotărîtor este în primul rând *gustul și mirosul*. Știut este, că azi se fabrică din lapte de vacă, care este jumătate așa de gras ca cel de oaie (sau mai puțin), brânzeturi mai gustoase decât cele de oaie. Aceasta numai pentru că se îngrijește, ca brânza să aibă o anumită *fermentare (coacere)* sau prin faptul, că se frământă cu anumite mașini.

Untul ridică valoarea nutritivă a brânzei. O face să fie moale și fragedă și prin aceasta să capete un gust mai bun. Sunt însă cazuri, când brânza cu mai puțin unt (brânza de burduf smântânită, de exemplu) este mai gustoasă și se păstrează în stare bună timp mai îndelungat decât cea nesmântânită.

Untul în cantitate mare și păstrat în loc nepotrivit, produce defectul de „râncezeală”.

Apa face o brânză moale și este aceea care face, ca aceeași cantitate de lapte să dea o cantitate mai mare sau mai mică de brânză, după câtă apă conține.

Cu cât o brânză conține mai multă apă la același procent de unt și substanță uscată, cu atât mai puțin nutritivă este.

O brânză, cu multă apă se ține — în general — mai rău decât una cu mai puțină apă. Cea proaspătă conține, totdeauna, mai multă apă decât cea veche.

Dacă o brânză pierde prea multă apă, se uscă și iarăși nu mai este bună. De aceea, *pentru a menține o brânză cât mai mult proaspătă și bună, trebuie să se păstreze, în pivniță, la rece.*

Cum se pot obține brânzeturi de calitate?

Toată lumea știe, că laptele este un lichid de culoare albă, albă-gălbuie sau albă cu reflex albăstriu, când este privit în pături subțiri. Dacă are o culoare: roșietică, albăstruie, galbenă etc., înseamnă, că acel lapte nu-i normal, nu-i bun și nu trebuie consumat și nici întrebuințat pentru fabricarea de brânzeturi sau alte derivate ale laptelui.

Un lapte, chiar foarte curat, muls și provenit dela o vacă sănătoasă, dacă stă într-o cameră obișnuită, câteva zile, devine searbăd, acru și se încheagă sau se adună.

Cauza acestor schimbări, pe cari laptele le suferă, sunt niște vtețuitoare foarte mici, numite bacterii. Aceste viețuitoare sunt așa de mici, încât mărit de 1000 de ori (văzute la microscop), abia au mărimea unui punct sau aceea a unei linii.

Ele în laptele sau derivatele lui pot fi *folositoare, stricătoare* sau, altele, care nici nu strică, nici nu folosesc (*inofensive*).

Aceste mici viețuitoare înăcresc laptele, râncezesc untul, dau brânzei gust plăcut sau neplăcut, produc burdușirea sau creparea burdușilor, fac brânzeturile să aibă miros plăcut sau neplăcut.

Un baciū priceput știe să vorbească cu aceste mici viețuitoare, știe să oprească în lapte numai pe cele folositoare și să alunge sau înăbușe pe cele stricătoare. *În a ști să te înțelegi cu aceste foarte mici vietăți, constă trei sferturi din secretul fabricării brânzeturilor.*

Cele folositoare se pot face să rămână și să se desvolte în lapte :

a) închegând la temperatura cea mai potrivită, pentru brânza ce se face ;

b) lucrând cașul cât mai bine ;

c) punând frunza să fermenteze (să se coacă) la temperatura (căldura), la care bacteriile brânzei respective se desvoltă mai bine.

Cele *stricătoare* sunt înlăturate sau combătute :

a) prin curățirea vaselor în cari se mulge ;

b) prin strecurarea bine a laptelui, ca să nu treacă gunoaie în el ;

c) prin curățirea vaselor în cari se încheagă și prin curățirea baciului sau băciței însăși.

Dintr'un lapte murdar nu se poate face nici brânză și nici unt bun !

E destul să se amintească, că numai într'un gram de balegă sunt dela 1 miliard în sus bacterii stricătoare, iar într'un gram de praf sunt

câteva milioane. Se poate deci închipui, când un lapte nu este bine strecurat și trece în el multă murdărie sau ajunge în el mult praf, cât de multe bacterii stricătoare conține acel lapte. *Un lapte bun nu trebuie să aibă decât 10—15 mii bacterii într'un cm. cub.*

În gălețile de lemn, în cari se mulge laptele sunt totdeauna câteva sute de mii de bacterii. Iată deci atâtea posibilități de infectare a laptelui, dela mulgere începând și până la prelucrare.

La noi se pune prea puțin preț pe curățenia laptelui, deși calitatea lui și mai ales a derivatelor lui este de aceasta mult hotărîtă. Chiar și lăptăriile mari dela noi pun prea puțin preț pe curățenia laptelui! Ceeace ele totdeauna prefînd este o cantitate suficientă de grăsime, de unt. Deaceea în multe locuri plata se face luându-se în sumă procentul de unt al laptelui. Plata este prin urmare aceeași, atât pentru laptele curat, cât și pentru cel murdar.

Fără îndoială procentul de unt este de mare importanță. Dar nu de mai puțină importanță este, mai ales pentru laptele, ce se transformă în unt și brânzeturi, procentul de murdărie.

De acest fapt sunt convinse lăptăriile mari din țările din apus și, în special, fabricile de brânzeturi. Ele nu iau niciodată un lapte prea murdar, iar *plata o fac totdeauna după procentul de murdărie sau mai bine zis după curățenia laptelui.*

Și la noi, până nu se va ține cont de micile viețuitoare din lapte (de flora bacteriană,

caracteristică fiecărui fel de bază), căutând a le influența și stăpâni prin închețare și prelucrare potrivită, până când nu se va da o mai mare grijă curățeniei laptelui, nu se va putea obține produse de ale laptelui de calitate, nici la munte, nici la țară.

I. DĂNCILĂ.

Glume.

Nu știa să închine!

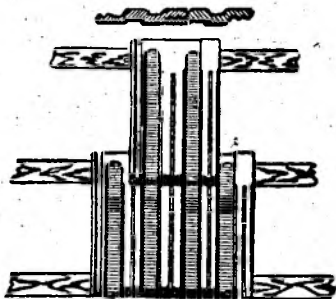
S'a dus și Trofim în casa domnului părinte și Sfinția Sa a fost așa de bun și l-a îmbiat cu un păhar de vin. Cu domnul părinte mai era și doamna preteasă. Acum e acum: știa el că atunci când închină domniî, ei între ei, își strigă „prosit”, adică așa ceva ca: sănătate — da la doamne n'a auzit el niciodată cum li închină ele. Ce să spună? S'a răsândit puțin, apoi a întins păharul spre doamna preteasă și a închinat: „Aleluia! doamnă preteasă!”

Alege!

Tata, fericit, așteaptă la ușă, să i se spună vestea minunată că este tată. Deodată se deschide ușa și în pervazul ei apare moașa cu — trei copilași în brațe. Tată se scarpină după ureche și bolborosește: „Mare minunăție mai fac și doftorii ăștia! am ajuns așa de departe încât îți poți alege chiar și copilul!”

MUSCHONG

Fabrică de țiglă
LUGOJ (Banat).

Pat. Mod. 253 45 Buc. pro D

MUSCHONG LUGOJ

Tot ce este mai
bun, mai nou,
puteți găsi la noi!

Produsele noastre:

Țigle fălțuite

Mod. 253

Țigle solzi

Specialități: Cărămizi pentru pereți despărțitori, cărămizi celulare și dublu presate, sunt peste tot apreciate în urma bunătații și a frumoaselor lor culori roșii. — Siguranță desăvârșită contra trăsnetului, prafului, ploii și zăpezii în pod. :: :: ::

Vă oferă :

Țiglă nouă cu falțuri duble în lungime și lățime Nr. 333.

Patent 23.417, patentată conform decretului Regal
Nr. 354—1934.

Fiți cu atenție la marca noastră de fabrică

„ELEFANT”

Mostre și oferte Vă trimite cu plăcere
în mod gratuit!

MUSCHONG, Lugoj
(Banat).

Să iubiți Asoeiașunea „Astra“ — cetitori
români ai acestei cărțului!

Dacă iubiți Asoeiașunea aceasta, să știți
că lucrați pentru propășirea noastră, a tu-
turora!

„Astra“ orea o fărâșime sănătoasă, de-
șteaptă, prednică, eu gospodării înfloritoare,
eu încrederea într'un viitor strălucit.

Calea „Astrei“ duce spre mântuire!

Ultimele numere ale „Bibliotecii popo-
rale“ sunt următoarele:

Nr. 224. *Moartea lui Asan, povestire isto-
rică de Ioan Al. Lăpedatu.*

Nr. 225. *Amor și răzbunare, povestiri isto-
rice de Ioan A. Lăpedatu.*

Nr. 226—227. *Șoimii Carpașilor, (Ideo-
logie — organizare — metode) de Prof. Dr.
I. Hașieganu.*

Nr. 228. *Din popor de Petrea Dascălul.*

Nr. 229—233. *Boli, Leacuri și Plantele
de leac, de Dr. George Bujorean.*

Nr. 234. *Răsărit de soare, plesă în 3
acte, de Nicolae Boeriu.*

Nr. 235—236. *De ce trebuie să muncim,
învățăturile economice nașionale, de Gheorghe
Brânduș.*

Nr. 237. *Calendarul pentru popor al Aso-
ciașunii, pe a. 1937, întocmit de Horia Petra-
Petrescu.*

„ALBINA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII, SIBIU

Fondat în anul 1872

Reg. soc. bancare Nr. 1/1934

0000000

SUCURSALE: Brașov, București, Cluj, Dieșău, Mărtin
Lugoj, Mediaș, Tg.-Mureș, Timișoara.

Capital deplin vărsat	Lei 100,000.000 —
Fond de rezervă	„ 21,500.000 —
Depuneri spre fructificare:	
a) vechi	„ 371,225.653 —
b) noul	„ 97,573.907 —
Active	735,501.648 —

BCU Cluj / Central University Library Cluj

**Cel mai vechiu institut de credit din
întreagă România.**

Legături cu toate centrele din țară și străinătate.

Primește depunerile spre fructificare în următoarele condițiuni:

- Depuneri pe livret la vedere cu . . . 3⁰/o brutto.
- Depuneri pe livret de restituit la cerere, în rate lunare de câte 10⁰/o, dar cel puțin câte Lei 10.000 lunar cu . 3¹/₂⁰/o „
- Depuneri pe livret blocate pe termen de cel puțin 6 luni și apoi de restituit în rate lunare de câte 10⁰/o, minimum Lei 10.000 lunar, cu 4⁰/o „

Deinde și cumpără efecte și valori cotate la bursă și acordă împrumuturi pe polițe și ipotecă pe lângă cele mai favorabile condițiuni.

Direcțiunea.